

Eroic în jurul eroului său legendar, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ființă din ființa patriei, nutrit în istorie din durerea și visul de mai bine al poporului, chemat, în aceste zile, la Conferința sa Națională ale cărei decizii de importanță covârșitoare pentru destinul nostru, al fiecăruia, sînt așteptate cu înnoită speranță de noi toți, încăodată și încăodată putem spune că

**PARTIDUL ESTE OMUL LA RANG DE OMENIE,
PARTIDUL E POPORUL LA RANGUL DE NUCLEU!**

Astăzi, joi, 16 decembrie 1982, la ceasul cînd încredințăm tiparului revista noastră, inima țării bate, mai viu și mai puternic ca oricînd, la București. Sub cupola Sălii Congreselor, martora altor evenimente de rezonanță ale destinului național în acești ani al căror focar de idee și faptă a fost Congresul al IX-lea al P.C.R., s-a intrunit, în această dimineață de prag de An nou și de prag istoric al devenirii noastre, marele forum al comuniștilor, marele forum al națiunii, Conferința Națională a Partidului Comunist Român.

Eveniment de covârșitoare însemnătate în viața partidului și a țării — unul din acele momente-cheie, decisive pentru demersul creator al poporului, pentru rolul și opera lui în timp — marele forum își desfășoară lucrările sub auspiciile unor idei generoase, de amplă vibrație în conștiința neamului, ale unor idei, comandamente, probleme care sînt, în același timp, gîndite și înscrise pe agenda de lucru a Conferinței sub porunca și sub dictarea timpului, sub imperiul unor necesități stringente, vitale pentru ziua noastră de azi și de mâine. Elaborate, ca și întreaga politică a partidului, cu contribuția directă, esențială a secretarului general, documentele care vor fi dezbătute de delegații comuniștilor țării reflectă cu claritate și forță trăsăturile atât de caracteristice gîndirii cirmaciului destinului noastre: fundamentarea științifică a ideilor, înțelepciunea vizionară, înalta capacitate a sesizării noului, spiritul revoluționar, profundul umanism, contopirea deplină, pînă la identificare, cu nevoile țării, cu imperatiile dezvoltării, trăite și înțelese în însăși esența lor. Ni se pune astfel în mînă, prin aceste documente care îmbrățișează și luminează întreaga problematică a înaintării noastre spre viitor, o carte de căpătii, un îndreptar peste ani de o inestimabilă eficacitate, dînd eforturilor pe care le facem — și pe care sîntem chemați să le continuăm cu pricepere și cu bărbăție — siguranța înaltei rodiri întru folosul României și al românilor.

Ca întotdeauna în momentele de acută însemnătate pentru partid, pentru țară — partidul și țara își ascultă conducătorul. Sîntem și noi, în aceste clipe, ca și dv., stimați cititori, în fața televizoarelor, sîntem de fapt cu inima și conștiința noastră, acolo, în marea sală în care răsună cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu, a cărui magistrală expunere se constituie, ca întotdeauna, sub ochii noștri, într-un document de excepțională însemnătate, într-un sistem de idei, de orientări și de directive a căror eficiență practică este și una imediată, dar și de durată, într-o analiză lucidă, critică, profund mobilizatoare a problemelor cu care ne confruntăm, într-un generator de energie națională iradiînd cu o inegalabilă forță. Trăim din nou, ascultînd strălucitul cuvînt al omului care ne intruchipează speranțele, adevărul — devenit parte inseparabilă a ființei noastre — că prezentul și viitorul nostru, al patriei, al copiilor noștri se află în cele mai bune mîini. Fiindcă avem un partid care, pentru întîia dată în istoria noastră, și-a făcut din cauza poporului cauza sa sfîntă și neabătută. Fiindcă avem un conducător care, cu dragostea sa de țară, cu fermitatea sa revoluționară, cu omenia sa, cu extraordinara sa putere de lucru, cu inițiativa și inteligența sa veșnic treze, întărește, prin girul său personal, drumul de împliniri al poporului, simbolizîndu-l cu numele său: Nicolae Ceaușescu.

Strînși uniți în jurul partidului, al secretarului său general, noi, toți fiii acestui pămînt, români, maghiari, germani sau de alte naționalități, trăim, în aceste clipe, sentimentul că patria însăși, întreaga suflare a României sînt o singură inimă, care bate, mai puternic ca oricînd, la București, în sala marelui forum al comuniștilor.

Bătăi ce reverberează peste întregul nostru pămînt, accelerîndu-i pulsul istoric, grăbindu-l trecerea în orbita mării civilizații a viitorului.

**Sub semnul maturității
noastre politice**

Maturitatea politică a unui partid care și-a asumat cu atîta decizie destinul poporului său, așa cum a făcut-o Partidul Comunist Român, se măsoară, sigur, în primul rînd prin succesul acțiunii de transpunere în practică a ideologiei directoare, succes materializat în România de azi într-o operă revoluționară monumentală, venind să transforme din temelii structura social-economică a țării întregi și să o înscrie cu argumente hotărîtoare în circuitul internațional la nivelul celor mai exigente rigori.

Am văzut, de curînd, un film consacrat istoriei moderne a României, construit printr-o inspirație antiteză cu trecutul nu chiar atît de îndepărtat, un film punînd, cu precădere, în lumină, opera noastră comună — socialis-

mul în România — din ultimii optsprezece ani și, deși reporterului din mine nu-l erau străine nici una din secvențele peliculei, imaginea mi-a apărut absolut tulburătoare și am trăit, cu o intensitate nebănuită, un puternic sentiment de mîndrie.

Sub imperiul voinței și clarviziunii politice a partidului comunist, saltul făcut de România în spațiul civilizației socialiste este unul cu adevărat urlaș. Nu există azi, în întreaga geografie economică și spirituală a patriei, o singură pată albă desore care să se poată spune: „da, aici n-am ajuns, noi, constructorii socialismului!”

DINU SĂRARU ✎

(Continuare în pagina 3)

ANUL XXXI (1 436)
Vineri, 17 decembrie 1982

Edificăm România edificîndu-ne pe noi înșine

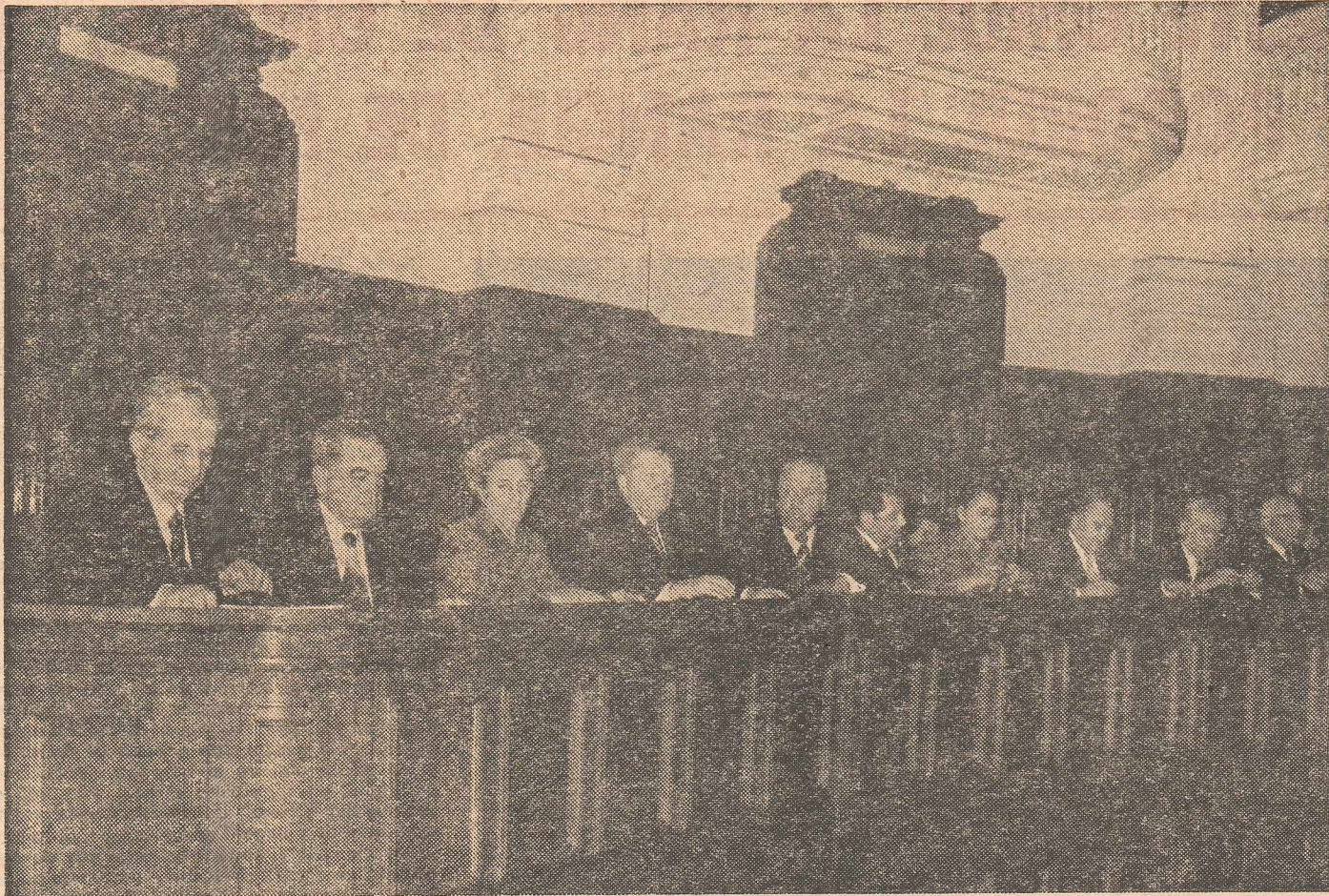
(reportajele și interviurile din paginile 4-8)

În zilele premergătoare Conferinței Naționale a partidului

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ A ADOPTAT

Documente de importanță deosebită pentru dezvoltarea economico-socială a României socialiste

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la sfârșitul săptămânii trecute s-au reluat în plen lucrările sesiunii a șasea a celei de-a opta legislaturi a Marii Adunări Naționale. În aceste zile premergătoare Conferinței Naționale a partidului, marele forum legislativ al țării a dezbătut și aprobat documente deosebită însemnătate pentru progresul economic necontenit al patriei și ridicarea bunăstării întregului popor: Planul național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1983; Planul de dezvoltare a agriculturii și industriei alimentare pe anul 1983; Bugetul de stat pe anul 1983; Programul privind înfăptuirea măsurilor de autoconducere și autoaprovizionare în vederea asigurării unei bune aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și bunuri industriale de consum pe trimestrul IV 1982, semestrul I 1983. Aceste documente intrunesc unanimitate în vederea întregului popor, ele fiind dezbătute și aprobate de înaltele foruri ale democrației noastre muncitorești, socialiste; ele reflectă dorința și hotărârea eroică a claselor muncitoare, țărânimii, intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii de a înfăptui neabătut obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea al partidului, de a asigura dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste.

Sintetizând orientările și indicațiile date de secretarul general al partidului, planul național unic de dezvoltare economico-socială a țării noastre pe anul 1983 pune un accent deosebit pe lărgirea bazei

proprie de materii prime și energetice, pe înfăptuirea unui amplu proces de dezvoltare a agriculturii, pe promovarea unei politici ferme de economisire și de valorificare superioară a tuturor resurselor, sporirea eficienței economice, consolidarea echilibrului material, valutar și financiar, asigurând creșterea venitului național și, pe această bază, ridicarea în continuare a nivelului de trai al poporului. În concordanță cu aceste orientări, caracteristica principală a dezvoltării economico-sociale a țării, care rezultă din planul național unic, o constituie concentrarea preocupărilor în direcțiile care asigură realizarea unei producții intensive, utilizarea la maximum a puternicului potențial productiv creat în anii construcției socialiste și cu deosebire în ultimul deceniu și jumătate.

Potrivit hotărârilor Congresului al XII-lea, planul unic pe anul 1983 ține seama de rolul determinant al industriei în dezvoltarea economiei naționale. În anul viitor producția marfă industrială urmează să crească cu 6,6 la sută, iar producția netă cu 8 la sută, concomitent cu perfecționarea structurilor de producție, sub efectul accelerării continue a progresului tehnic.

Între caracteristicile de bază ale dezvoltării economiei naționale în anul viitor, remarcăm atenția deosebită acordată dezvoltării mai puternice a bazei proprii de materii prime și resurse energetice, pe intensificarea valorificării fondului național de rezerve de substanțe minerale utile, îndeosebi a purtătorilor de energie primară. Astfel, anul viitor urmează să se extragă peste 52 milioane tone căr-

bune, 13,5 milioane tone țitei și aproape 33 miliarde metri cubi de gaze naturale, precum și importante cantități de metale neferoase și produse nemetalifere. Concomitent cu dezvoltarea bazei proprii de materii prime și resurse energetice, prin planul pe 1983 au fost accentuate prevederile cincinalului în domeniul reciclării materiilor prime și materialelor refolosibile. În ceea ce privește industria prelucrătoare, planul pe 1983 prevede o adâncire a procesului de dezvoltare și structurare modernă a producției, acordându-se prioritate ramurilor și subramurilor industriale care valorifică la un nivel superior materiile prime, energia și forța de muncă.

În ceea ce privește agricultura, documentele adoptate de Marea Adunare Națională cuprind, pentru anul 1983, însemnate prevederi. După cum este bine cunoscut, pe baza hotărârilor Congresului al XII-lea, un obiectiv esențial al dezvoltării economiei țării îl constituie înfăptuirea oșențelor date de secretarul general al partidului privind accentuarea procesului de creștere intensivă și modernizare a agriculturii, în vederea realizării noii revoluții agrare în țara noastră. În acest sens, pentru anul viitor se prevede creșterea producției agricole globale cu 5,1-5,6 la sută și a producției nete a agriculturii cu peste 6 la sută, ținând seama de necesitatea valorificării în mai mare măsură a importanțelor resurse existente în agricultură, de necesitatea sporirii contribuției acestei ramuri la buna aprovizionare a populației și industriei, la satisfacerea celorlalte nevoi ale economiei. Se prevede ca producția de

cereale să ajungă la 25,3 milioane de tone, creșteri însemnate urmând să se realizeze de asemenea, la plante tehnice, legume, fructe. În zootehnie se prevede sporirea efectivelor de animale la nivelurile stabilite în programul de autoconducere și autoaprovizionare teritorială pentru sfârșitul anului 1983, îmbunătățirea raselor de animale și asigurarea furajelor necesare obținerii unor producții mai mari de lapte, carne și alte produse. Agricultură va dispune de 170 000 de tractoare, aproape 57 000 combine și va beneficia de peste 2 milioane tone de îngrășăminte chimice, suprafața amenajată pentru irigații va ajunge la aproape 2,8 milioane hectare. Problema esențială este de a se acționa pentru înfăptuirea cu fermitate a tuturor hotărârilor conducerii partidului privind sporirea producției agricole, cu deosebire în zootehnie. După cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu se poate consuma mai mult decât se produce; de aceea, numai realizarea producțiilor agricole prevăzute asigură constituirea fondului de stat la nivelul stabilit, precum și resursele necesare consumului pe plan local potrivit programului de autoconducere și autoaprovizionare teritorială.

În planul pe 1983 se regăsește o pregnantă legătură directă, nemijlocită dintre dezvoltarea economiei, sporirea avuției naționale și ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului. Astfel, fondul de retribuție a personalului muncitor va fi de 272,5 miliarde lei, asigurându-se, la sfârșitul anului viitor, o creștere a retribuției reale de 4 la sută față de 1980. Veniturile reale ale țărânimii, provenite din munca în cooperativele agricole de producție și din gospodăriile personale, calculate pe o perioadă activă, vor crește în 1983 cu 3,4 la sută față de 1982. Totodată, în raport direct cu creșterea veniturilor, a puterii de cumpărare a populației, volumul total al desfăcerilor de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist va spori anul viitor cu 3 la sută față de anul 1982, iar prestațiile de servicii către populație cu 12 la sută. De asemenea, în anul 1983 se vor da în folosință 180 000 de locuințe, se va dezvoltă baza materială a învățământului, ocrotirii sănătății și asistenței sociale.

Adoptate unanimitate de marea forum legislativ al țării, importante documente care ne-am referit evidențiază din nou în mod strălucit, rolul determinant, hotărâtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu în conceperea și conducerea amplului proces de perfecționare necontenită a întregii activități economico-sociale, de ridicare a acesteia la nivelul cerințelor și exigențelor actualei etape a construirii socialismului în țara noastră. Atât în ansamblul său, cât și în prevederile specifice pe ramuri și sectoare de activitate, planul pe anul 1983 reflectă concepția și stilul de muncă ale secretarului general al partidului, caracterizate prin consecvența fermă în promovarea obiectivelor stabilite, abordarea revoluționară, profundă a noilor sarcini, ingeniozitate și profunzime științifică în soluționarea celor mai complexe probleme, capacitatea de a asigura mobilizarea puternică a forțelor creatoare ale națiunii noastre pentru folosirea deplină și la un nivel calitativ superior a potențialului productiv și a resurselor materiale ale economiei naționale. Având acum un amplu și mobilizator program de acțiune pentru cel de-al treilea an al cincinalului, oamenii muncii din țara noastră sint hotărâți să-și consacre întreaga energie și capacitate creatoare pentru transpunerea în viață a acestui program, în scopul înfăptuirii neabătute a hotărârilor celui de-al XII-lea Congres al partidului.

Consfătuire de lucru la C.C. al P.C.R.

La sfârșitul săptămânii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a participat la Consfătuirea de lucru cu cadre de conducere și specialiști din domeniul geologiei, industriei extractive și metalurgiei neferoase. Împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, în prezidiul consfătuirii au luat loc tovarășii Elena Ceaușescu, tovarășii Constantin Dăscălescu, Ion Pătan, Ilie Verdeț, Ion Ursu, precum și Ion M. Nicolae și Gheorghe Petrescu, viceprim-miniștri ai guvernului.

Organizată din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, consfătuirea — care a reunit 460 de participanți, miniștri, lucrători din institute de cercetare, întreprinderi de prospecțiuni geologice, centrale, combinate și exploatari miniere, trusturi și schele de foraj și extracție, unități ale metalurgiei neferoase, cadre din învățământul superior — a analizat Programul privind valorificarea superioară și creșterea bazei de materii prime minerale și

energetice primare. Acest important document, elaborat la indicația secretarului general al partidului, reflectă sarcinile stabilite pentru creșterea fondului național de substanțe utile și valorificarea lor complexă, în scopul asigurării în anii următori a independenței energetice a României și acoperirii necesarului economiei cu materii prime minerale, în cea mai mare parte din resurse interne.

Numerosii participanți care au luat cuvântul au dat o înaltă apreciere atenției deosebite pe care o acordă tovarășul Nicolae Ceaușescu dezvoltării bazei de materii prime și energetice, problemă de importanță hotărâtoare pentru progresul economiei noastre naționale, al României socialiste, contribuției sale inestimabile la mobilizarea și folosirea cit mai eficientă a tuturor resurselor materiale și umane ale țării. A fost evidențiat faptul că patrimoniul național de substanțe minerale utile poate contribui într-o măsură mai mare la dezvoltarea economiei românești. În cadrul dezbaterilor, au fost analizate cu exigență și răspundere problemele

esențiale privind asigurarea necesarului economiei cu materii prime minerale și folosirea bazei actuale de substanțe minerale utile, precum și orientările principale ale activităților de cercetare geologică și tehnologică menite să conducă la creșterea fondului de rezerve exploatabile ale țării noastre.

Participanții la consfătuire au arătat că este necesar să se acționeze hotărât pentru îmbunătățirea organizării unităților de prospecțiuni geologice în teritoriu, reducerea duratei cercetărilor și, pe măsura identificării resurselor, să se stabilească soluțiile tehnologice cele mai eficiente pentru trecerea într-un timp cât mai scurt la exploatarea acestora, pentru cunoașterea cit mai exactă a structurii geologice a țării, pentru devansarea încheierii cercetărilor și punerii în exploatare a unor zăcăminte importante de substanțe utile, în special de mineruri complexe. Totodată, s-a arătat că trebuie intensificate cercetările de reevaluare a rezervelor și verificarea prognozelor pentru cunoașterea mai bună a volumului substanțelor utile din

subteran exploatare în prezent, precum și conturarea celor nepuse încă în evidență. Vorbitoarii au subliniat că, așa cum rezultă din Programul analizat, orientarea de bază a activității geologice în acest cincinal e constituie intensificarea cercetărilor pentru substanțe energetice primare — petrol, gaze, cărbuni, sisturi bituminoase — în paralel cu extinderea investigațiilor pentru substanțe metalifere și nemetalifere.

Documentul supus dezbaterilor consfătuirii — Programul cu privire la valorificarea superioară și creșterea bazei de materii prime minerale și energetice primare, ce va fi supus aprobării Conferinței Naționale a partidului — a întrunit adeziunea tuturor participanților la consfătuire, care s-au angajat, în numele lucrătorilor din domeniul geologiei, industriei extractive și metalurgiei neferoase, să facă totul pentru înfăptuirea prevederilor sale, considerate ca minime, pentru descoperirea de noi surse energetice și de materii prime necesare dezvoltării pe mai departe, în ritm susținut, a economiei naționale.

La consfătuire a luat cuvântul conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu; cei prezenți au urmărit cu încredință secretarul general al partidului cu viu interes, cu profundă satisfacție și deplină aprobare.

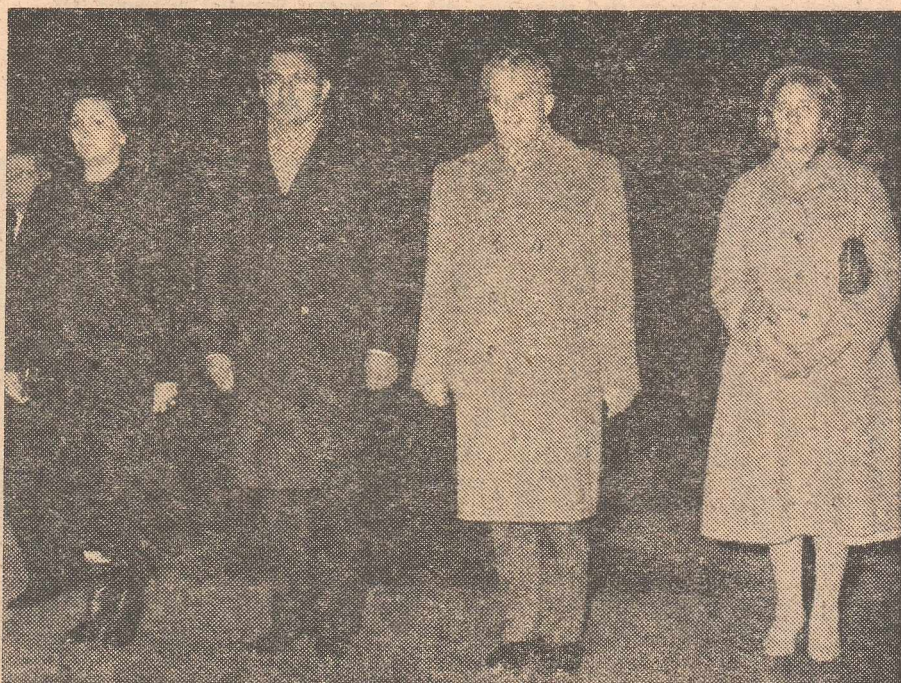
Un nou dialog prietenesc la nivel înalt româno-egiptean

Miercuri, după-amiază, a sosit la București, într-o vizită de prietenie, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarăsei Elena Ceaușescu, Mohamed Hosni Mubarak, președintele Republicii Arabe Egipt, împreună cu doamna Suzanne Mubarak.

Noua întâlnire la cel mai înalt nivel româno-egiptean este o expresie a bunelor relații de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre, a voinței

comune de a dezvolta și mai puternic aceste vechi și tradiționale raporturi înțemiate pe stimă și respect reciproc. In întâmpinarea înalților oaspeți, pe ae-

roportul Otopeni, au venit tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarăsa Elena Ceaușescu.

Se aflau, de asemenea, tovarășii Constantin Dăscălescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ștefan Andrei, Nicolae Giosan, Suzana Gădea, Ana Mureșan, Constantin Olteanu, Manea Mănescu, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Ion M. Nicolae, viceprim-ministru al guvernului, miniștri, generali, alte persoane oficiale.

Era de față însărcinatul cu afaceri interimar al Republicii Arabe Egipt la București, Ataa Mahmoud Haroun, și membri ai ambasadei.

La ora 16, aeronava cu care a călătorit șeful statului egiptean a aterizat.

La scara avionului, președinții Nicolae Ceaușescu și Mohamed Hosni Mubarak s-au salutat cu deosebită cordialitate, și-au strâns îndelung mâinile, s-au îmbrățișat. Tovarăsa Elena Ceaușescu a urât, la rindul său, un călduros bun sosît președintelui Mohamed Hosni Mubarak. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa

Elena Ceaușescu au adresat, de asemenea, urări de bun venit doamnei Suzanne Mubarak.

Șeful statului egiptean este însoțit în vizita sa în țara noastră de Kamal Hassan Ali, viceprim-ministru și ministrul afacerilor externe, dr. Youssef Wall, ministrul agriculturii și alimentației, dr. Wagih Shendi, ministrul investițiilor și cooperării internaționale, dr. Osama El-Baz, ambasador, prim-subsecretar la Ministerul Afacerilor Externe, șef de cabinet și consilier al președintelui.

O gardă de onoare aliată pe aeroport a prezentat onorul. Au fost intonate imnurile de stat ale Republicii Arabe Egipt și Republicii Socialiste România.

În aceeași zi, între președinții Nicolae Ceaușescu și președintele Mohamed Hosni Mubarak au avut loc convorbiri care s-au desfășurat într-o atmosferă de căldură prietenie, de stimă și înțelegere reciprocă.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu s-au reîntâlnit apoi cu înalții oaspeți în cadrul unui dîneu.

Imperativul sporirii neconținute a eficienței economice

Continuând amplul și rodnicul dialog de lucru cu oamenii muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a avut vinerea trecută o întâlnire cu cadre de conducere ale ministerelor și centralelor industriei ușoare, industrializării lemnului și materialelor de construcție, cu specialiști în proiectare, cercetare și producție din ramurile respective.

Desfășurată în preajma Conferinței Naționale a partidului și a aniversării a 35 de ani de la proclamarea republicii, noua întâlnire de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la care au luat parte tovarășii Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Ludovic Fazekas, Alexandrina Găinușe, Gheorghe Pană, Ion Păjan, Ion Ursu, Richard Winter, se înscrie, prin tematica sa, în seria de analize inițiate de secretarul general al partidului în scopul examinării la fața locului, cu făuritorii de bunuri materiale, a unor aspecte esențiale ce privesc realizarea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pe întregul cincinal, sporirea eficienței economice, transpunerea exemplară în viață a obiectivelor stabilite de cel de-al XII-lea Congres al partidului.

În cadrul întâlnirii au fost analizate probleme de o deosebită actualitate care stau în această etapă în fața economiei noastre naționale: reducerea consumurilor de materii prime, materiale, energie și combustibili, gospodărirea rațională și valorificarea superioară a acestora, concomitent cu realizarea unor produse de calitate superioară, care să satisfacă în condiții tot mai bune exigențele în continuă creștere ale consumatorilor interni și externi. Au fost examinate, de asemenea, aspecte legate de folosirea unor procese tehnologice moderne, de înalt randament, utilizarea în producție a unor inlocuitori, a materialelor refolosibile, precum și a resurselor energetice secundare rezultate din procesele de fabricație.

La întâlnirea cu lucrătorii din industria ușoară, care s-a desfășurat în cadrul unei expoziții amenajate în incinta Palatului sporturilor și culturii, a fost relevată atenția pe care specialiștii din această ramură industrială o acordă re-proiectării produselor în vederea reducerii greutății acestora, creșterii coeficientului de utilizare a materialelor prime, diminuării pierderilor în procesul de fabricație, utilizării mai intense a materialelor refolosibile. În acest scop, în ultimul timp au fost definite și introduse în practica producției tehnologii noi, care asigură consumuri energetice reduse, au

fost inițiate acțiuni de modernizare a utilajelor și instalațiilor cu consum mare de energie, s-a extins recuperarea resurselor energetice refolosibile.

Subliniind că în industria ușoară există încă multe rezerve de reducere a consu-

mului de materii prime, materiale, combustibili și energie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că se impune intensificarea acțiunii de colectare de la populație a materialelor refolosibile, îndeosebi a sticlăriei, acțiune cu efecte pozitive asupra reducerii consumurilor de materiale și de energie.

Conducerea Ministerului Industriei Ușoare l-a asigurat pe secretarul general al partidului că indicațiile și orientările primite și cu acest prilej, sarcinile rezultate din expunerile la sesiunea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și la Plenara Consiliului Național

În timpul dialogului de lucru cu factorii de răspundere și specialiștii din domeniul materialelor de construcție, desfășurat în unul din pavilioanele complexului expozițional din Piața Științei

al Oamenilor Muncii vor fi aplicate cu fermitate în practică, industria ușoară aducându-și astfel o contribuție sporită la ridicarea continuă a nivelului de civilizație al poporului nostru.

Aceeași categorie de probleme a fost abordată și în cadrul dialogului de lucru cu factorii de răspundere și specialiștii din domeniul materialelor de construcție, care s-a desfășurat în unul din pavilioanele complexului expozițional din Piața Științei. Secretarul general al partidului a fost informat despre modul în care se îndeplinesc sarcinile trasate privind producerea în întreprinderi de panouri mari pentru locuințe, complet finite și echipate cu timplărie și geam, în vederea reducerii manoperei pe șantierele de construcție, precum și cele referitoare la creșterea gradului de valorificare a materialelor prime, materialelor și la diminuarea în această ramură a economiei a consumului de energie și de combustibili.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut cercetătorilor și proiectanților să definească în cel mai scurt timp tehnologii de fabricație care să asigure prin operația de turnare a betoanelor finisajul panourilor, fără a mai fi nevoie de adăugarea altor materiale; totodată, secretarul general al partidului a arătat că mai există posibilități pentru reducerea în continuare a consumurilor.

Pagini realizate de ION D. GOIA

Sub semnul maturității

(Urmare din pagina 1)

Sigur, procesul e complex și adesea încă foarte complicat, viața, lumea nouă se construiesc, se știe, fără rețete dinainte verificate, drumul n-a fost și nu este nici acum foarte ușor, însă e limpede că victoria reprezintă o certitudine.

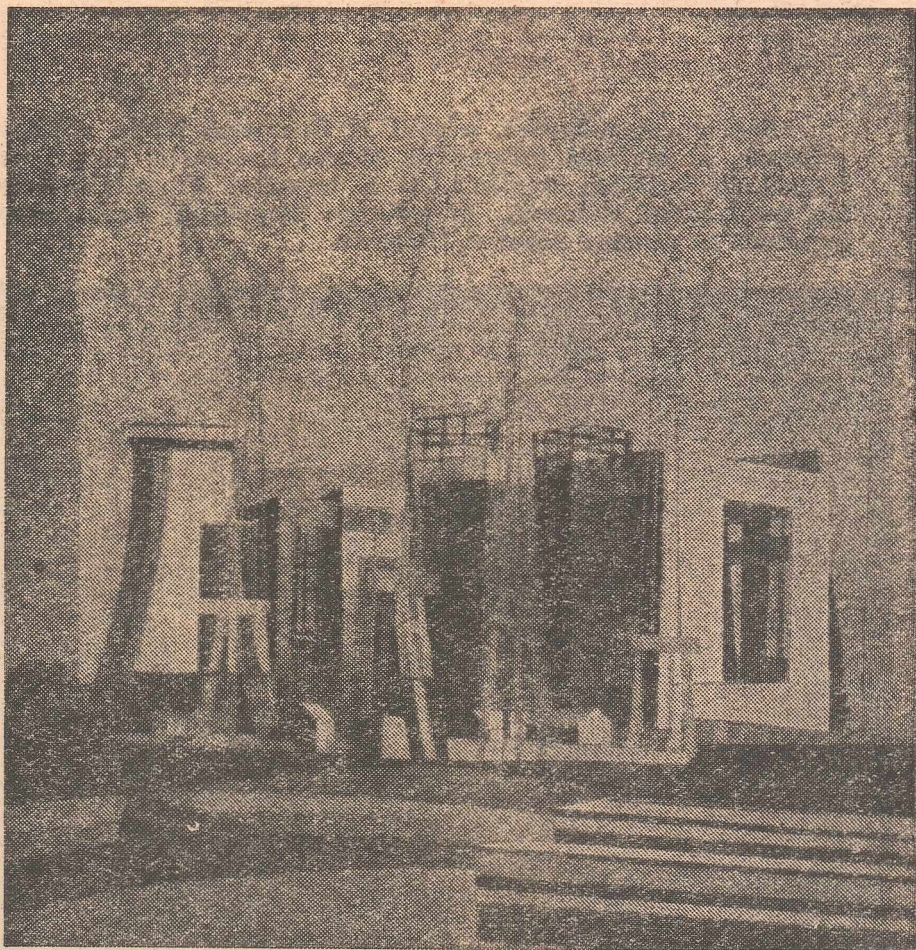
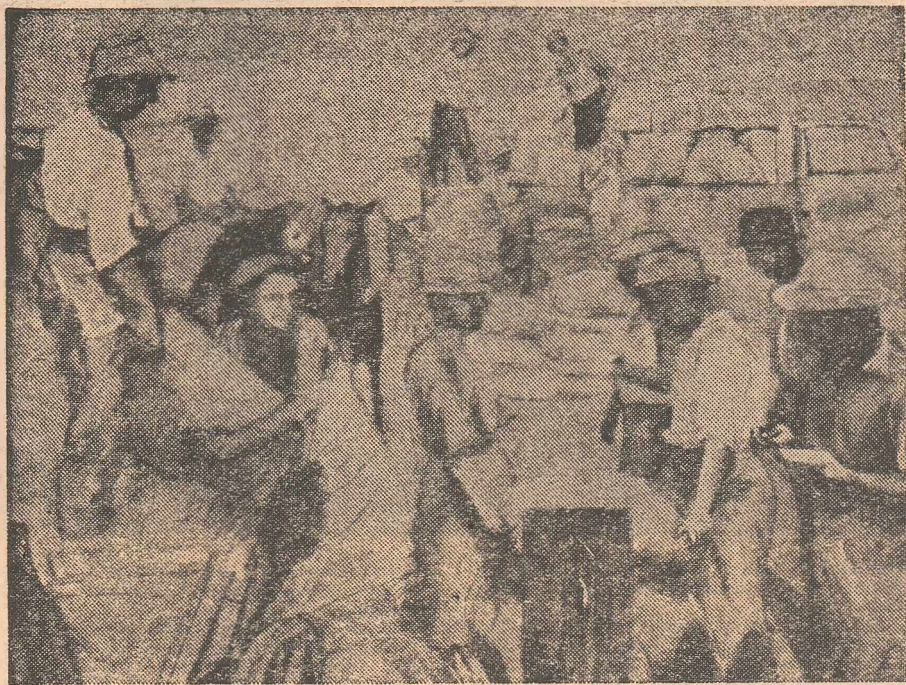
Această certitudine se află la temelia marelui forum comunist: Conferința Națională a partidului.

Bilanțul care va fi, evident, făcut, va fi unul hotărât în favoarea operelor constructive comuniste. Privirea lucidă asupra viitorului se va afla, sigur, sub semnul maturității noastre politice. Iar această maturitate este atât de viu și de cuceritor exprimată de maturitatea societății socialiste românești, de maturitatea noastră, a comunistilor care ne-am asumat în fața istoriei destinul țării și am făcut-o cu conștiința că numai de noi depinde ea, acest destin, să fie un destin fericit.

„Agricultura se face în sate, în comune și acolo trebuie să asigurăm folosirea cu maximum de eficiență a fiecărui metru de pământ, să obținem maximum de producție, atât pentru asigurarea consumului propriu, cât și pentru fondul central de autoaprovizionare județean și național“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Edificăm România, edificându-ne pe noi înșine

Destin de generație eroică

Inginerul Liviu Guțiu nu este un constructor oarecare. Drumurile omului au început cu o jumătate de veac în urmă, în Josenii Birgăului, unde s-a născut la 13 martie 1932, ca fiu al unei familii de țărani trudii, și cine s-ar încumeta să-i calce po urme ar întâlni înaintea lui numai stavile. Numai că aceste stavile nu stau în calea omului, ci în calea apelor. Inginerul Liviu Guțiu este constructor de hidrocentrale. Și meseria a marcat profund omul: vorbește puțin și deschis, mai tare decât cei trăiți doar prin birouri, abordează direct lucrurile, nu cunoaște jumătățile de măsură, măsoară de două ori și eroiește o singură dată. Dar cu gesturile de o amploare impresionantă. Hidrocentralele sunt construcții definitive și în umbra lor s-au călțit un soi de oameni aparte. Din itinerarele lor impletite se alcătuieste și unul dintre marile drumuri ale țării acestuia. Una dintre opțiunile ei capitale.

Chiar dacă acest adevăr s-a mai rostit, îl mai rostim o dată: inginerul Liviu Guțiu face parte dintr-o generație eroică. În 1957, când a absolvit Facultatea de construcții hidrotehnice, avea deja în spate ani de luptă cu viața și ani dăruți progresului țării, pe șantierele de la Salva-Vișeu și Bicăz. Având medii bune, a descins întâi la București, dar o anume față a frivolității recunoscute a marelui oraș l-a izgonit spre Bicăz, acesta fiind un fel de a spune lucrurilor pe nume. La cererea lui a fost detașat la primul mare șantier hidrotehnic al țării. Cum l s-a spus atunci, numai pentru doi ani. Și iată, detașarea lui s-a prelungit timp de un sfert de veac încheiat. Și sint șanse mari să mai dureze un deceniu întreg. Dar mulțimea anilor trecuți de atunci nu a izbutit încă să-l tocească frisonul primei zile trăite ca inginer de schimb la baraj, trăită în miezul fierbinte al primei lui mari răspunderi. Un an mai târziu s-a căsătorit în Târcău, pentru că timp pentru drumuri prea lungi nu avea. Și s-a încheiat și Bicăzul și constructorii, fie prin afinități firești, fie printr-o grandioasă tragere la sorti, s-au împărțit în două mari tabere. Unii au ales Argeșul. De regulă, cei ce lucraseră la înălțarea barajului și la străpungerea tunelurilor, între ei și Liviu Guțiu, au rămas pe Bistrița, mutându-se în avalul râului. Ei au construit celebra salbă de hidrocentrale, model de disciplinare integrală a unui curs de apă, pînă la confluența Bistriței cu Siretul.

Cu minile intrucivă dezlegate, ca șef de lot la Piatra Neamț, Costișa și Buhuși, apoi ca șef de șantier la Rațova, Gîrleni, Bacău I și Bacău II, inginerul Liviu Guțiu, împreună cu tovarășii săi de muncă, amorsează și primele recorduri ale acestei profesii spectaculoase. Fundația barajului de la Buhuși s-a turnat în martie 1963. La 25 decembrie, același an, hidrocentrala a fost conectată la sistemul energetic național. S-a înregistrat atunci cea mai mare viteză de ridicare a unui baraj românesc. Semnificativ este faptul că hidrocentrala de la Buhuși a vădit și un comportament de excepție în timp. În 1966, când s-a terminat amenajarea văii Bistriței, șeful șantierului a fost invitat să rostească o sumă de vorbe circumstanțiale, care să

marcheze evenimentul. Și s-a cam încurcat. La capătul unui deceniu de muncă, a cunoscut și emoția. Emoția fiind o stare de spirit pentru care pînă atunci n-a prea avut timp.

La Poiana Uzului, ca șef de șantier, inginerul Liviu Guțiu a abordat o construcție unicat. Dar problemele deosebite, atunci, au fost altele, în primul rînd navetismul și fluctuația cadrelor. Și a izbucnit temperarea lor într-un chip energetic și definitiv: s-a mutat în munți, pe cinci ani întregi. Cine l-a urmat, l-a urmat, cine nu, nu. Numai așa s-au limpezit apele. La străpungerea tunelului Tașca-Bicăz, șantierul său a izbucnit un tur de forță aproape neobișnuit în asemenea întreprinderi temerare: nu s-a înregistrat nici un accident de muncă, nici o victimă omească. În palmaresul lui Liviu Guțiu se mai inserie și nodul hidrotehnic de la Stînca-Costești, pe Prut. A deschis șantierul de la Siriu, în munții Buzăului. A atacat amenajarea hidrotehnică de la Bolboci și barajul de la Paltinu. În 1972 a fost investit cu funcția de director al Grupului de șantiere Siret-Bacău, din cadrul Trustului de construcții hidrotehnice din București. Și stau înaintea lui, în diferite faze de execuție, alte hidrocentrale: la Galbeni, la Răcăciuni, la Berești. Baraje despre evoluția cărora presa referă curent.

E un bărbat scund, măsliniu, un defect al mersului îl silește să cuprindă mai mult decît se obișnuiește cu pasul și în preajma lui te încearcă mereu sentimentul că ai rămas cu un pas în urmă. Și uneori nici măcar nu este vorba despre o aluzie. Despre familie vorbește puțin, dar un amănunt îl consențim, totuși: fiica sa, Liviiana, e studentă în construcții hidrotehnice. Cu alte cuvinte, țandăra nu sare de parte de trunchi. În rest, nostalgii firești se amestecă în cuvintele lui cu un fel particular de a privi viitorul. Pentru el, viitorul fiind ceva ce se investe cu deosebire peste valuri de încurcături descălcite, surpate.

Acum, în ajunul Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, zilele lui de neodihnă, nopțile lui de nesomn se consumă în efortul de a statornic o necesară coordonare între montori și constructori.

O generație eroică nu se împiedică în mărunțșuri, spun unii. În schimb, inginerul Liviu Guțiu consideră că prea multă vreme am coborît probleme importante la rangul de mărunțșuri. În incinta unui vast șantier hidrotehnic, în ciuda aparenței de haos și mișcare necontrolată, fiecare cui și șurub trebuie să-și afle locul lor și numai al lor. Lupta purtată de el împotriva risipei este mai veche și îl bucură faptul că evenimentul politic primordial al acestui decembrie va așeza lupta lui veche într-o lumină mai vie decît oricînd. Lupta lui cu dezordinea este de asemenea veche și dacă țara are nevoie de argumente va ști să le ofere la timp. Dar mai veche decît toate este lupta inginerului Liviu Guțiu cu risipa de vorbe, cu promisiunile neonorate, cu vorba rostită și încălcată. Neteș spus, cu minciuna. În lumea lui de oameni cu umărul proptit în betoane, minciuna nu se îngăduie.

MIHAI PELIN

O meserie de viitor

La începutul aceluși august, cînd 7 grupe de aparate Liberator își luaseră zborul de la Bengazi, de pe nisipurile roșii și bintuite de vijelia unei furtuni ale Cirenaicei, Nicolae Baruț împlinise 11 ani și, ca toți școlarii din Gorgota, era în vacanță. Dinspre Ploiești suia un val de lumină de parcă răsăriseră dintr-acolo o mie de soări. Un an mai târziu, în '44, cînd intrase în prima clasă de gimnaziu la Liceul „Ienăchiță Văcărescu“ din Tirgoviște, asupra regiunii petrolifere unde, precum s-a zis, se afla cea mai mare concentrație de foc din Europa, s-au abătut alte 30 de atacuri aeriene. Tatăl lui, Ștefan, fusese mobilizat pe loc. Într-un atelier al întreprinderii române de petrol, cu sediul la Ochiuri, făcea sape de foraj. Era un meșter pe cînte, cum nici nu putea fi altfel, căci de-ar fi fost altfel nu apuca să calce de multe ori pragul aceluși atelier. Și dacă nu și-ar fi iubit meseria nu i-ar fi spus fiului lui să intre, în '47, la Școala medie de petrol, căci nu e de crezut că vreun părinte ține să facă din viața copilului lui o carte necîștigătoare la un joc dinainte pierdut. Iar jocul se încinsese, într-adevăr, pe mize mari.

Față de anul anterior naționalizării, extracția de țitei crește cu 8,1 la sută în '48, cu 18,3 în anul următor, cu 32,4 la sută un an mai târziu și tot așa mai departe, cît Ștefan Baruț, murind în '52, n-a mai apucat să vadă. Chiar atunci fiul lui făcea armata la grăniceri și din '56, mai ales, cînd s-a întors acasă și avea să înceapă să devină un petrolișt de faimă la Viforita, apoi la Suplacul de Barcău, în Bihor, și din nou acasă, la Aninoasa a putut să înțeleagă că, tot atât de adevărat, granița sau interesele țării pot fi apărate și prin felul în care țiteiului e scos din adîncuri: cu o anume chibzuință, nu altfel. Cum și vinul cel bun: ori e scos din butoaie așa cum se scoate vinul, ori e lăsat să curgă în neștiere. Și dacă grija dintotdeauna a petroliștilor, de a veghea ca presiunea zăcămintului să nu se epuizeze printr-o extracție galopantă, stă astăzi umăr la umăr cu grija de a extrage încă petrolul rămas prin locurile unde presiunea zăcămintului a scăzut, totuși, mai repede decît ar fi fost de așteptat, trebuie cel puțin să vrem să aflăm în cuvintele lui Nicolae Baruț o explicație a faptului că o astfel de împrejurare s-a clădit, în orice caz, pe o voință mai puternică decît a unor petroliști ca el sau decît a altora mai vîrstnici, care apropie anii pensionării, precum Constantin și Vasile Jeculescu, Petre Zbirnea, Matei Ciocan sau Dumitru Dobre. Voința lor a erupt, acesta ar fi cuvîntul, din clipa cînd au avut motivele lor întemeiate să creadă că fiecare tonă de țitei extrasă servește intereselor țării și Nicolae Baruț adaugă că asta s-a întimplat oricum mai înainte de a se fi născut fiul lui, George, care abia a terminat liceul; poate, adaugă el, cam prin vremea cînd s-a hotărît să coboare din Gorgota, din satul unde-și

avuseseră casa părinții lui, pentru a se stabili în satul Valea Voievozilor.

De acasă pînă la șchele de extracție Tirgoviște, Nicolae Baruț are de mers 4 kilometri. El își începe ziua de lucru la ora 6. Ca mastru principal specialist în secția de probe-producție și reparații capitale sonde, primește prin telefon raportul celor 7 brigăzi din subordinea lui, fiecare brigadă fiind alcătuită din 12 muncitori și un mastru. Într-un loc e nevoie de anumite scule, într-altul s-au rupt fevile de extracție iar alții se plîng iarăși de calitatea curelelor de transmisie, cam slabă calitate, fiindcă se rup cam dos curelele astea. La ora 7 prezintă la rîndu-i raportul directorului Toma Panțu, primește materialele necesare și-apoi pleacă într-acolo unde este nevoie de el. La Mănești, la Gheboieni ori la Drăgăiești. Pe-acolo nu se știe dacă mai are sau nu mai are timp să-și aducă aminte de pachetul cu mincare pe care i l-a pus în servietă Alexandrina, soția lui, care este educatoare în comuna Răzvad, sau fiica lui, Carmen, elevă în clasa a XV-a. Datoria lui este ca sondele să funcționeze neîntrerupt. Și n-ar fi nevoie s-o mai spunem, dar o spunem totuși, această cerință nu mai poate avea nimic comun cu împrejurarea din vremei mai mult sau mai puțin îndepărtate, cînd, ca un făcut, se găsea mereu cite o mină străină, întotdeauna mai mare, care să țină în ea mina petroliștilor și să-i miște degetele în așa fel încît țiteiul să curgă cît mai repede și pe o conductă cît mai largă. Nicolae Baruț spune limpede ce crede: meseria de petrolișt este încă o meserie de viitor! Metodele moderne de extracție, cum ar fi injecția în zăcămint a apei viscoase — șchele Tirgoviște fiind prima unitate din țară care a folosit această metodă — sau injecția ciclică de aburi și de bacterii ori combustia subterană umedă sint argumente de pe acum necontestabile ale acestui viitor, chiar dacă, pe de altă parte, nu e mai puțin adevărat că sonda nr. 69 de la Tuicani, de exemplu, care producea 250 de vagoane pe zi, sau sonda nr. 2 Ochiuri, care dădea 320 de vagoane, sint amintiri din ce în ce mai vechi.

În 1962 șchele Tirgoviște și-a îndeplinit planul și a reușit să dea, pînă în aceste zile, aproape 9 000 tone de țitei peste plan. Și oamenii au ieșit cu cîștiguri frumoase, zice Nicolae Baruț, fiind plătiți în acord, după cantitatea de țitei extrasă. Între interesele țării, exprimate în cifrele planului, și interesele sonderilor fiind o legătură, mai spune Nicolae Baruț, ca pe tabla biliardului moștenit de la Astra Română și rămasă într-una din sălile clubului de la sediul șchelei Tirgoviște: o bilă o pune în mișcare pe alta. Între acest adevăr și faptul că, incontestabil, cît vom ști că avem sondele ca Nicolae Baruț vom ști și de ce ținem să avem pe stema țării o sondă, drumul e neted și drept așa cum între casa lui, din Valea Voievozilor, și casa fratelui lui, Florian, mai mic decît el cu 5 ani și mastru la întreprinderea de utilaj petrolier, nu se află nici un gard și nici un zid, ci o singură grădină bine îngrijită.

DUMITRU ELIADE

Fiecare este „mobilizat“ la munca lui, nu la a altuia

Ploaie ușoară, incontinentă, dar rece, ai cărei stropi cu zurut schimbare sint parcă gata-gata să se transforme în fulgi. Grădinarii C.A.P. Cernetu, din cîmpia Bur-

PARTIDUL

Partidul nu-i un sediu, partidul nu-i o formă,
El nu e Dumnezeu ce stăpânește-un roi,
Partidul este Omul, cu vise și defecte,
Partidul-i lupta noastră, partidul sintem noi.

Baloane colorate mai pot pluti pe lume,
Mai pot să-și tragă unii, din ei, spre oameni, zid,
Se mai propagă frica, mai face flori lozincă,
Nimic din toate-acestea nu poate fi partid.

Partidul nu trăiește din lungile ședințe,
La el nu cotizează acei ce-n veci spun da,
Născut din revoluții, el ține revoluții,
In starea lui de veghe și-n vigilența sa.

Partidul e din oameni și are chip de oameni,
Ca ei de mic sau mare, ca ei de rău sau bun,
El, lavă din vulcanul ofensei seculare,
Cind aripă din umăr, cind braț zidit ca pumn.

Partidul nu-și nutrește puterea din stipendii,
Noi toți, cu truda noastră, țaria i-o plătim,
Sfărîmător al legii nedrepte, el, partidul,
E dat de legea luptei, nucleul legitim.

Și, mai presus de toate, el este datoria,
Suprema datorie către-un întreg popor

Și-astfel cum tot poporul cuprinde-n el partidul,
Cuprins e steagul roșu, in steagul tricolor.

Căci noi însemnul roșu îl ducem pe drapele,
De foarte multă vreme și-n legea lui trăim,
Chiar dacă nu-l numisem Partid, el existase,
La fel ca Miorița, un Roșu Anonim.

Din sinea lui și-a țării, el își alege omul,
Capabil să-i păstreze puterile, mereu,
Partidul este omul, la rang de omenie,
Partidul e poporul la rangul de nucleu.

In lupta dificilă a supraviețuirii,
Ne-am fi zdrobit de țărături sau jeluam în gol,
De nu năștea poporul pe-acest bărbat eroic,
Pe-acest erou profetic, ce azi îi e simbol.

El ne-arătă, Intiul, că un partid rezistă
Atunci cind tot poporul cuprins se simte-n el,
Atunci cind nu așteaptă putere de la alții
Și nu se incovoie sub vreun străin drapel.

El ne-arătă și calea și ne-arătă eroarea
Și izbăvirea noastră văzurăm că e-n noi,
Ne-am cîștigat străbunii și numele de țară
Și limba românească și-ai patriei eroi.

Trăim severe timpuri și noi și-ntreaga lume,
E ora judecării întregului pămînt,

E greu în toată lumea, nu ni-i ușor nici nouă,
Probleme și necazuri și pe la noi mai sint.

Dar toate-aceste rele partidul le cunoaște,
Le simte și le pune pe ordinea de zi,
Să fie România o țară fericită,
In care toți să poată cinsti și demn trăi.

Partidul e stegarul cunoașterii de sine,
Cu el vom trece clipa de încercări și greu,
Partidul este omul la rang de omenie,
Partidul e poporul la rangul de nucleu.

Să-i dăm într-una viață și sens și sănătate,
Să știm că nu există întoarcere-napoi,
Partidul este chipul renașterii române,
Partidul e tranșea încrederii în noi.

Fricoșii, demagogii, stupizii, ipocriții
Degeaba se îmbracă în roșu somptuos,
Partidul este cinste, partidul este trudă,
Partidul e-nălțimea puterilor de jos.

Partidul-i România crescind din sine însăși,
Partidul-i lupta noastră și jertfa pentru nou,
Partidul-i puntea noastră spre lume și spre miine,
Partidul-i eroismul cu suflet de erou.

ADRIAN PAUNESCU

(Poezie apărută în „Scnteia” din 1 iunie 1982)

Partidul, s-au retras din cîmp, cîmpul e gol. Cele 110 hectare ale fermei legumicole, ieri încă pline de viață, de culoare și de mișcare, cu pădurile de legume fosforice metalice sub fierăstraiele vîntului, cu forfota zecilor de culegători, acum sînt pustii. Scuturată de plante, scuturată de oameni, limpezită de viziunea metaforică a toamnei, ca anotimp de sinteză și de bilanț, priveliștea are o anume tristețe, tristețea parcului care așteaptă pietoni sau care e părăsit de pietoni. Grădinarii, adică cei vreo 70 de bătrîni și bătrîne care încă se mai dedau treburilor legumicole, atît de delicate și atît de grele, sînt acum în răsadnițe, pregătesc mranii și pămîntul-felină, adică spațiul (deloc restrîns, ci de vreo 7.700 m.p.) pentru produs răsăd. E un moment de „respiro”, dar un moment foarte scurt, o fulgurare de zile, fiindcă nu mai departe de 3-4 ianuarie va începe să se producă răsăd pentru verzele timpurii, apoi pentru conopidă, apoi pentru roșiile timpurii, după care vor urma plantările, îngrijirile, recoltările, totul într-un flux gîfîit, cu stringență de „foc continuu”, într-un palpit al zilelor, orelor, clipelor ce nu-ți dă timp nici măcar să-ți ștergi transpirația de pe frunte. Deci singurul moment de oarecare (precizăm: oarecare!) slăbire a tensiunii muncii ar fi acum. Acum, deci, ar fi timpul ca ing. Mioara Birleanu, șefa fermei, să-și ia concediul de odihnă pe care de atîtea luni îl amină.

De fapt, concediile ei, de ani de zile, au fost mai mult pe furate, luate în anotimpuri în care la mare e frig iar la munte plouă cu lapoviță. De opt ani, de cînd a terminat facultatea și s-a întors aici, în satul ei, luînd în primire ferma de legume a C.A.P.-ului, pe atunci de numai 65 de hectare, e într-o perpetuă cursă contracronometru cu timpul, cu vraștea unor calendare care nici nu apucă să înfrunzească bine că s-au și ofilit, dacă nu ești atent, dacă nu știi să le menții mereu prospețimea și forța dătătoare de rod. Noroc că n-are încă grija unui soț și a unor copii. Noroc că pămîntul, pensionari al C.A.P.-ului, s-au cam ferit pînă azi de boile și de neputințele vîrstei, necăzindu-i pe cap ci, dimpotrivă, mai ajutînd-o și ei, cruțînd-o de unele treburi ale gospodăriei. Drept care ingenera Mioara Birleanu, această față subțirică, cu trup elastic, cu ochi vii și o frunte surzătoare sub cască grea a părului blond-castaniu, își poate îngădui să aopăre pe cîmp cu pleoape fardate și cu unghiile lăcuite, deși n-or s-o admire (dacă or s-o admire...) decît niște babe și niște mosnegi. Totul e, zice ea, „să nu te părăsești”, „să nu te sălbăticesci”, „să nu te predai”, „să nu lași ca o viață de trudă aspră să te absoarbă cu totul, prinzîndu-te în tîrșul ei orb, care te devorează.

Intr-un fel, totuși, Mioara Birleanu s-a cam „părăsit”, adică a renunțat la mai toate satisfacțiile vîrstei, astupîndu-și urechile la chemările ei, ca să le deschidă doar spre cele ale pămîntului. Dacă apucă să ajungă de două ori pe an la Alexandria, ca să vadă un film, e lucru mare. În rest, doar grădina, doar varza, tomatele, conopida, ardeii și lingăie ele, bătrîna firavă, uscata vegetație umană a celor 70 de babe și de mosnegi cu care seamănă și culege, aici, la Cernetu, unele din cele mai mari producții din cite se culeg în grădinile Teleormanului. E ceasul prînzului, acum, cînd stăm de vorbă într-un colț al răsadniței. Am găsit-o la masă, o masă frugală, un prînz țărănesc, prînz de om ostenit, care își întoarce privirea, ca un omagiu și ca un drept, la bucuria simplă a roadelor pămîntului. A răsturnat pe un ștergar o piine și citeva legume. Un cer verde, vegetal, spălat de ploaie, a coborît la fereastră, punînd fundal cosmic bucatii calme de piine, aromată și umedă ca și pămîntul, generoasă ca și el. Un ardei și citeva roșii par niște înfloriri explozive ale țărînei. E aici de cu noapte, de dinainte de zori, astea sînt singurele

Edificăm România, edificîndu-ne pe noi înșine

clipe de relaxare, după care va munci pînă noaptea, cînd își bagă degetele (degetele cu unghiile lăcuite) în ochi, după ce, nu o dată, ai scurmat cu ele pămîntul, cercetîndu-i ființa secretă, care conține promisiunea rodului.

De opt ani, de cînd e aici, ferma s-a dezvoltat continuu. Și-a dublat suprafața și, prin aplicarea unor tehnologii moderne, perfect însușite de absolvența cu media 9,50 a Agronomiei bucureștene, și-a dublat producțiile. Planul e depășit regulat, și cantitativ, și valoric, roșiile fabricate aici sînt uneori cît harbulul, sfecele cuprind în receptacolele lor căpățîni de zahăr, verzele, anul acesta, n-au fost nici una sub 10 kg, spre disperarea I.L.F.-ului, care a declarat că n-are cum comercializa astfel de „monștri” vegetali. Grădina a fost inclusă în sistemul de irigații Giurgiu-Râmirești (înainte se chinuia în chingile strîmte ale unui sistem local), mecanizarea a cîștigat teren (căci înainte, la 65 de hectare, erau vreo 360 de brațe de muncă, iar acum, la o suprafață aproape dublă, sînt doar 70, cu ea 71); se produc anual cam 10 milioane fire de răsăd, la prețul de 10 bani firul (nu de 40-50, cît ar reveni dacă ar cumpăra de la stat) și de o calitate ce desfide orice concurență. Oamenii sînt mulțumiți, cîștigă bine, drept care își pun la bătaie toate puterile lor, așa bătrîne cum sînt, ca să facă ce le spune ingenera. Ingenera le spune ceea ce și ei, ca oameni ai pămîntului, știu foarte bine. Și anume că socotelile cu natura, oricît ar părea de complicate, sînt totuși simple: nu-i dai, nu-ți dai. Iei pămîntului șapte piei, fără să-ți pese, pămîntul devine pînă la urmă indiferent, uituc, zgircit, ignorîndu-și îndatoririle, ca și un om hrănit dor cu promisiuni ori iluzii. Investițiile, deci, sînt vitale, ceea ce nu înseamnă, zice tînăra ingineră, că nu trebuie să procedăm economic, dînd fondurilor cele mai fertile destinații. Să nu uităm, mai zice ea, că și cu bani puțini, uneori chiar și fără bani, se pot scoate producții exemplare. Chiar și în anul acesta, în care o primăvară capricioasă a încurcat calendarul lui Hesiod, întîrziînd pornirea în vegetație a culturilor, aglomerînd astfel munci și zile, deci cerînd cheltuieli de efort și de bani în plus, cerînd stimulate în plus oferite naturii spre a-i întei zelul de a produce, veniturile fermei legumicole a C.A.P.-ului din Cernetu s-au ridicat la cote dintre cele mai înalte.

O tînără comunistă, o tînără și pasionată specialistă, o fruntașă a marii întreceri a țării în cinstea Conferinței Naționale a partidului, care știe, care a învățat — și care îi învață și pe alții — că drumul dintre efort și răsplată lui are o singură șansă de a se scurta: cea a dragostei pentru munca pe care o faci.

Mioara Birleanu, un nume despre care, sintem siguri, vom mai auzi.

ILIE PURCARU

De la „merge și așa” la „merge numai așa”

In orice profesiune, experiența și dragostea de muncă îl fac pe om filosof. Filosoful, adică, al meseriei sale dar și al unui mod de viață. Nu-i de mirare că atîția ingineri vîrstnici știu să fie profunzi

în tot ce spun, să fie profesori fără a ține propriu-zis o catedră, să vadă adevărurile importante ale domeniului lor și, înarmați cu ele, să vadă mai departe, la cele care îl formează intelectualicește pe om. Despre conștiința de sine vorbim adesea și prea adesea uităm că această conștiință de sine e chiar felul de a fi al unui om.

Iată-i pe inginerii Virgil Cernat și Alexandru Zsigmond. Primul are 32 de ani de inginerie la Uzinele „23 August”, al doilea 28. Acum lucrează în proiectare, la Institutul de cercetare științifică și Inginerie tehnologică „Faur” și au atribuții de fond în comisia tehnico-economică a institutului. Au fiecare cite o legendă, dar așa puțini se gîndesc că legendele chiar așa se nasc, printr-un consens asupra rostului și înțelesului. Cernat spune despre Zsigmond: „Ce-i «23 August» la nivelul țării, așa-i el la nivelul uzinei”.

La nivelul țării, Uzinele „23 August” sînt socotite „un fel de mecanic șef”, iar Virgil Cernat a fost, dintr-un început, un om pe care s-a pus bază în chestiuni ce priveau baza. „Atunci, spune el, prin anii '50-'55 se vorbea tot așa: petrol și petrol. Ne ocupam de repararea utilajului petrolier și fabricarea pieselor de schimb. Pe urmă, problema-cheie au devenit armăturile, utilajele metalurgice, furnalele, laminarele, otelăriile, primele furnale de 600 mc la Reșița, de 1.000 mc la Hunedoara, apoi cuptoarele pentru fabricile de ciment, instalațiile industriei chimice, la Brazi, Pitești, Rm. Vilcea, presele hidraulice și, în sfîrșit, utilajele pentru un export tot mai consistent”. Inginerul Alexandru Zsigmond a lucrat „mai mult în proiectarea locomotivelor”. Precizarea, cu nuanță existenței modeste, devine, la un producător de locomotive, o chestiune de blazon, fiindcă noi sintem între bunii fabricanți de locomotive în lume, iar o locomotivă nu-i o bicicletă, ci un soi de uzină, care funcționează în termeni foarte preciși. Intr-un fel, istoria producției și a exportului de locomotive moderne — „Diesel” și „Diesel-electrice” — este și istoria dobîndirii conștiinței de sine în profesie. Cînd am început să vindem peste hotare locomotive, am descoperit că importatorii sînt pretențioși în toată gama: chițbușari, intransigenți, intoleranți, pretențioși, severi și așa mai departe, termeni care, pînă la urmă, semnificau unul și același lucru, și anume rigoarea. Cumpărătorul nu era, de fapt, nici chițbușar, nici intolerant. El ținea să primească exact lucrul pe care-l contractase în datele proiectului. Dacă, la urma urmei, o locomotivă merge și așa, cu o vopsea de mîntuială sau cu o sudură mai strîmbă, un fabricant care se respectă trebuie să ajungă în stadiul în care locomotiva să meargă numai așa, cu vopseaua pusă perfect, cu sudura trasă ca în proiect, cu amănuntele considerate la aceeași importanță cu părțile fundamentale.

Problema la noi, spune Alexandru Zsigmond, este acum una de mentalitate. Noi spunem, întocmai ca în urmă cu trei-zeci de ani, cînd trebuia să reparăm utilajele industriei petroliere: să meargă, deci spunem «petrol, petrol», numai că nu oricum. Dacă producția reproșează

proiectanților că nu iau în seamă și nu reproiectează, cu imperativele economisirii drastice a materialelor și a energiei, fiecare reper, dacă — la rîndul lor — proiectanții trebuie să lupte cu niște indicatori depășiiți, cu niște reglementări învechite și chiar cu unele noi, care de dragul întregului ignorează părțile, să lupte prin urmare cu tot ce-i rutină în munca la planșetă, dacă fiecare vede mai bine unde greșește celălalt, și își socotește cu bunăvoință greșelile proprii — vedeți, dar, că e vorba nu de niște griji ale mașinilor și utilajelor, ci ale oamenilor. Că în mentalitate trebuie intervenit. Rutina nu trebuie condamnată întotdeauna, fiindcă rutină e și experiență. Uneori însă rutina se prezintă în formă liniștitoare și aici e bine să fi atent. Proiectăm și producem de ani mulți boghiuri pentru locomotivele de manevră de 450-700 CP. Ele au fost și au rămas niște produse, cum se spune, reușite. Cine își mai pune întrebări grave cînd e vorba de niște produse cărora nu li s-a reproșat niciodată nimic? Cine se apucă să strice un lucru făcut temeinic? Numai că elementele de bază ale boghiurilor — care sînt chesoanele obținute cu un volum mare de sudură — ar putea fi obținute mai ieftin și cu un consum mai mic de metal și de energie prin ambutisare. Cînd am început să le fabricăm, nu puseseam la punct tehnologia și utilajul pentru ambutisare. Acum le avem. Am reproiectat boghiurile, numărul de suduri s-a redus la un sfert, s-a reușit și o economie de 500 tone de metal anual. Problema e una ce ține de noi. Există însă și probleme ce nu mai țin de noi, proiectanții, și care privesc mentalitatea colaborării interuzinale și între ministere. Pentru un bolț al pistonului de motor „Diesel” e nevoie de un oțel special. Bolțul e o piesă fundamentală a motorului și importatorul străin nu admite decît oțelul aliat, din licență. Noi, în uzină, nu fabricăm acest oțel aliat. El ar putea fi produs în țară lesne, numai că, existînd indicația să se restrîngă gama de oțeluri aliate, sortimentul necesar nouă — citeva zeci de tone, dacă nu mai puțin — nu a mai interesat oțelăriile și Ministerul Metalurgiei și a fost scos din nomenclator. A trebuit să-l producem în uzină. Veți spune: foarte bine! V-ați descurcat și așa trebuie să procedeze toți! Ne-am descurcat, e drept, dar cu un preț de fabricație cu 30 la sută mai mare. Opinia noastră, a proiectanților, este că momentul 1982 este, pentru industria noastră, momentul colaborării, al unei mentalități noi în ce privește colaborarea. Iată, citeam în „Flacăra” că tehnologii de la «Progresul» din Brăile reproșează proiectanților că încarcă inutil — din rutină — cu multă sudură unele produse — vagoanele, de pildă — în vreme ce firme străine fac același produs cu numai o parte din sudură. Da, dar cu ce materiale? Cînd vom avea garanția că materialele pentru sudură sînt de calitate celor folosite de firma din străinătate, vom reduce firesc numărul de suduri și vom aplica niște coeficienți mai dulci. Vor spărea, adică, prevederile legale care să ne îngăduie aceasta. Problemele energiei sînt, însă, în esență, problemele colaborării.

TUDOR OCTAVIAN

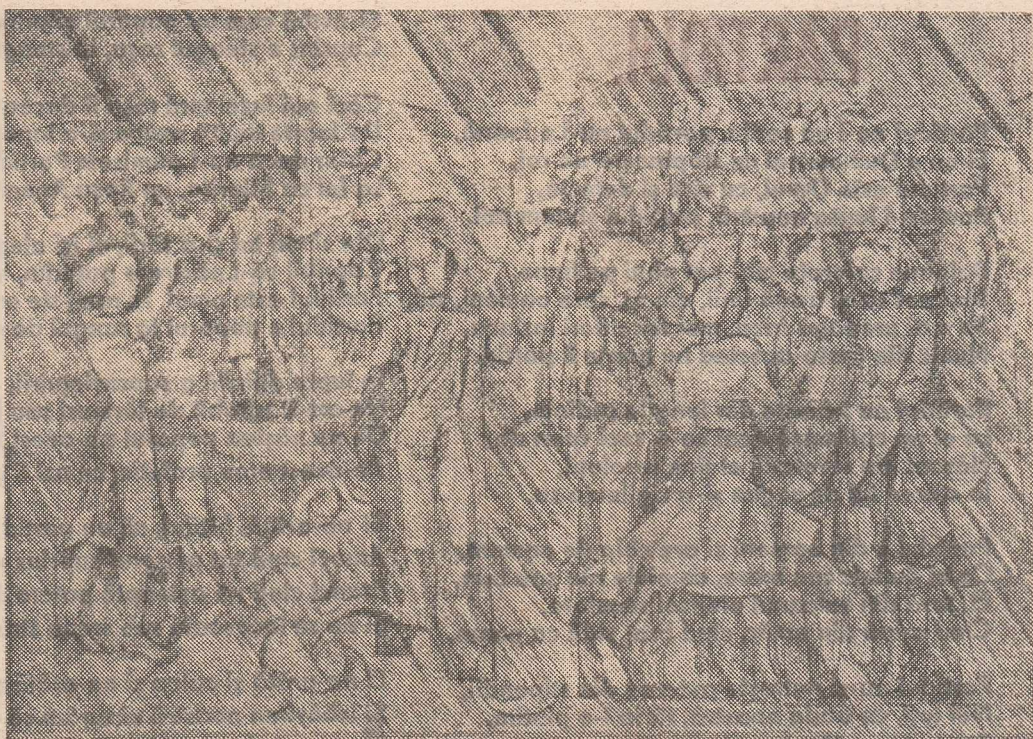
In acest număr reproduceri după lucrări de artă din expoziția „Imaginea patriei oglindită în arta plastică” dedicată Conferinței Naționale a P.C.R. — la Galeria de artă ale municipiului București.

„Trebuie să considerăm prevederile privind producția și veniturile ca minime — și să acționăm pentru o creștere mai puternică a producției. Avem posibilitatea ca, încă în anul viitor, să obținem o producție mai mare decât prevederile din planul pe 1983. Trebuie să obținem o creștere mai puternică a beneficiilor, a veniturilor în general, a venitului național — aceasta fiind singura cale pentru a asigura mijloacele dezvoltării economiei naționale și ridicării bunăstării materiale a poporului“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Edificăm România, edificându-ne pe noi înșine

De la opinca oșenească la halatul alb al discipolului lui Hipocrate

Orice s-ar spune și orice s-ar crede, întâmplarea tot de domeniul întâmplării rămâne. Nu mi-am propus să fac aici apologia întâmplării, dar este straniu cum o astfel de întâmplare l-a făcut pe scriitorul Zaharia Stancu să adoarmă, pur și simplu, în trenul care-l purta spre Negrești-Oaș și, ca urmare, să fie dus cu acel tren de linie îngustă până la capăt, adică la Bicsad. Ce s-o fi gândit, ce nu s-o fi gândit autorul romanului „Descult“ n-am cum să-mi dau seama, dar cert lucru este că și-a căutat un subiect de reportaj în această stație terminus, în această comună frumoasă din inima Țării Oașului. Subiectul unui cald și amplu reportaj apărut în acea vreme în cotidianul „Știința“ avea să fie Vasile Pop, primul medic oșan, primul „învățatul mai luminat“ din acest Nord de țară aspru și de fermecătoare legendă.

Drumul pe care l-a parcurs Vasile Pop, oșan get-beget, cum îi place să-și spună, de la o familie cu 12 copii, până la internistul de azi, n-a fost unul simplu, și nici presărat cu flori de tuberoze. Apariția la o școală profesională în opinca și cu sumănică, având și o bocceluță de merinde pe umăr, a stîrnit cel puțin risul și veselie celor din jur. Cum ris și vorbe de săgă a stîrnit și la apariția sa la primul loc de muncă — Sanatoriul Bicsad — unde, deși meseria sa era cu totul alta și una care nu avea nici în clin, nici în minecă, vezi Doamne, cu medicina, purta halat alb și era deosebit de atent la „necazurile și plîngerile oamenilor“; astfel că un hitru pus pe glume i-a spus „infirmierul“ și așa a rămas. Probabil că atunci i-o fi încolțit în capul lui Vasile Pop ideea să se facă medic. Și medic s-a făcut, spre lauda lui.

Ne vedem în acest început de iarnă incredibil de blînd. Întreb ce fac Manuela și Ovidiu, copiii săi, și-mi răspunde că sînt studenți la politehnică, amîndoi. Între timp și numărul medicilor proveniți din rîndurile oșenimii s-a mai „ingrosat“, cu Dumitru Ghirîți și Gheorghe Țițaș. Este și normal să fie așa, întrucît mai sînt în zonă circumscripții neacoperite sau acoperite temporar de cadre medicale cu studii superioare. Unii vin și pleacă, alții se codesc să vină chiar și la Spitalul din orașul Negrești-Oaș, unde Vasile Pop este acum director-adjunct și secretar de partid. De ce această stare de lucruri, întrucît colectivul medical negreștean este unul recunoscut? Medicii Mihai Pop (directorul spitalului), Liviu Homorozeanu, Maria Sas, Dumitru Ghirîți și alții și-au făcut de-acum o bună firmă. Un nume între medicii buni din județ. Adeșea și sătmărenii se duc să se trateze la Negrești-Oaș. Inseamnă și asta ceva. Îmi vine oarecum greu să-l întreb de ce anume s-a întors acasă, cînd i s-au oferit posturi tentante în centre universitare și chiar în Capitală. I-am pus, totuși, această întrebare neavenită și mi-a răspuns atît de firesc, că m-am rășinat: „De vreme ce m-am născut aici, de vreme ce am co-

pilărit aici, locul meu este aici, între ai mei!“ Simpla ca bună-ziuă, nu-i așa? Așa o fi. El mai adaugă însă că omul acesta, care este oșanul, este mai aproape de natura-mumă decît noi, ceilalți. Cu obiceiurile și datinile sale străvechi, cu vorba sa „rotăcită“ și cu străiele sale, vedeți dumneavoastră, imi spunea medicul oșan, trebuie el însuși îndrumat și prețuit, ba chiar iubit și necum privit printr-o prismă idilică și folclorizantă, cum din păcate se mai obișnuiește. Nu puțini au fost acei oșeni luați de mină de „doctorul“ Vasile Pop (care este internist și are specialitatea boli-infecțioase) și duși la alți medici. Unii chiar proveniți din mediul citadin și care sînt mai „subțiri la nas cînd este vorba de omul de la țară“. Nu puține oșene au fost acelea cu mentalitatea învechită, care nu concepeau să se spele pe părțile mai ascunse ale trupului cu aceleași miini cu care frămîntaseră aluatul pentru piine. Numiți-o dumneavoastră cum binevoiți: educație preventivă, sanitară, cetățenească, mie, unuia, imi este totuna. Cînd mi-a mai spus că singele apă nu se face, iar atunci cînd se lasă îndoit cu apă n-a fost singe adevărat niciodată, orice replică mi-a înghețat pe buze.

Multe din aceste fraze de mai sus le-am decupat din memorie. Altele le-am scris după discuția cu dînsul. Întrucît omul se mai codește să-și dea drumul la limbă cînd vede condeiul infrigurat reținînd totul, absolut totul. Adevărat, foarte adevărat ce ați spus, Vasile Pop: omul te iubește și te prețuiește în măsura în care tu însuși îl iubești și-l prețuiești, deopotrivă. Dacă nu ții seama cumva de bruma sa de personalitate, chiar de orgoliul și micile vanități pe care trebuie ca fiecare om le are, dacă nu ții seama de sensibilitatea sa și de taințele firii sale, risți să fii un slab psiholog. Și asta în medicină înseamnă că ți-ai făcut treaba doar pe jumătate. Numai cu o astfel de înțelegere dublată de o muncă sirguincioasă s-a ajuns la rezultatele bune și foarte bune ale acestui colectiv medical negreștean. Boli grele ca pelagra, tetanosul, tifosul exantematic, malară și chiar tuberculoza au făcut ravagii prin zonă. Iată că ele sînt de domeniul trecutului. Dacă urmărești indicatorii sanitari-umani, la care medicii de aici își raportează activitatea, vei avea plăcuta surprindere să constăți că acești indicatori sînt buni față de însăși media pe județ și față de alte spitale similare. Iar aportul lui, al primului medic oșan, la dobîndirea unor astfel de rezultate a fost unul substanțial.

Nu ne place să umblăm cu vorbe mari, dar miinile și conștiința medicului oșan Vasile Pop sînt curate. Așa ne spun colegii săi. Așa îl știu și bolnavii. La cei 48 de ani ai săi a trecut prin multe, și mai bune, și mai rele, cum se spune. Dar a rămas el însuși, alături de oșenii săi. Linia izbuzilor sale este asemuitoare, în multe privințe, cu linia bisturiului care separă partea bolnavă din organismul uman de aceea sănătoasă; și care separă, la urma urmei, viața de moarte. Ne spunea, nu fără tîlc, că are somnul de noapte tînit, liniștitor, fără temeri și fără muștrări de conștiință. Sigur că este trist și este neliniștitor să vezi cite-un om tinăr care îți moare sub ochi. Medicina mai are încă serioși pași de făcut în contul acestui sfîrșit de mileniu. Ne mai spune că este plăcut și este demn să pășești printre semenii tăi, cu fruntea sus. Medicul și omul sînt, deci, unul. Ceea ce nu e deloc puțin.

DORIN SALAJAN

„Mașinile inteligente“ — primii pași spre industria viitorului

În fiecare octombrie, cînd Herăstrăul ne invită la ruginiul frumozelor toamne bucureștene, peste drum, Tîrgul Internațional dezvăluie an de an o nouă față a României. Mai optimistă, mai deschisă spre viitor. În acest an, trăsătura care impresionează cel mai puternic în această fizionomie este apariția „mașinilor inteligente“. Aceste mașini care preiau din sarcina omului acele activități solicitînd miinile, mușchii, și-l lasă să se manifeste în domeniul care-i conferă superioritatea față de întreaga lume vie — gîndirea, creația, — reprezintă de fapt ziua de mîine, societatea informatică. Cu acești roboți, ce au în anatomia lor gigantiștii minuscule care sînt microprocesoarele, minipastile cu tot lanțul de operații ale unui calculator alcătuite din banalul nisip, dar mari devoratoare de materie cenușie, firma Toyota a ingenunchiat pe invulnerabilul Goliat — industria americană de automobile — răpindu-i spectaculos supremația mondială. În acest teritoriu al revoluției tehnologice, unde „mașinile gînditoare“ aduc cu ele randament și productivitate, am făcut și noi primii pași, ceea ce este important. Asistăm plini de curiozitate la o demonstrație a așa-numitei „Celule flexibile pentru strunjire piese de disc“, unul din copiii teribili ai Institutului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru mașini unelte și agregate Titan și ai Institutului de proiectare pentru automatizări. De fapt avem de-a face cu un fel de prietenie între 3 utilaje: 2 strunguri cu comandă numerică și un robot condus de un calculator Coral, acesta din urmă stînd de fapt la pupitrul micii orchestre pe care o sincronizează și o armonizează. Parcă într-un balet al grației și exactității, purtînd semătura marelui regizor: Creierul Omului, brațul sigur al robotului ia o piesă din depozit, o introduce în primul strung de prelucrare grosieră, făcînd totodată prinderea și centrarea ei. Apoi, docilă, mina mecanică se retrage, ușile strungului se închid și acesta execută strunjirea conform comenzii numerice. La sfîrșitul operației, prin dialog permanent între echipamentele de comandă numerică automată ale strungurilor și calculatorul robotului, i se comunică acestuia că prima operație s-a terminat. Robotul ia piesa din primul strung și după același ritual tacticos o fixează în al doilea strung de prelucrare fină, reintorcîndu-se apoi să asigure cu piese primul utilaj. Ce a reușit să schimbe în peisajul muncii inteligența specialiștilor români care au construit și programat acest complex de mașini? Pentru o astfel de operație lucrau înainte doi strunguri, care luau piesa, o montau, o reglau, dădeau comenzi de pornire, de avans, înlăturau șpanul, ca să nu mai șocotim și tehnicianul care regla strungurile înaintea fiecărui schimb. Acum un singur om introduce programul în calculator, și cînd robotul își începe „show“-ul, doar supraveghează operațiile automate. În limbajul sec al cifrelor, productivitatea crește de 5 ori, precizia este constantă la 0,5 mm, se elimină factorul oboseală a lucrătorilor și alte importante avantaje. Acest prototip și ceilalți 3 frați gemeni care au fost deja lansați în fabricație au la bază o concepție originală românească. Sînt construiți numai cu echipamente din țară și pot lucra în orice fabrică dotată cu mașini unelte. Ei sînt deja prevăzuți

să fie implantați la secția de forje a Uzinelor „23 August“ și la Întreprinderea de pompe Aversa. Dar aceste strunguri nu au fost singurele „mașini deștepte“ de sub cupola pavilionului României. La doi pași, o altă bijuterie a industriei noastre: mașina de prelucrat prin electroeroziune cu electrod filiform și comandă numerică realizată de Electrotimis Timișoara. Cum se produc matritele și ștanțele avînd contururi mai deosebite din metale dure cu această mașină la cel mai înalt nivel al tehnicii? Între piesă și un fir de cupru se produc foarte multe microdescărcări electrice care decupează metalul după cele mai sofisticate contururi și cu o precizie de mare regularitate: 0,01 mm. Este o plăcere să privești cum calculatorul Coral, avînd în memorie tiparul piesei și pe ecranul televizorului programul de lucru, urmărește permanent situația decupării și obligă pas cu pas piesa și electrodul de cupru să se miște pentru a crea spotul de descărcări electrice ce taie ca un bisturiu nevăzut metalul. Înaintea acestei mașini concepute și realizate complet în țară, muncitorul găurea piesa asudînd, o poliza, ca să nu mai vorbim, că profile așa de complicate din metale dure nu reușeau să execute. Acum el programează calculatorul, și supraveghează cu ochi de expert. 23 de astfel de mașini sînt în funcțiune în secțiile de școlărie din țară, și s-au exportat și în U.R.S.S. Alături de sub firma Întreprinderii de mașini unelte și agregate București, gigantul denumit CPAF 150 alegează, frezează, strunjește, găurește, într-un cuvînt realizează orice profile de piese masive fără să trepedeze, să gîfîie, să se opintească din cei 6 metri înălțime și 30 de tone greutate. Calculatorul avînd în memorie 1 000 de fraze dictează calm mașinii să-și aleagă singură sculele necesare, să le monteze și conform programului să muște din carnea metalului cu o precizie de 15 miimi de milimetru, cu viteze variabile și după cele mai complicate curbe și segmente. Vă dați seama cit timp, cită precizie, cită productivitate se cîștigă cu această mașină față de situația dinainte, cînd trebuiau să coopereze mai multe mașini cu tăiere rectilinie și strunguri carusel ca să ajungă la același rezultat final. Trei astfel de utilaje lingă care omul este doar supraveghetor vor intra în halele uzinelor, una deja împlinindu-și rostul la Electroputere Craiova. Și lista ar putea continua cu încă 2—3 mașini computerizate, toate interesînd nu numai mulți vizitatori români, dar și numeroase firme străine, surprinse de inventivitatea concepției, de rafinamentul realizării, de prezența noastră în acest domeniu de mare avangardă, defrișat de puține țări. Specialiștii români nu s-au lăsat amețiți de aerul tare al acestor everesturi ale tehnicii, au îndrăznit să deschidă ușile marii licitații a inteligenței, și realizările lor nu ne fac să roșim nici pe plan internațional, unde lumea este de puțin timp angajată pe acest drum al viitorului. Acum urmează trecerea rapidă de la faza de prototipuri sau serie mică la faza de mare serie, etapă poate la fel de importantă ca prima. Fără să linchezim în meandre de tergiversări cu coeficient de operativitate scăzut, trebuie să implantăm roboții și mașinile conduse de calculator în cele mai diferite ramuri ale industriei. Aceste mașini programate se mai numesc productivitate de virf, randamente deosebite, ștachete de calitate de cotă înaltă, și fără aceste atribute o economie nu poate fi competitivă, nu poate ține pasul cu revoluția tehnologică. Acestea sînt de fapt și indicațiile prețioase pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a dat de curînd cu ocazia vizitelor de lucru în unități de profil. Încălzirea muncii fizice grele a omului cu aceea a roboților sau mașinilor conduse de calculator permite deplasarea acestor tehnicieni spre alte sectoare de activitate, spre laboratoarele muncilor de concepție. Să nu uităm că în spatele forței, exactității și regularității brațelor roboților stă omul și numai el, că fără el acestia ar fi un amestec de metal și fire inexpressive.

FLORIN CONDURĂȚEANU

„Cine te-a obligat să pui
in plan 36 de obiective?”
„Nimeni. Așa am înțeles eu
revoluția!”

Edificăm România, edificându-ne pe noi înșine

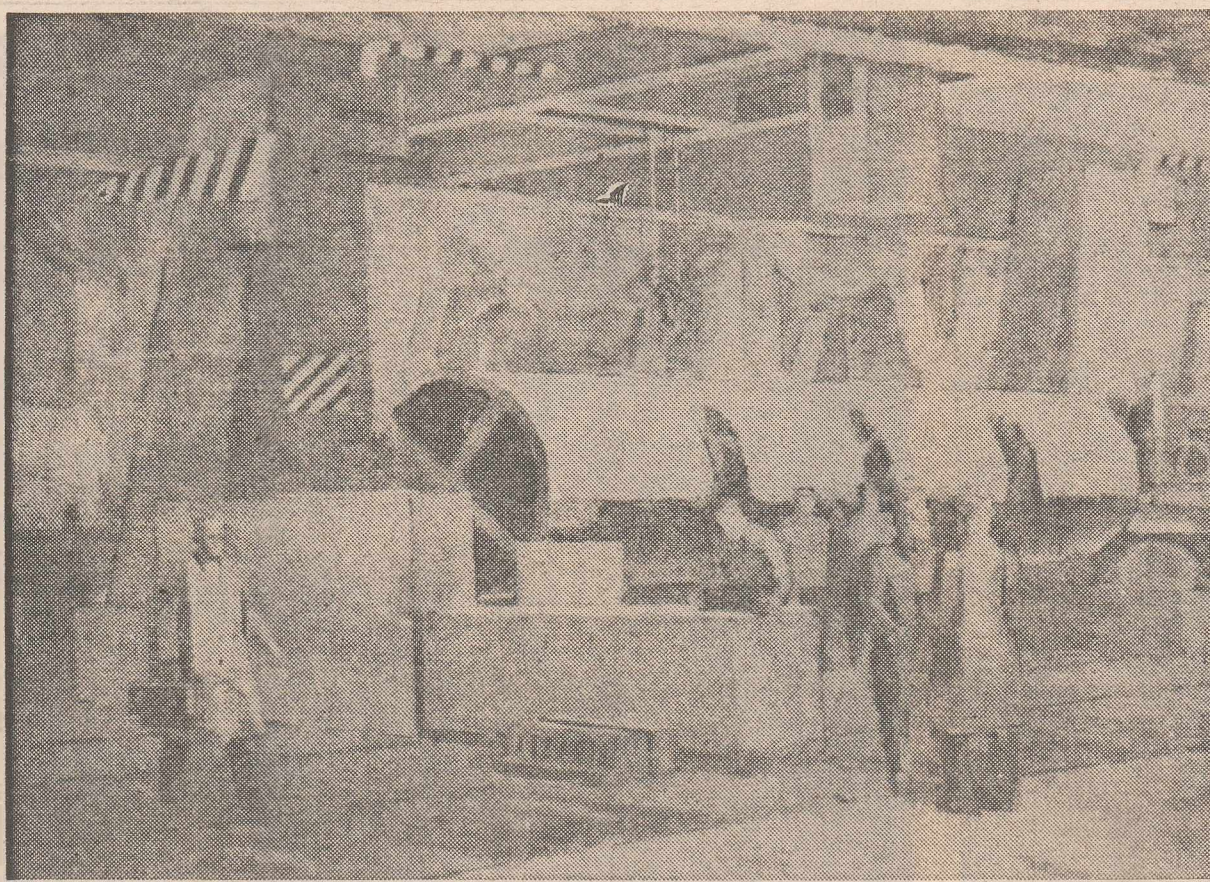
— Tovarășe director Constantin Gib, nu știm dacă ai aflat, dar numele dv., destul de neobișnuit de altfel...
— Gib s-a născut, pur și simplu, datorită unui funcționar distrat de la primăria satului meu natal, Păușești-Măglaș, Vilcea. Mă trag din muncitori. Tata a fost lăcătuș mecanic.
— El bine, puștii din împrejurimi au spus: la I.A.S. Tirgoviste, ci la Gib, crezând probabil că e vorba de o localitate. Într-ai, deci, in toponimie, iar I.A.S.-ul al cărui director sinteti devine un centru de interes evasituristic cu „vilele” sale in culori pastel ridicade in ultimii doi ani, restaurantul-cantină cu ferestre rotunde amintind cumva de litoral, creșea și toate celelalte. Din depărtare sugerează un orașel, nu grajduri și bălegar. Te întrebi chiar dacă nu a fost pe undeva și un pic de risipă, dar cind afl că in 1978, cind ai venit aci, I.A.S.-ul realiza... 20 000 000 lei pagube anual, la o producție globală de doar 35 000 000 lei, și că in prezent dă beneficii la o producție globală anuală ce se apropie de o sută de milioane de lei — totul in decurs de patru ani — parcă ai exclama: „Numai de așa risipă să avem parte!”
— Ai atins, poate fără să vrei, o problemă centrală a activității mele și, prin tangență, a agriculturii, așa cum o văd eu: ce e paguba, ce e risipa? Niciodată nu e bine să te grăbești cu răspunsul. Eu sint inginer agronom economist, adică am urmat acea excepțională facultate — din păcate desființată după puțini ani de funcționare — care, alături de întreaga pregătire tehnică de specialitate privind agronomia, te forma și ca economist. Indiferent de facultate însă, orice agronom trebuie, într-un fel sau altul, să fie și economist, pentru a discerne ce va însemna agricultura mai departe, pentru a sintetiza, a se dezbăra de dogme și a înțelege — și mai cu seamă a aplica — mecanismele eficienței economice.
— Așa cum ai făcut-o in cele două funcții de conducere îndeplinite succesiv din 1965 pînă azi: director la I.A.S. Ograda și la I.A.S. Tirgoviste. Studiul elaborat in 1976 privind posibilitatea creării complexului agroindustrial Ograda-Tândărel, centrat in jurul I.A.S. Ograda și cuprinzind 14 C.A.P.-uri, poate primul asemenea studiu din țară la vremea lui, era de fapt un proiect pur ingineresc, totul fiind calculat, cuantificat și nu prezumat. Cunoaștem că vă displac studiile pur academice — deși aveți și calitatea de membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice și de doctor în științe economice — preferindu-țe pe cele pur ingineresti. Așadar, la Ograda ai acumulat o bogată experiență nu numai in dezvoltarea rapidă a producției agricole, ci și in producerea, pe loc, a unei bune părți a produselor obținute de la fermele de vaci de rasă, de la complexele de porci și de la 25 000 oi (la sosirea la Ograda ai găsit 120 scroafe in maternități îngropate in pământ, 200 vaci in șoproane pline cu noroi, 3 200 oi). Ai pus bazele unui complex agroindustrial „nedeclarat”, cu forțe proprii — dar bincoșles cu ajutorul Departamentului Agriculturii de Stat —, v-ai organizat capacități importante de producție, ai construit drumuri, locuințe, ai creat un șantier care a materializat toate investițiile necesare Ogra-

dei. Intenționați să reeditați această experiență la I.A.S. Tirgoviste, însă in condițiile unei agriculturii și mai intensive și ale unei dezvoltări mai rapide decit la Ograda?
— Este o problemă a unui viitor nu prea îndepărtat. Trebuie ținut seamă și de unde am pornit acum patru ani.
— O știm. Nici măcar un drum ca lumea au era, grajduri dărăpănate ascunse de mormanele de bălegar ce se aruncau pe fereastră — cam 150 000 tone! —, pământ mocirlit. Condițiile de cazare a oamenilor erau și ele la un nivel lamentabil. Pierderile nu se măsurau doar in lei, fie ele de ordinul milioanei, ci pe planul indererii: oamenii își pierduseră încrederea. Le-ai redat-o dv. și cei care au pus umărul alături de dv., căci de unul singur nimic nu se face.
RISIPĂ ECONOMICOASĂ
— Mai dăinuie concepția la mulți că agricultura înseamnă neapărat „mizerie”, oameni năclăiți de motorină și minjiți cu bălegă (scuzați-mi expresia). Noi ne-am bătut pentru altfel de condiții. Nu a fost totdeauna foarte ușor, am fost acuzat și de risipă și de cite și mai cite. Bunăoară, un fost încadrat al I.A.S. a făcut o reclamație pe vreo 60 de pagini dactilografiate. Cred că o lună de zile i-a luat doar redactarea, pe puncte, subpuncte, cu cifre, calcule, toate căutind să dovedească RISIPA, proasta administrație, necinstea. Vă mărturisesc, cind am citit mormanul acela de pagini, mai-mai că-mi venea să le dau și eu crezare, afit de „solid documentate” păreau. La un moment dat, se aflau aci 15 inspectori și reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, de la procuratură, cadastru, Banca de investiții, plus fotografi, experți. Unii din lucrătorii I.A.S. s-au cam speriat, formații de muncă s-au destrămat, banca s-a timorat — pe scurt, ne-a cam fost frînțată munca timp de un an de zile. Firește, nu pe cei care au efectuat controlul în critică, ei nu-și făceau decit datoria — ci invidia, interesele meschinel și, dincolo de orice considerent personal, m-a întristat neînțelegerea din partea unora a mecanismelor agriculturii moderne. Aci merită să zăbovim.
„A pus falanță la vaci!”, se plîngeau reclamagii. De asta ne arde acum?” Da, de falanță. S-a repetat la Tirgoviste ce am pățit și la Ograda. Primisem vaci din Danemarca și le trebuia o igienă de farmacie. Mă neliniștea posibilitatea îmbolnăvirii lor, întrucit se știe prea bine că o vită bolnavă într-un grajd nu înseamnă doar un animal, ci imediat boala se poate întinde, secretind o jumătate din efective. Cum să previn o asemenea nenorocire? Mai întâi m-am gîndit să văturm de două ori pe zi in grajd, dar cind am adunat cifrele mi s-a făcut rău. Aveam un prieten la Fabrica de falanță Grivița din București și am obținut de la el, contra cost, deseurii, falanță sub STAS, pe care însă am așezat-o afit de frumos pe cei 200 metri pătrați ai grajdului înct producea o impresie formidabilă. Așadar, am pus falanță la vaci și se dezinfecța cu furtunul. A trebuit apoi să dau multe explicații pentru a demonstra că tocmai cu falanță era mai economic și nu invers.
La I.A.S. Tirgoviste lucrurile s-au cam repetat. Vacile pe care le-am găsit nu dădeau nici măcar un litru de lapte pe zi. Am obținut vaci din Austria și Danemarca. Și, din nou, am pus falanță. Am fost întrebat: „Deci e adevărat ce se scrie in reclamație?” Sigur că da. Dar tot afit de

adevărat era și că o vacă de rasă costă cam 1 200 dolari și de la fiecare se așteaptă patru vițe, deci o vacă = 5 000 dolari. Și atunci, cine pierde și cine câștigă dacă ne scumpim la falanță? Să nu fim leftini la făină și scumpi la țărițe, aceea e morala, banală dacă vrei, dar care nu in toate situațiile apare clară. E o soluție. Pot fi, firește, și altele. Important e să mișcăm lucrurile din loc.
Am fost de asemenea reclamat pentru drumul modernizat din I.A.S. și acuzat că arunc pe fereastră banii statului. Eu însă calculasem cit costă întreținerea și repararea mijloacelor noastre mecanizate, care, evident, se stricau mult mai repede pe drumul de pământ: pe ploșie își trebuiau două tractoare pentru a urni din loc o singură remorcă, lesne de înțeles cu ce risipă de combustibil. Fără a mai pune la socoteală că acum s-au depozitat pe noul drum orz, griu și porumb pentru uscare. Am cheltuit cu o mină, am economisit cu două.
La fel cu atelierul de reparații. Este un truism a afirma că eficiența nu depinde doar de pricepere și de bunăvoință, ci și de condițiile materiale. Ce reparații, ce reglare a mașinilor poți face fără o pistă de beton? Din nou s-a invocat risipa... Dar acum, iată, atelierul nostru de reparații devine prototip, sintem gata să-l executăm și pentru alții, după o formulă elaborată împreună cu Departamentul Agriculturii de Stat. Totul foarte modern și leftin, se poate construi in două-trei luni. Morala a tot ce precede: la o adevărată eficiență economică nu se poate ajunge prin circăcel și prin „economii” generatoare de risipă. Dar nici să nu se înțeleagă că trebuie să stăm toată ziua cu mîna in buzunar și să scoatem! Să rămînem, cind situațiile o cer, la forme simple, urmărind nemijlocit realizarea eficienței economice.
„CIND BĂLĂRII CRESC SUB FEREAȘTRA DIRECTORULUI, E MASĂ PUSĂ PENTRU TOȚI, E ROST DE CÎNUL”
Iată și aceste construcții frumoase, locuințele pentru personalul permanent, cantina, creșa. Și ele au o istorie.
Proiectele le-am contractat cu niște specialiști brașoveni. Ne-au adus 5-6 variante și am ales pe cele ce ne conveneau mai mult. Le-am plătit sub formă de colaborare, conform legii, după ce am obținut negațiile convenite. Dacă am fi apelat la un institut de specialitate, in situația dată, ne-am fi aflat și in ziua de azi doar la feza de proiect. Ar mai fi durat ani, pe cind, acum majoritatea construcțiilor sint gata sau in curs de finisare, oamenii locuiesc, dorm, mîncănc acolo. Peste cîteva săptămîni va fi gata și creșa, vom avea „gospodăria” noastră. Și încă un aspect. Proiectul se socotește cam la 2-5% din valoarea investiției. Un institut de specialitate nu ne-ar fi executat lucrarea sub 3 000 000 lei, pe cind așa ne-a costat 160 000 lei și cu economiile astfel obținute realizăm investiții suplimentare. Nicidecum nu afirm că toți ar trebui să procedeze ca noi, totul depinde de condițiile specifice la un moment sau altul și fiecare trebuie să se grăbească după cum poate, desigur in limitele legii. Aceasta se cheamă inițiativă, nu risipă.
Este drept, ne-am dat multă osteneală ca aceste construcții sociale să fie cit mai frumoase. Eu susțin că și o întreprindere de producție agricolă trebuie să fie frumoasă, cîci și pe această cale poate atrage oameni harnici și gospodari. Cînd creșe bălării sub fereaștra directorului, „isteti” spun: „Aici e masă pentru toți, e rost de

chiul și bani nemuncați”. Cînd omul intră la noi și vede de la bun inceput ordine, curățenie, frumusețe, înțelege că domnesc alte rosturi. Cunoșc cazuri cind unii au făcut cale întoarsă, au renunțat să se mai încadreze la noi, înțelegind că nu era de ei. Nici psihologii de meserie nu ar fi izbutit să-i triceze mai bine decit au făcut-o locuințele in culori pastel, drumul modernizat, cantina cu ferestre rotunde, aspectul gospodăresc al unității.
E drept, am trecut cam prea multe obiective in plan și am greșit intrucitva. Tocmai fiindcă erau prea numeroase nu am putut păstra o evidență perfectă la toate lucrările și am fost pe drept criticați. Am și fost întrebat: „Cine te-a obligat, la urma urmei, să pui in plan 36 de obiective?” Am răspuns: „Nimeni. Așa am înțeles eu revoluția”.
SPRE COMPLEXUL AGROINDUSTRIAL
Aș pune in discuție o problemă importantă, și anume cointeresarea materială a unităților productive. Un exemplu. IAS-ul a avut in plan 3 600 kg/ha orz și a obținut 4 500. Tot ce s-a realizat a mers la fabrica de nutrețuri concentrate și nouă nu ne-a rămas din ce am dat peste plan. Nici de la fabrica de nutrețuri nu am primit nimic in plus. Astfel, ne-am aflat exact pe același plan cu vecinii care au realizat, sa spunem, 3 200 kg orz la hectar, deci sub plan, deși condițiile lor nu difereau sensibil de ale noastre. Atunci unde este cointeresarea materială a unității in realizarea de producții cit mai mari? Nu afirm, cituși de puțin, că totul trebuie legat de această cointeresare. Nu la ea ne-am gîndit cind la IAS Tirgoviste am făcut proiecte de execuție și machele pentru patru microcentrale la ferma IAS de lângă Moroieni, pe pîrul Ialomicioara, deși, la drept vorbind, nu era treaba noastră; nu la cointeresare ne gîndim cind ne complicăm existența, și o facem cu bucurie; și nu la ea ne-am gîndit cind am introdus 36 de obiective in plan. Nu trebuie însă nici neglijată perfecționarea continuă a acestei pirghii economice care poate contribui la sporirea avuției agricole, la bunăstarea generală, la satisfacerea intereselor superioare ale statului.
— Tovarășe director Gib, la Ograda ai visat un complex agroindustrial. Aci, la Tirgoviste, v-ai reluat și amplificat ideea. Vedem pe biroul dv., din nou 1, un studiu ingineresc similar privind zona in care ne aflăm.
— In adevăr, cu ajutorul Academiei de științe agricole și silvice și sub îndrumarea Comitetului Județean de partid, care ne-a sprijinit in tot ce am întreprins, am elaborat un studiu referitor la dezvoltarea de perspectivă a IAS Tirgoviste și organizarea unui complex de proporții mai largi, ca o cerință fundamentală a auto-provizionării. La acest complex agroindustrial ar participa și vreo 20 CAP mai mici din zona limitrofă orașului. Este un plan cuprinzător, interesind o zonă de 37 000 ha teren agricol, din care 22 000 arabil, vizind in final la neoperirea nevoilor a 220 000-260 000 consumatori de carne și produse din carne, lapte și produse din lapte, legume și produse din legume, fructe, conserve etc. Astfel, municipiul ar dispune de un instrument propriu pentru satisfacerea cerințelor alimentare nu numai ale acestor puternice centre muncitorești, ale oțelariilor și constructorilor de mașini, ci și ale minerilor din Sotina, Vitoria și Aninoasa, ale petroliștilor din Moreni... Nu ascund că planul este destul de ambițios. Eu totdeauna am avut ambiție.
LIONEL NIȚESCU

Edificăm România, edificându-ne pe noi înșine

Arpad Kelemen : născut la Chinteni, județul Cluj, în anul 1932.

Absolvent, promoția 1956, al Facultății de energetică și al Facultății de matematică și fizică din București.

Doctor în științe tehnice, cu lucrarea „Utilizarea motoarelor asincrone comandate prin impulsuri ca elemente de execuție” (titlu conferit în 1970 de Institutul politehnic București și în anul 1973 de Universitatea din Erlangen — Nürnberg).

La 39 de ani, profesor universitar. Din anul 1976, decan al Facultății de electrotehnică din Cluj-Napoca.

Tema preferată (de discuție dar, mai ales, de căutare și eforturi creatoare): „Sisteme și dispozitive de reglare și poziționare cu motoare electrice pas cu pas și motoare electrice asincrone”. Realizări mai importante în traterea acestei teme (obținute personal și în colectiv): brevetarea a 27 de invenții (în țară și străinătate), publicarea a peste 60 de lucrări de pionierat precum și a unor cărți ca „Motoare electrice pas cu pas” (Ed. tehnică, 1975) sau „Sisteme de comandă și reglare incrementală a poziției” (Ed. tehnică 1981, scrisă în colaborare cu o celebritate mondială în domeniul automatizării discrete, prof. dr. Benjamin C. Kuo etc.

Figurează în selecția de biografii ale celebrităților mondiale „Who is Who in the World”.

— Despre ce să vorbim mai întâi, tovarășe profesor?

— În nici un caz despre realizările mele. Ați vorbit destul în prezentare. Și ați spus prea puține lucruri despre colectivul din care fac parte. Or, vedeți dumneavoastră, realizarea noastră „de vîrf” mi se pare a fi tocmai crearea unei școli de cercetare, adică a unei echipe bine sudate, entuziaste și clarvăzătoare.

— Folosiți termenii „echipă” și „școală” cînd ați putea spune „set” de invenții brevetate și, simplu, „echipă pluridisciplinară”...

— E mai cald și mai adevărat. Invențiile noastre sînt înrudite și ne reprezintă. O „școală” este mai mult decît „o echipă pluridisciplinară”: accentul cade mai limpede pe munca și învățătura în comun, pe o anume legătură de suflet. Între noi, cadrele didactice, cercetătorii, practicienii, care sîntem, între noi și studenții noștri, se stabilesc legături adînci și trainice. Învățăm, facem sport, depășim probleme, ne batem capul, găsim soluții, le aplicăm — împreună. Dealtfel, vă spun un secret: intenționez să scriu un eseu intitulat „De ce nu m-am născut în California”. Vă miră? Să nu vă mire. În introducerea, vreau să derutez puțin cititorul arătîndu-i cît de cald și senin e acolo, ce plăcut, și lipsit de apăsătoare probleme ale Europei, fiți poji petrece timpul... pentru ca apoi să demonstrez cît pot eu de convingător — am să reușesc, nu-i așa? Am acoperirea în aur pentru tot ce voi spune — că nicăieri în lume n-ar fi fost mai potrivit să mă nasc, să trăiesc și să lucrez, decît aici unde m-am născut. „De ce nu m-am născut în California”? Dacă m-aș fi născut acolo, n-aș mai fi fost eu. Cutezător și pus pe glume, realist și, în același timp, visător, sentimental. Fiu de țaran lucrînd în zona cea mai fierbinte a științei și tehnicii românești și universale. Beneficiind din plin de o bază materială, asigurată generos de partidul și statul nostru, care obligă la gîndire și la curaj.

— Scrieți și esuri?

— Sînt nevoia. S-ar putea ca electro-nica să planulească o întîlnire mai stator-

Patriotism tehnologic

nică și cu literatura, nu știu. Mai am un titlu în minte pentru mai tîrziu: „Amin-tirile unui biet decan”.

— De ce „biet”?

— Pentru că n-a reușit, pînă la ora actuală cîl puțin, să inventeze ceva ce să elimine din activitatea lui ședințele inutile.

— Sînteți grăbit?

— Am datoria patriotică și cetățenească să fiu. Tehnologia progresa, în domeniul de care mă ocup, într-un ritm fantastic. În literatura de popularizare a științei se folosește următoarea comparație: dacă în ultimii 70 de ani firma Rolls Royce și-ar fi perfecționat tehnologia în ritmul de dezvoltare al tehnicii de calcul, un automobil ar costa astăzi aproximativ 20 dolari, motorul ar fi ajuns de mărimea unui cap de chibrit, ar putea rula cu viteza de 100 000 kilometri pe oră și ar consuma 3 litri de benzină la fiecare 1 000 000 000 de kilometri parcurși. „Grabă” nu de dragul grabei, așadar, și nici de dragul „moder” ci pentru că aici s-ar afla cheia multor probleme și s-ar deschide noi perspective țării noastre.

— Și, totuși, permiteți-mi o glumă, motoarele dumneavoastră „pas cu pas” nu-mi sugerează o înaintare vertiginosă.

— Vă răspund tot cu o glumă: înaintarea „pas cu pas” este, oricum, preferabilă „pasului pe loc”. Și acum, serios, o sumară prezentare a evoluției de care vorbeam: într-o primă etapă (de la apariția primelor mașini electrice pînă prin anul 1910) cercetarea era centrată asupra mașinii propriu-zise; nu intrau încă în atenția aparatului de alimentare, echipamentele de comandă și reglare, instrumentele de măsură, ceea ce numim „mediul tehnic” al mașinii. Într-o a doua etapă, odată cu creșterea puterii, devin importante regimurile tranzitorii ale mașinilor electrice: pornirea motoarelor de inducție și problema scurtcircuitului la generator. În această etapă se dezvoltă teoria mașinilor asincrone, punîndu-se bazele teoriei unitare a mașinilor electrice (Park, 1930). Urmează o etapă care scade în evidență importanța deosebită a mediului tehnic înconjurător. Se dezvoltă tehnica reglării automate, mașinile amplificatoare, fapt care a determinat punerea la punct a teoriei regimurilor tranzitorii ale mașinilor de curent continuu. În această etapă apare tranzistorul (1948), apar primele calculatoare; după încă zece ani apare tiristorul și influența mediului tehnic asupra dezvoltării mașinilor devine decisivă. Următoarea etapă este aceea în care echipamentele de automatizare, realizate cu ajutorul microelectronicii, devin digitale, permițînd aplicarea nemijlocită a microprocesoarelor, cînd se folosec computere personale în proiectarea mașinilor, cînd microprocesoarele sînt introduse și în tehnica măsurării parametrilor mașinilor electrice, cînd detașamente, tot mai perfecționate, de roboți își fac, viguros, intrarea în tehnologia fabricării mașinilor electrice. S-a ajuns deja la stadiul cînd micromotoarele electrice se proiectează împreună cu mașina de lucru acționată, deoarece acum mașina, convertorul static, microprocesorul, formează o unitate integrată. Acum întreprinderile producătoare de micromotoare nu mai pot funcționa în mod tradițional, izolate de electronica de comandă, reglare, protecție și măsură. Mașina se integrează în electro-

nică încă de la proiectare iar în producție ea va funcționa în cadrul unui sistem unitar, condus de calculator. A livra în continuare pieței mondiale motoare neintegrate în electronică atrage, pentru țara respectivă, riscul scăderii substanțiale a beneficiilor pentru că acei care le cumpără, fără să mai cheltuiască materie primă și energie, prin simplul adaos de inteligență înmagazinată în partea electronică, vor crește prețul motoarelor, majorîndu-și, pe seama celor dinții, profiturile. România, cu imensul ei rezervor de inteligență, nu trebuie să ajungă într-o astfel de situație care, în fond, reproduce la nivel internațional relațiile de exploatare proprii lumii capitaliste. O țară care s-ar resemna să nu-și încorporeze inteligența în produsele de export ar ajunge în situația celor care se mulțumesc să confecționeze — chiar dacă o fac cu artă, cu geniu — halate și papuci de casă pentru cei care gîndesc. Mărfurile mari consumatoare de energie și materii prime, energo și substanțio-intensive, se cer grabnic înlocuite cu produse bazate pe inteligență în care intens și intensiv este folosită numai știința. Extinderea automatizării producției, introducerea pe scară largă a roboților industriali sînt sarcini stringente pentru noi, specialiștii, cuprinse ca direcții principale de acțiune în importante documente de partid și de stat, subliniate ca atare de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Motorul electric pas cu pas răspunde unor asemenea imperative, stîmate tovarășe profesor Kelemen?

— Se află pe drumul acesta. În general spus, motorul electric pas cu pas reprezintă un convertor de informație numerică, perfect adaptabil echipamentelor de automatizare digitale. Performanțele unui motor electric pas cu pas sînt determinate nu numai de construcția sa, ci și de calitatea sistemului de comandă și alimentare. Din acest motiv, fiecare motor pas cu pas este asociat cu un dispozitiv de comandă corespunzător, livrabil împreună cu motorul. În ce-l privește pe ROBOPAS 0101, acesta face trecerea de la folosirea, în construcția roboților industriali, a motoarelor cu curent continuu și a traductoarelor de poziție, la motoarele electrice pas cu pas, funcționînd cu impulsuri, într-o mai bună (și mai simplă, fără traductoare, senzori de poziție, circuite electrotehnice închise) „simbioză” și în sincronism cu calculatorul.

— Vorbiți despre robot ca despre un om, ca despre un copil. Vă întreb atunci: ce „știc” să facă ROBOPAS 0101 și... „unde lucrează” el?

— Știe să vopsească, să sudeze, să ridice greutatea, să servească mașinile unelte dar se pricepe și să monteze componente electronice pe o placă cu circuite integrate la fel de precis ca un electronist cu experiență. Nu este rigid, se caracterizează printr-o deosebită suplețe în programare puțin execută o sumă de operații migăloase și dificile. Deocamdată se află în laboratorul Facultății de electrotehnică, în care s-a născut, dar primul său loc de muncă va fi, se pare, Combinatul de utilaj greu, cel a cărui piatră de temelie a fost pusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Pășim de la roboți spre Informatică?

— Informatica, crearea unui sistem informațional cuprinzător și unitar, intră, de asemenea, în vederile partidului și statului nostru. Pe bună dreptate. Dezvoltarea impetuoasă a electronicii a pus în mișcare și evoluția mijloacelor de transmitere și prelucrare a informației tehnica de calcul, introducerea automatizării în conducerea și organizarea economiei, a vieții sociale. Este posibil la ora actuală ca informația să circule rapid, instantaneu aproape, de la sursă la beneficiar, devenind, în același timp, larg accesibilă. Este, dacă vreți, un moment comparabil cu acela în care s-a constituit, la nivelul viului, sistemul nervos. Fiecare celulă a putut fi conectată la circuitul informațional, în care trimite propriile informații și din care își extrage, la momentul oportun, informația necesară. A fost un salt, o revoluție. Organismele fără sistem nervos constituit au rămas în urmă sau au pierit, ca neevaluate. Prin ele informația circula greu, adaptarea e anevoioasă și principiul „cine nu se adaptează — pierre” poate intra oricînd în acțiune. Celele care n-au „bănci de date”, canale rapide de comunicare, care nu sînt integrate viabil într-un sistem informațional simplu și coerent, celele care se deplasează în spațiu ca să raporteze ce s-a făcut sau să întrebă ce au de făcut, continuă, scotocind, fiecare după pricerepe sa, în banca centrală de date, reprezintă un nonsens în lumea vie, o contradicție absurdă a fiziologiei elementare. Au supraviețuit și au evoluat numai acele specii care s-au „hrănit” cu informație proaspătă, au recepționat prompt și corect orice mică sau mare modificare apărută în mediul înconjurător, au știut să descifreze, să prelucereze informația, la nevoie s-o transmită urmașilor, inventînd, cu mult înaintea noastră, primul extrem de important cod informațional — CODUL GENETIC. Trebuie să ne gîndim că astăzi în lume inechitățile nu sînt numai economice, sociale, politice, ci și informaționale. Flămînzii omenirii sînt și analfabeți. În vechiul sau noul înțeles al cuvîntului.

— Explicați, vă rog, care sînt vechiul și noul înțeles al cuvîntului?

— A nu ști să scrii și să citești înseamnă a fi analfabet în vechiul înțeles al cuvîntului; a nu ști să „discuți” cu calculatorul, ca să-ți extragi rapid și fără dificultăți informația care te interesează, a nu cunoaște „scrisul și cititul” tehnologiilor industriale, dar și intelectuale, ale lumii de azi — reprezintă noul analfabetism.

Cu microelectronica pășim în intimitatea materiei. Lucrăm cu electroni, particule infime de substanță, cantități infime de energie; dacă am lucra la zero absolut, consumul de energie ar fi zero. Viitorul, pentru muncile de rutină, este al roboților. (În lume au apărut primele anunțuri de genul: „Caut bucătăreasă avînd cunoștințe în domeniul microprocesoarelor”). Valorificarea superioară a inteligenței are un „cost de producție” care nu se mai exprimă în bani ci în știință. Și în corectitudine.

— Vi s-ar părea firească o „reciclare” a noastră, a celor care facem parte, după cum spuneți eu o altă ocazie, din „generația automobilelor”, ca să ne putem integra în „generația calculatoarelor”?

— De ce nu?! Automatizarea, robotizarea fac posibil acest lucru iar actuala generație tinăra, care se acomodează extrem de ușor cu calculatorul, folosește un limbaj pe care ceilalți s-ar putea, în curînd, să nu-l mai înțeleagă, — ar trebui mai intens pregătită. O mai scurtă școlarizare (mai puțini ani de școală, cunoștințele strict necesare pentru integrarea cu succes a învățămîntului cu cercetarea și cu producția) cred că n-ar păgubi cu nimic omul modern în ceea ce privește gîndirea sau sensibilitatea ei, dimpotrivă, l-ar ajuta să înflorească mai rapid și mai bogat în cîmpul propriei creativități și al celei naționale.

2

Nu e de mirare dacă cineva, mai puțin avizat întru cele ale tehnologiilor moderne, te întreabă cu bună-credință: care e adevărat că există energie peste tot, din belșug și că, de fapt, suportăm doar consecințele unei crize tehnologice? Ești pus însă pe gânduri — gânduri de necaz — atunci când un bun cunosător al legilor fizicii și ale tehnologiilor energetice actuale te ia de sus, de la o înălțime, evident imaginară, și te apostrofează așa: Fugi, omule, cu absolutul tău! Dacă alții (el înțelege prin alții pe sovietici, americani, nemți etc.), mai deștepti decât noi (de unde o fi dedus el că românii sînt inferiori la minte altora, cînd noi avem zdrobitoare dovezi contra unei asemenea ineptii!) nu au reușit decât pași mici pe linia energetică convențională și ceva succese, nu prea revoluționare, în domeniul surselor neconvenționale!

Iată, așadar, o concluzie comodă, ambalată în straițe de argumente mai mult sau mai puțin științifice. Am redat-o însă, aici, ca prefață la cele ce urmează, întrucît asemenea argumente, colosale de păgubitoare, emanate de la oameni care, după ce și-au ocupat locul „maximei lor incompetențe”, cum spune cineva în chip anecdotic, blochează tot ce ar putea schimba lucrurile în mai bine, de frieă să nu fie zguduită poziția lor, clădită și așa pe fum iluzoriu și nisip mișcător.

Este nevoie, într-adevăr, să fim realiști și riguroși, spre ambele extreme ale situației în care se află lumea contemporană, din punct de vedere energetic. Ceea ce am evocat în primul articol, relativ la criza de energie, este argumentul suprem că omenirea s-a dezvoltat pe baza unui sistem tehnologic risipitor, ale cărui caracteristici au apărut de îndată ce resursa principală de energie — hidrocarburile — a fost dovedită a fi limitată și, totodată, i s-a crescut enorm și artificial prețul de vânzare. Desigur, de aici de la situația concretă a lucrurilor din toată lumea, pînă la realizarea unui sistem tehnologic nou, în măsură să extragă din izvorul absolut — sinul materiei — cel puțin 2%, adică 25 miliarde de kilowatt/ore dintr-un kilogram de substanță, este un drum greu, extrem de complex și nici nu știm exact cît va fi de lung. Dar tot atât de adevărat este că trebuie pornit cu curaj și încredere pe acest drum nou, trebuie defrișate porțiunile acoperite cu bolovani și liane, pentru a deschide cale liberă forței creatoare a omului din orice domeniu al științei și tehnologiei, căci nu se știe de unde va sări iepurele, adică soluția — prima soluție — din urcușul spre un pisc imens și încă neescaladat.

În acest context, în care toate mințile pătrunzătoare ale lumii și-au aprins farurile de ceață pentru a desprinde din negurile necunoscutului noile legi ale obținerii și utilizării energiei, se cuvine să ne oprim puțin asupra programului nostru național de punere în valoare a unor noi resurse energetice și de utilizare chibzuită a surselor de energie disponibile, în toate compartimentele vieții economico-sociale ale țării.

După izbucnirea crizei petrolului, care apoi s-a convertit într-o reală lipsă de energie pentru toate statele lumii, s-a înțeles, pe de o parte, că o cauză profundă o constituie risipa, sistemul tehnologic

atenueze mult influența profund negativă a crizei tehnologice din domeniul energetic.

Firește, după izbucnirea crizei petrolului, toate statele, mari și mici, și-au reevaluat programele de dezvoltare economico-socială, făcînd treptat adînci amputări ale unor precedente obiective, extrem de ambițioase — să nu uităm mult trimbițata „societate de consum”, cu iluzia că aceasta va evolua fără limite — sau dirijînd evoluțiile strategice spre alternative care să evite stagnarea sau chiar recesiunea. Noile strategii de dezvoltare sînt, în mod hotărîtor, determinate de eficiența și lungimea de bătaie a noilor programe energetice naționale.

In zorii noului sistem tehnologic:

Criza de energie

utilizat, iar pe de altă parte, groșeala care s-a comis în ultimele trei-patru decenii, prin adoptarea unui sistem energetic — monocultural — aproape în exclusivitate, bazat pe utilizarea hidrocarburilor — petrol, gaze, benzină. Oricît de precaută ar fi fost vreo națiune, oricît de atente ar fi fost măsurile de prevenire a efectelor unei asemenea crize, în fond, fără precedent în istorie, economia oricărui stat, mai devreme sau mai târziu, tot trebuia să resimtă influențele negative ale rădăcinilor și cauzelor din trecut.

Un principiu, încă de nimic și de nimeni contrazis, ne spune că energia nu se poate crea sau distruge, ea doar se convertește dintr-o formă în alta. Ca urmare, întrucît toate țările cu un nivel economic relativ înalt au adoptat, în deceniile cinci și mai ales șase ale acestui secol, strategii de dezvoltare industrială și energetică, cu precădere bazate pe utilizarea hidrocarburilor, aflate pe cale de epuizare, se înțelege că șocul provocat de criza petrolului a fost resimțit cu intensități mari, și, totuși, diferite. Statele care dețin resurse de hidrocarburi au înțeles imediat că ceea ce natura a realizat în milioane de ani — zăcămintele de petrol și gaze — omul a înjumătățit în cincizeci de ani, fără a pune nimic la loc! În același timp, națiunile care au întrevăzut pericolul și l-au estimat corect — așa cum s-a întimplat cu România anilor 1971-1972 — au reușit să

Programul nostru național de dezvoltare a energiei românești, elaborat și structurat, în esența lui, prin grija nemijlocită a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aprobat în liniile sale directoriale de cel de-al XII-lea Congres al partidului și, așa cum se cuvine, corectat pe parcursul ultimilor trei ani, are un singur țel major: independența energetică a României socialiste! De îndeplinirea acestui deziderat fundamental depind toate celelalte obiective ale strategiei de dezvoltare a țării noastre pe următoarele decenii.

Căile de realizare a programului nostru național de autonomizare a aprovizionării țării, pe termen foarte lung, cu combustibil și energie, sînt multiple și variate, plecînd, desigur, de la ideea simplă a economisirii oriunde se poate economisi, ajungînd la soluțiile tehnologice de conversie a energiei din izvorul nuclear și termoneuclear, și chiar dincolo de acestea. Căci puține națiuni ale lumii se pot mîndri cu atîtea soluții energetice în tezaurul tehnologic național, cîte s-au deus la noi în acest deceniu. Din păcate, abia în ultimul timp o seamă de factori de răspundere — care în mod normal ar fi trebuit de multă vreme nu să zimbească suveran și să glumească, de exemplu, pe seama energiei ce se poate scoate din deșeurile menajere, ci să lupte, alături de mulți alții, din răsputeri, pentru a pune în func-

țione și a încerca nenumăratele soluții tehnice care mai așteaptă la rînd, în dosarele Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci — s-au mai trezit la realitate și au început să miște superbul lor deget al deciziei și al îndrăzneții.

Așa cum, în repetate rînduri, a arătat conducerea partidului și statului nostru, personal tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, la noi, în aproape toate activitățile productive, de transport sau în servicii și în domeniul casnic se consumă mult mai multă energie decît în alte părți ale lumii. Astfel, o seamă de consumuri energetice, specifice produselor fabricate în țara noastră, sînt încă extrem de ridicate, deci risipitoare. Mai există unități economice din siderurgie, celuloză, și hîrtie, construcția de mașini și altele, care operează tehnologic cu randamente mult inferioare celor atinse pe plan mondial, chiar cu tehnologiile actuale.

Toată lumea știe, de exemplu, că randamentul motoarelor cu ardere internă este în jur de 20% — adică 80% din energie se aruncă în mediul înconjurător! Mai sînt încă specialiști care speră — nu știu pe ce bază — că asemenea motoare se vor păstra și în viitor. Este o himeră și o iluzie periculoasă, căci nimeni în viitorul tehnologic nu va mai accepta risipa! În motoarele cu reacție, cum sînt cele de pe avioanele moderne, randamentele de utilizare a combustibililor sînt și mai mici. Încă acum un deceniu, tezaurul nostru tehnologic național (pe nume OSIM) înregistra propuneri de creștere a acestor randamente la 60-70%, dar dosarele respective au rămas acoperite de praf și uitare.

Am pomenit deci două din direcțiile în care se dezvoltă și acționează acum programul nostru național de cercetare și dezvoltare a energiei pe termen lung: economisire sau conservare (inclusiv prin recuperări) și creșterea randamentelor tehnologice, în tranziția spre un sistem tehnologic integrat, adică cu pierderi minime.

O a treia direcție majoră a acestui program național o reprezintă introducerea în balanța de energie a țării, pe măsura stăpînirii lor, a resurselor energetice neconvenționale, de tipul soare, vînt, maree, biomasă, energie geotermică, energie nucleară (fisiune) și chiar termoneucleară (fuziune), cît și utilizarea, cu tehnologii noi, a cărbunelui, șisturilor bituminoase și a altora.

Ne propunem ca implicațiile acestei faze de tranziție tehnologică să le analizăm în materialul următor.

— Va urma —

ION MĂNZATU

S-au împlinit 120 de ani de cînd printr-un decret al domnitorului Alexandru Ioan Cuza, Focșanii devin un singur oraș al statului român modern, care se impunea la mijlocul secolului trecut, punîndu-se astfel capăt unei îndelungate divizări a așezărilor aflate, pe atunci, pe cele două maluri ale Milcovului. Un călător străin, Paolo Bonici, relata la 1632 că „de la Adjud o lei spre Focșani, care are un pod peste Milcov (n.n., în mod eronat este menționat Siretul) cu cele două porți, căci jumătate de oraș este a Moldovei și cealaltă jumătate este a Țării Românești”. Mai apoi, Bartolomeo Locadello în 1641 și arhidiaconul Paul de Alep în 1653—1654 menționau Focșanii ca fiind un mare oraș românesc... De fapt, prima mențiune documentară despre Focșani o întîlnim într-un document datat la 25 ianuarie 1575, pîrînd pecetea domnitorului Alexandru Mircea al Țării Românești, care-și regreta pierderea unui vrednic soț pe cîmpul de la Jilîște, cînd a biruit domnul moldovean Ion Vodă cel Viteaz. Pe la 1615 și în anii care au urmat începe să se vorbească despre Focșani ca despre un tîrg, ca despre un vad ce aduna neguțatori din provinciile locuite de români și de dincolo de frunțile acestora. Este perioada în care acest oraș devine cel mai important centru în perimetrul delimitat de Troiș, Siret și Rm. Sărat. Tot pe atunci dispărește tîrgul Putnei și se mută centrul comercial la Focșani, stabilîndu-se totodată vama și stărostia de Putna în Focșanii Moldovei, iar căpetenia de margine se mută în Focșanii Munteniei...

Aflat la „poarta furtunilor”, municipiul de pe Milcov a cunoscut, aidoma pămîntului românesc, vicisitudinile de toate felurile, traversînd însă cu neostentată voință de supraviețuire această istorie zbuciumată. Un destin străvechi, neconsemnat în documente, dar marcat de vestigiile materiale ale existenței și continuității noastre și pe aceste locuri, luminează drumul așezării care a fost vatră și leagăn de viață încă din cele mai vechi timpuri. De la un bordei cu fragmente ceramice și unelte din roca pîrînd signatură culturii Criș, la tezaurul de monede dacice din secolele III—II î.e.n., la urmele de locuire carpice și sarmatice de la începutul erei noastre și pînă la numeroasele dovezi, datînd din perioada secolelor IV—XI, se leagă ca într-un lanț succesiunea generațiilor, sutelor și miilor de generații înaintașe care au plămădit civilizație, care au durat o istorie inconfundabilă și pe care se înalță azi, într-o simbioză organică, ființa unui popor cu un trecut milenar.

... Focșaniul din multe puncte de vedere, la fel ca și Vrancea, are simboluri ce fac să vibreze în inima oricărui român puternice simțămînte patriotice, iradiate de Miorița, de Mărășești, Mărăști și Soveja, de Jilîște și Birsești. Strălucirea acestor simboluri, prin preluarea și integrarea lor în tabla valorilor noastre fundamentale, are astăzi profunzimi nebănuite. Să vorbim de tîrgul patriarhal

de odinioară. Tîrg spun unii oraș în care negoțul, meșteșugurile, nevoia de emancipare formează încă de la mijlocul secolului trecut o pătură burgheză, creaseră condiții pentru dezvoltarea unui important nucleu socialist la Focșani. Spun tîrg în raport cu noua noastră concepție despre progres și dezvoltare. Socialismul n-a ajuns să se rupă de trecut, dimpotrivă, restaurează și regenerează tot ce a dat valoros, material și spiritual, poporul nostru în îndelungata sa istorie. Simbolul la care m-aș opri în primul rînd are înfățișarea unui obelisc din marmură, un fel de coloană a infinitului cu zvîcnit de săgeată, opera maestrului Ion Jalea, care imortalizează ideea și

Focșani — traversare milenară

lupta pentru Unire. Dar ce a însemnat, de fapt, Unirea, poate că n-ar mai trebui să reamintim, deși ar trebui să ne simțim legați întodeauna în fapt și cugetare cînd e vorba de patrie, de națiune. Ea a germinat puterea care ne-a adus unde sîntem azi!

Situat pe hotarul dintre Moldova și Muntenia, așa cum l-a găsit și poetul polonez Samuel Tworodowski, care-l însoțea pe Cristofor de Zbaraz în solia lui de pace la Constantinopol în 1621, Focșanii polarizau interese comerciale și economice importante, dar niciodată nu s-a trezit dispuțat de vreuna din țările surori. De aici plecau spre București sau spre porturile dunărene, spre Moldova de sus, vinuri, cherestea, produse meșteșugărești, vite, ceea ce îi asigura un statut economic și politic aparte. Prin poziția sa, aflîndu-se într-un cadru politic, economic și geografic singular — poziție fericită, oferită și de locul unic pe care-l are Vrancea între cele trei țări române surori — Focșanii au început a se dezvolta în anii noștri într-o concepție unitară, care-i pune în valoare resursele atît cele umane cît și materiale.

Pentru Focșani — istoria nouă a pulsant plasma dezvoltării, a modernizării. Pe locul fostelor ulițe ale măjilor, bogăsiilor, tîbăcarilor, săpunarilor, băcanilor sau bumbacului s-a edificat un oraș nou, care-și impune heraldica. Strada Mare, menționată încă din secolul al 17-lea ca nucleu și vad comercial, se reînălță astăzi pe temelia insalubrelor case din paianță și chirpici...

Aici s-a construit singura întreprindere din țară specializată în exportul de vinuri, s-a înălțat un combinat de mobilă, exportator și el, o mare întreprindere de confecții, cunoscută în lume prin produsele sale. Prima era, la origine, o secție de fructe, cea de-a doua „un iprofil”, iar cea de-a treia își începuse activitatea în niște barăci de la marginea Focșaniului.

Aproape nimeni nu crezuse în viitorul lor, dar oamenii s-au angajat — unii cu credința, alții cu speranța — că va fi bine. Nici unii, nici ceilalți n-au fost înșelați în așteptările lor. Acesta a fost „eșalonul” dintii al industrializării socialiste a Focșaniului.

Adesea cînd vorbim de saltul nostru în ultimii 15—20 de ani, luăm ca referință, mai ales pentru noile județe, anul 1968, cînd ele au fost constituite. Cred că încă n-am descifrat suficient de bine sensurile adînci, de mare amplitudine pentru mersul nostru înainte, sau trecem prea repede peste documentele Conferinței Naționale a partidului din decembrie 1967, cînd s-au stabilit obiective și mă-

sie pentru călătorul revenit pe aceste meleaguri după o îndelungată absență este aceea că municipiul Focșani are personalitate economică, socială, urbanistică. În zona sudică a orașului, înainte de a trece Milcovul la Golești, se întinde platforma industrială cu noile și modernele întreprinderi producătoare de scule și elemente hidraulice, de tricotaje, de vase emailate, de laminate, de produse plastice și piese pentru electrotehnică, două filaturi... Pe locul fostelor barăci se înalță cel mai mare cvartal de locuințe, Focșani-sud, în care locuiesc primele generații de muncitori după schimbarea ocupației de păstori, țăpănari sau agricultori. În două decenii — populația Focșaniului s-a dublat, ajungînd la circa 70 000 locuitori. Fiecare familie are cel puțin un membru care lucrează în noua industrie a municipiului!

Puțini sînt cei care cunosc că Focșaniul s-a născut din contopirea unor așezări care se numeau Bahne, Munceleni, Stoești, că în timp a fost ars și distrus în campaniile militare care nu l-au ocilit, că s-a prăbușit de multe ori sub cumplitele cutremure, atît de frecvente aici, la curbura Carpaților. De fiecare dată însă, pe aceeași vatră, orașul revenea la viață, se reînălță. Acestea au și făcut, de pildă, ca elementele civilizației urbane arhitectonice existente să nu depășească două secole. Și astăzi, urbanisti, constructorii au de învins o serie de dificultăți clădind orașul de mine. În primul rînd — problema rezistenței edificiilor pentru a face față solicitărilor și șocurilor seismice — preocupă într-o asemenea măsură, încît cele mai scumpe locuințe și apartamente din țară se fac la Focșani. La săparea fundațiilor se întîlnesc, adesea, beciuri mari, adevărate tuneluri, care ar permite și trecerea unui autovehicul de marș capacitate printr-unle din ele, ridicînd noi probleme tehnice și economice. Apoi urmează asigurarea dotărilor social-culturale, a utilităților, sistematizarea etc.

... Stărostia Putna își leagă numele și de cei care au cîrmuit-o în epocă, cum au fost dumneaor, logofătul Miron Costin și marele hatman Ion Neculce. Pe firul Putnei, la Bolotești, a văzut lumina zilei Varlaam, care alături de cronicari, a cîntorit limbă și cultură românească. Domnitorul Vasile Lupu a datorat salvarea vieții și a tronului, unuia dintre locuitorii Focșaniului, care i-a dezvăluit uneltirile logofătului Ștefan Gheorghe. Tot aici, în 1772 are loc Congresul de pace dintre Rusia și Turcia, la care trimișii moldoveni și munteni vegheau la buna înțelegere în negocieri... În trecerea spre capitala Munteniei, Al. I. Cuza se oprea în pridvorul bisericii domnești, pe hotarul care-i despărțea pe frați, dar pe care l-a desființat, cum spuneam, la trei ani după Unire, printr-un decret în care Focșanii vor deveni un „oraș românesc”, care-și va continua cu perseverență drumul afirmării și al împlinirii.

AL. CRIHANĂ

Gheorghe Florea din București, Șoseaua Colentina nr. 24, bloc 10, etaj 10, sector 2, ne informează că un reprezentant al Consiliului popular al sectorului 2 a încheiat, în octombrie 1982, procesul-verbal de contravenție nr. 3288 fără să specifice data comiterii contravenției. Or, conform art. 17, alineat 3 din Legea 32/68, procesele de contravenție care nu poartă data comiterii contravenției nu sînt valabile, iar potrivit art. 13 din Legea 32/68 și art. 1 litera a și art. 5 din H.C.M. 2490/69, aplicarea sancțiunilor pentru contravenții se prescrie în termen de trei luni de la data săvîrșirii faptei, dacă aceasta nu a fost constatată sau atenționată — ceea ce nu s-a întimplat în cazul de față. Gheorghe Florea nu a primit nici un răspuns la contestația făcută, în schimb i s-a trimis prompt la serviciu înștiințarea de plată a unei sume de 3.000 lei N.R. Credem și noi că indiferent de obiectul și natura contravenției, organul care aplică amenda trebuie el, cel dintîi, să se înscrie în limitele celei mai depline legalități.

Elena Florea din comuna Voluntari, sectorul agricol Ilfov, ne-a scris: „Sînt infirmă, dar vreau să muncesc. Sînt fată de muncitori și am trei frați mai mici”. Oficiul forței de muncă al sectorului 5, căruia i-am trimis scrisoarea, ne-a răspuns că dorința cititoarei noastre s-a împlinit. I s-a dat muncă la domiciliu.

Procuratura Generală ne înștiințează, la 29 noiembrie, că sesizările tovarășei Safta Vulțureanu din Galați s-au dovedit întemeiate și că s-a declarat recurs extraordinar. Acesta a fost trimis Tribunalului Suprem.

„Sistemul locatarii a 16 apartamente din Calea Griviței nr. 232, bloc 2, scara C, sector 1, București. Fiind spartă țeava de apă caldă de la bucătăria etajului I, ICRAL Pajura centrul III — argumentînd că sudorul este bolnav — a închis apa caldă pe toată rețeaua pînă la efectuarea reparațiilor. De atunci au trecut trei luni. De ICRAL ne despart numai 50 m, iar instalatorii întreprinderii își au atelierul chiar la subsolul blocului nostru. La insistențe repetate ni s-a răspuns: „Nu avem sudor...”, este în concediu de odihnă...”, sudorul a venit dar are alte lucrări...”, avem sudor, nu avem aparat...”. Iar în ultimele săptămîni: „Aveți răbdare, se rezolvă”. Răbdare am avut, dar apă caldă nu, deși o plătim la fel ca cei care beneficiază de ea.”

În legătură cu scrisoarea tovarășei Teodora Pop din municipiul Buzău, Ministerul Educației și Învățămîntului ne informează că Inspectoratul școlar județean i-a asigurat, pentru anul școlar 1982/1983, suplînirea unei catedre de limba română la Școala nr. 6 din Buzău.

Viorica Marinescu, pensionară gradul II din București, strada Traian nr. 202, etaj II, apartament 3, sector 2, locuiește în acest apartament de 40 de ani. Din luna martie a.c. s-a mutat la etajul III un nou locatar. Două luni mai tîrziu, în urma executării de către acesta din urmă, fără nici o aprobare, a unei instalații proprii care preia și apa de la etajul II, tovarășa Marinescu s-a trezit fără apă. „De șase luni trăim fără un strop de apă curgătoare, cărăm cu damigenele din beci. Am sesizat ICRAL-Foișor, Consiliul popular al sectorului 2, DGDAL. Nici un răspuns. ICAB a făcut opt verificări, găsind instalația cu pricina, și la 5 octombrie a promis solemn că în două-trei zile se rezolvă. Dar au curs numai promisiunile.”

„Primiți, vă rog, mulțumirile mele pentru ajutorul dat de revistă în rezolvarea problemei recepționării programelor naționale de radio și televiziune în localitatea Piscu Nou, Dolj. Mulțumiri Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor și Direcției de radio și televiziune Timișoara pentru sollicitarea arătată.” (Gheorghe Filip, sat Piscu Nou, comuna Seaca de Camp, Dolj).

„Noi, Ioan Crișan, Ioan Feneșan, Vasile Feneșan și alți cetățeni din satul Luna de Jos, comuna Florești, Cluj, revenim la scrisoarea noastră din septembrie prin care sollicităm sprijinul în executarea unor poduri de trecere peste pîrîul care curge prin mijlocul satului. Deși s-a discutat cu conducerea Consiliului popular Florești și s-au făcut tot felul de promisiuni, nu s-a rezolvat nimic. Din 1975, de la inundatîi, trecerea se face tot prin apă, iar cînd nivelul crește, trecerea devine pur și simplu imposibilă. S-au înprovizat punți pentru traversare, dar sînt șubrede și apă le ia adeseori. Din această

Scrisoare necomentată

Revin la o problemă de interes practic: este vorba de justificarea asociațiilor de locatari, așa cum există ele la ora actuală.

Orașul Bala Mare este format, în cea mai mare parte, din blocuri încălzite prin centrale termice. La fiecare centrală sînt „alipite” un număr de asociații, patru-cinci, fără nici o legătură între ele. Ele au obligația de a colecta plata prestărilor E.G.L. — apă caldă, căldură, etc. Or, doar în orașul Baia Mare, restanțele la plata acestor prestări au ajuns la cifra impresionantă de circa 14 milioane lei. Eu cred că o parte din vină revine actualei organizări a asociațiilor de locatari, care — ca și a noastră — au un comitet, un președinte etc., toți voluntari și benevolii. Un delegat al comitetului adună sumele plătite de locatari — cine vine de bunăvoie, bine, cine nu, să fie sănătos. Comitetul nu poate fi tras la răspundere, și chiar dacă ar fi, tot nu se întroplă nimic. Ne-am adresat și la I.J.G.C.L. Maramureș, care ne-a confirmat că:

● asociația are obligația încasării taxelor și, inclusiv, a acționării în judecată a rău-plătnicilor;

● asociația poate acționa în judecată pentru executarea silită și, dacă e cazul, pentru evacuarea rău-plătnicilor.

DAR mă întreb cum poate lucra cu justiția o asociație care nu posedă nici cele mai elementare cunoștințe juridice? Și cum și-ar putea consuma timpul prin sălile tribunalelor președintele asociației, un venerabil pensionar (cazul nostru: 68 de ani), care adesea mai este și bolnav? Propun deci:

● Să se revină la asociații de locatari puternice, una pe fiecare centrală termică. (De un asociația noastră a fost împărțită în cinci și rezultatele se văd.)

● Fiecare asociație să aibă asigurat un lucrător E.G.L. cu normă întreagă — ales ca secretar al comitetului asociației și care să răspundă cu propria sa retribuție de acționarea în judecată, evacuări și, desigur, colectarea taxelor.

Concluzie: cred că actualul statut al asociațiilor de locatari poate fi îmbunătățit. În prezent, ele sînt organizații obștești care nu au nici o putere. Înainte de înființarea lor, legătura era directă: E.G.L.-cetățean, și lucrurile mergeau mai bine. Acum, pentru cîteva posturi economiste, organele locale se văd cu milioane de lei restanți. Poate sute de milioane de lei, pe țară, căci, după cum arătam, numai Baia Mare are 14 milioane de lei daforii! Așadar, rog a nu trimite scrisoarea de față organelor noastre din Maramureș, căci nu este vorba de o problemă locală, ci de una generală. Propunerile mele pot fi, eventual, îmbunătățite, nu trebuie luate numaidecît cu punct și cu virgulă, dar cred că merită cel puțin dezbătute.

RADU DAN

strada Narciselor, 10/13, Baia Mare

cauza s-au înregistrat în sat trei accidente mortale, precum și altele mai puțin grave. Sîntem informați că au fost alocate fonduri pentru construcția de poduri și că în satul Tăuți, aparținînd tot comunei Florești, s-au și construit trei, deși pîrîul de acolo este mult mai mic decît al nostru”. N.R. Sperăm că în curînd vom auzi vești bune și de la Luna de Jos.

„În luna septembrie 1981 autoturismul meu Trabant a fost deteriorat într-un accident. Autoservice din Sibiu mi-a spus că nu poate repara caroseria și că, fiind aproape distrusă, trebuie înlocuită. IDMS-București mi-a comunicat la 2 octombrie 1981 că livrarea va avea loc în trimestrul I 1982. Am achitat impozitul, ADAS-ul și ACR-ul pe 1982. Neprimind caroseria, am făcut diferite intervenții telefonice, am mers și în audiență la tovarășul Arnăutu și mi s-a răspuns ba că mai am doi înainte, ba că sînt primul pe listă, ba că voi primi caroseria la sfîrșitul lunii, ba luna viitoare și tot așa. În fine, cu adresa nr. 40482 din august 1982, am primit asigurarea că vor onora cererea mea la sfîrșitul lui august 1982. La 5 noiembrie 1982, l-am chemat la telefon pe tovarășul Arnăutu, care mi-a spus că sînt primul pe listă și să aștept. Se apropie 1983...”

Inginer **Ioan Bunea**, Calea Dambăveni nr. 84, Sibiu.

„La 3 septembrie a.c. am dus un ceas „Poliot” la reparație la Cooperativa Artă și precizie din Strada Orhideelor colț cu Plevnei, în București. Am plătit 120,50 lei și am primit chitanța 0.1890. La 9 septembrie, cînd trebuia să ridice ceasul, mi s-a spus să-l mai las două zile pentru verificare. De la 11 septembrie, cînd l-am primit, cîcă reparație, nici eu nu mai țîn minte cîte drumuri am făcut și de cîte ori l-am dus înapoi. Lucrătorul tot spunea că l-a uitat acasă și să vin săptămîna viitoare. În fine, la 30 noiembrie am obținut trofeul: propriul meu ceas, atît de bine reparaț încît rămîne în urmă cu o oră pe zi! La o asemenea treabă mi-a stat ceasul!”

Nicolae Chirășescu, strada Tincani 8, București.

Comitetul Județean Călărași al P.C.R. se referă, în răspunsul primit, la scrisoarea tovarășei **Anica Mihalea din comuna Ștefan cel Mare, Călărași**, în care arăta că fratele ei nu are grijă de părinți, care sînt bătrîni, și nici nu-i dă ei voie să se ocupe de aceștia. „Faptul se confirmă — se arată în răspunsul primit de noi —

și drept urmare Consiliul popular comunal Ștefan cel Mare a atenționat în scris pe fratele tovarășei Mihalea în sensul că este obligat să dea voie surorii sale să-și ajute părinții.”

„Blocurile H 2 și H 3 din microraioul 20, cartierul Dunărea, Galați, au fost date în folosință în luna septembrie 1981. Avînd în dotare și instalația de gaze, am așteptat ca aceasta să fie racordată la rețea în maximum șase luni, după cum am fost înștiințat. Dar cele șase luni au trecut și în aprilie 1982 am luat legătura cu Grupul de șantier 4 instalații, de unde am aflat că este necesară o modificare a traseului de alimentare. La solicitarea noastră, I.E.J. Galați a trimis noua variantă de traseu spre aprobare la Ministerul Petrolului. Aprobarea fiind obținută, am fost din nou asigurați că racordarea se va face în august 1982. Au început chiar lucrările, dar după cîteva zile au stagnat. După diferite intervenții, în octombrie au fost reluate lucrările, dar numai timp de o săptămîină. Așadar, șanțurile sînt săpate, conducta este trasă parțial, ploile au început, va veni și zăpada, numai lucrătorii nu vor să se arate”. Asociația de locatari 511.

Petre Mitrache din comuna Bucevăț, Dolj ne-a scris că la 9 iulie 1982 fiul său, Ștefan Mitrache, în vîrstă de 24 de ani, a fost omorît într-un accident de circulație de Ștefana Marin și că ancheta se lărăgănează. Procuratura județeană Dolj ne informează, la 23 noiembrie: „În urma cercetărilor efectuate de organele de miliție, prin rechizițiul nr. 4368 B/1982 din 23 octombrie al Procuraturii locale Craiova, învinuita Marin Ștefana a fost trimisă în judecată pentru infracțiunea de ucidere din culpă. Cercetările au durat o perioadă mai mare deoarece învinuita a cerut efectuarea unei expertize tehnice și a unei contracexpertize tehnice, care au necesitat timp.”

Inginerul **Vasile Tabacu din București**, strada Iacobi nr. 37, sector 5, ne scrie: „Comitetul de cetățeni din strada Iacobi a deus la 6 iunie 1979 o cerere la Consiliul popular al fostului sector 6, actual 5, din București, de a se canaliza această stradă. Cererea a fost transmisă cu adresa nr. 1062 din 12 iunie 1979 de la Consiliul popular sector 5 la Domeniile publice București, strada Roman nr. 3, la tovarășul inginer Lupășcu. De atunci am primit mai multe răspunsuri verbale că strada se va canali-

za în anii ce vin. Anii au venit și s-au dus, dar strada tot nu s-a canalizat.”

Pensionarul B. P. din Vlăsinești, Botoșani, ne scrie: „Îmi aduc aminte cum prin anii 1930 într-o comună învecinată cu a noastră, în curtea unui cetățean a apărut la suprafață un izvor de țifei. Părinții îmi spuneau că ardea ca petrolul lampant. De atunci au trecut 52 de ani. Ce a urmat nu mai știu. Acum, cînd în țară se fac atîtea eforturi pentru descoperirea unor zăcăminte de petrol, poate ar fi bine ca organele în drept să cerceteze și faptul pe care vi-l aduc la cunoștință. Se mai găsec bătrîni în comună care ar putea da detalii.”

Ca răspuns la sesizarea cititoarei **Maria Caraveteanu din Constanța, bulevardul Tomis nr. 324**, „prin ICRAL Constanța — ne informează **Consiliul popular municipal** — a fost sancționat **Ion Costache** și s-au luat măsuri de desființare a amenajărilor inestetice de lingă bloc.”

„Maistrul **Constantin Birzu de la Secția de stofe tricotate și confecții din orașul Tîrgu Frumos** s-a îmbolnăvit grav. Colegii lui de muncă, în număr de 47, bărbați și femei, au donat singe pentru a-l salva, în frunte cu președintele **Cruții Roșii din secție, Mihai Chitaru**. Maistrul Birzu, de 29 de ani, tată a doi copii, este acum în afara oricărui pericol”. **Dumitru Păpușoiu, Tîrgu Frumos**.

„Mă numesc **Niculae Velicu** și locuiesc în București, strada **Rosiori nr. 40, sector 4**, cartier **Progresul, Șoseaua Giurgului**. Pe strada noastră s-au efectuat lucrări de canalizare. Canalizarea s-a terminat, dar pămîntul zace și acum neatins, după un an de zile. Mașinile ICAB nici nu pot pătrunde să ia gunoii; nu putem aduce lemne pînă în curte. Pămîntul neridicat zace la intersecția **Rosiori cu strada Oraștie** și la cea cu strada **Anghel Moldoveanu**. Oarc un an nu a fost de ajuns pentru a se rezolva și această problemă edilitară?”

„În mai 1982 mi-am cumpărat un frigider „Arctic” de 240 litri, care a funcționat doar pînă în luna septembrie 1982. De atunci tot umbli la atelele din **Petrila și Petroșani** pentru a-l repara, dar fără succes, deși am cumpărat și piese (cu toate că frigiderul era în garanție). La 24 septembrie am trimis o scrisoare recomandată prin care sollicitam întreprinderea de frigider **Găești** să trimită un specialist pentru a repara frigiderul, care m-a costat destul bani. Nici măcar un răspuns n-a catadicsit fabrica să-mi trimită. Chiar nu mai e nimic de făcut?”

N.R. Dacă nici după acest apel fabrica din **Găești** sau altcineva în drept nu va binevoi să repare frigiderul în garanție, nu rămîne decît să vă scoateți alimentele pe balcon. Sperăm însă că nu se va ajunge la aceasta. Numele cititorului: **Gheorghe Scheff, Lonea**, cartier **6 August**, bloc 6, apartament 2, jud. Hunedoara.

Constantin Alezuiu din Piatra Neamț, strada Plăuini, bloc 8, se plînge că I.J.T.L. i-a desființat contractul de muncă. Tribunalul Neamț i-a respins contestația. **Oficiul forței de muncă al județului Neamț** ne informează însă: „La 20 octombrie 1982 I.J.T.L. Neamț a acceptat reincredințarea tovarășului **Al. Caziu** ca sofer pe baza dispoziției de repartizare emisă de Oficiul forței de muncă. La 25 octombrie, petiționarul a cerut să se transfere la întreprinderea „Avicola” Piatra Neamț și unitatea s-a declarat de acord. Învinuindu-i-se adresa cuvenită, tovarășul Alezuiu s-a și prezentat la „Avicola” și și-a început activitatea.”

„Ne-am bucurat cînd am aflat că la secția Sifonăric din strada **Vasile Nașcu nr. 1** din municipiul **Bistrița** a fost adus un stand de umplut capsule cu bioxid de carbon pentru autosifoane. Standul provine de la „Electrometal” Timișoara. Nu a funcționat mult și s-a defectat. (A costat totuși 60.000 de lei!) Bistrițenii l-au primit fără Carte tehnică, fără nici un fel de schiță, fără schemă. S-a făcut apel la forurile locale din Bistrița și din Timiș și, după o perioadă îndelungată, mulți nervi și zeci de adrese și telefoane, s-a prezentat o echipă

de depanare de la „Electrometal” Timișoara, care a constatat... că nu poate face nimic! Pe banii cooperativei „Lemn Metal” din Bistrița de care aparține standul, a fost transportat la Timișoara și de atunci, adică din mai 1982, cînd a venit echipa, cooperativa a cheltuit multe mii de lei pe telefoane, telexuri, a trimis și un delegat, dar standul nu s-a reparat. Oare „Electrometal” nu este obligată să dea răspuns și să despăgubească și cooperativa din Bistrița?” **Maistrul Altor Aldea, strada Romană nr. 28, Bistrița**.

Consiliul popular al municipiului Arad ne informează: „În urma deplasării la fața locului, s-a constatat de către organele noastre de specialitate și ale ECRAL că sesizarea făcută de cetățean **Maria Berescu** este întemeiată: terasa blocului fiind deteriorată, apa pluvială se infiltra în apartamentele superioare. ECRAL Arad a luat măsuri de reparare a terasei, eliminînd defecțiunile constatate. După reparații s-a discutat din nou cu locatarii, aceștia declarîndu-se mulțumiți de măsurile luate.”

Pagină realizată de **LIONEL NIȚESCU**

Posta redacției

Florea Popescu — Berbești (Vilcea): S-a procedat legal. Numărul zilelor lucrătoare se stabilește prin reducerea din numărul zilelor calendaristice ale lunii respective a zilelor de duminică, de sărbători legale și a zilei acordate în cadrul săptămînii de lucru reduse. **Costel Dumitru** — **Anina**: La direcția personal-invălărnăit-retribuiri veți primi toate lamuririle. **Dumitru Irimieș** — **Florești (Cluj)**: Anul acesta, concursul pentru ocuparea posturilor didactice de specialitate publicate vacante s-a ținut în luna august a.c. **Oliga Apetri** — **Iasi**: Întreprinderea, în situația dv., nu are nici o obligație legală.

Maria Gorcea — **Suplacu de Barcău (Bihor)**: Pînă la majorat, iar dacă studiază pînă la terminarea studiilor, dar nu mai mult de 25 de ani. **Anghel Buda** — **Oraștie**: Prea tîrziu. În cei 32 de ani de cînd ați cumpărat casa ați avut posibilitatea unei rezolvări. **Florea Costea** — **Sighișoara**: Numai în cazul în care puteți dovedi cu acte că ați fost în activitate minimum 10 ani. **Eaterina Girelea** — **Moșna (Iasi)**: Aveți dreptul să primiți numai o singură pensie, fie pensia pentru activitate proprie, fie pensia de urmasă de pe urma soțului.

Adriana Petcu — **Urziceni**: Cerîndu-ne numărul candidaților din anul 1983, ne-am mirat că nu ne-ați cerut și „eventual” numărul de reușiți la concurs (!?!). **Marian Breazu** — **Giurgiu**: Pentru răspunsuri detaliate, vă adresați la notariatul local. Pe scurt: 1) Din ambele familii; 2) Numai al celui care nu este decît; 3) Același răspuns ca mai sus. **Ionel Savin** — **Niculței (Tulcea)**: Cereți la Ministerul Educației și Învățămîntului. **Mircea Tintareanu** — **Traian (Bacău)**: Revizuirea medicală se poate face la cererea pensionarilor de invaliditate numai pînă la împlinirea vîrstei de 60 de ani la bărbați și 55 de ani la femei. **Dumitru Enache** — **Malu cu Flori (Dîmbovița)**: Pentru audiență vă adresați direct instituției respective.

Leonida Caranihu — **București** s.a.: Dacă lipsiți din imobil una sau mai multe luni și dacă ați anunțat în scris despre aceasta Comitetul asociației locatarilor nu participați în lunile respective la plata cheltuielilor aferente consumului de apă, taxei de canalizare, consumului energiei electrice necesare funcționării crematorului, combustibilului necesar preparării apei calde, ridicării gunoaielor menajere și vidanjării. **Petre Breznea** — **Slănic (Prahova)**: **Librăria „Cartea prin poștă”** se află pe str. **Pitar Moș nr. 3, București**, cod. 79701. **A. Marinescu** — **București**: 1) Nu aveți; 2) În totalitate.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

— Azi Sherlock Holmes nu mai există. Sherlock Holmes a murit, trăiască echipa! În aceste cuvinte glumețe, procurorul criminalist Iuliu Andrei, de la procuratura județeană Cluj — el însuși spre sfârșitul unei cariere în care a elucidat numeroase crime — s-ar părea că vestește dispariția unei profesii, cel puțin în ipostaza sa tradițională. În adevăr, în epoca noastră tot, mai tehnizată, mai cibernetizată se estompează „Iuliu singuratic”, justițiarul care, aidoma vechilor cavaleri, acționează de unul singur și — prin curaj, devotament și genială intuiție — pedepsește pe vinovat și apără demnitatea vieții. În zilele noastre, sarcina sa nobilă este preluată și amplificată de echipă, de diverși specialiști din componența ei, la fel cum cercetarea științifică, în acest sfârșit de veac, își găsește cadrul cel mai propice în echipa interdisciplinară stăpînă pe cele mai diverse și mai sofisticate tehnici de investigație. Și totuși, Sherlock Holmes nu a murit, fiindcă echipa nu exclude, ci potențează personalitatea și individualitatea fiecărui anchetator în parte.

Aceste gânduri ne-au fost sugerate de o recentă consfătuire la Cluj-Napoca, cea mai mare de acest gen în anii postbelici prin anvergura problematicii abordate și nivelul de reprezentare. Au participat practic toți procurorii criminaliști din România și alți procurori, președinții de secții de la tribunalele județene, ofițeri de miliție judiciară și din domeniul criminalisticii, toți medicii legiști-șefi și profesorii de medicină legală. La dezbateri au participat procurorul general al Republicii Socialiste România, președintele și vicepreședintele Tribunalului Suprem, un adjunct al ministrului sănătății, delegatul Ministerului Justiției, rectorul Institutului de medicină-farmacie din Cluj-Napoca, directorul Institutului de medicină legală „Doctor Mina Minovici” din București, precum și reprezentanții altor organe interesate.

IN ULTIMUL AN ÎN BUCUREȘTI: NICI O SINGURĂ INFRAACȚIUNE CU FĂPTAS NECUNOSCUT ÎMPOTRIVA VIEȚII

Deși la noi în țară — ne spune procurorul criminalist Vasile Greblea, coordonatorul compartimentului de criminalistică și criminologie din Procuratura Generală — numărul infracțiunilor contra vieții și, în general, al infracțiunilor de violență este mai scăzut decât în alte țări raportat la miza de locuitori, totuși avem datoria să acționăm și mai energic pentru a determina reducerea permanentă a unor asemenea fapte antisociale și poate chiar să ajungem la eradicarea lor.

— Intrebarea va părea nelalocul ei sau chiar defetistă, totuși o punem: este oare acest obiectiv realist?

— Două aspecte trebuie luate în considerare. În primul rînd, datorită caracterului orînduirii noastre, în România socialistă nu există așa-numita crimă organizată, adică rețele de criminali profesioniști, intrucît la noi nu există nici condițiile social-economice generatoare de asemenea situații. În al doilea rînd, astrătorii legii dispun azi și în țara noastră de mijloace tehnice de finețe la care nici nu visau pînă acum cîțiva ani. Iată un singur exemplu: în ultimul an, în municipiul București nu există nici o singură infracțiune împotriva vieții cu făptăș necunoscut. Desigur, un vreau să afirm că obiectivul la care m-am referit ar fi ușor de atins. Dimpotrivă.

— Totuși, nu este imposibil. Dar cum? — În 1982 profesiunea de criminalist îmbracă, spre deosebire de trecutul relativ apropiat, un foarte pronunțat caracter interdisciplinar, reclamînd colaborarea celor mai diverse specialități tehnice și atragerea, cînd situația o cere, a institutelor de cercetări și a laboratoarelor universitare dotate cu aparatură

adecvată, fără a mai vorbi de propriii noștri lucrători de înaltă calificare. Azi reușim să evidențiem amprente digitale și pe pielea umană, folosim laserul și Carbonul 14 pentru identificarea urmelor, analiza chimică a mirosurilor și, în curînd, calculatoarele electronice. Iată de ce ideea conlucrării strînse a tuturor organelor și specialităților interesate — desigur începînd cu triada fundamentală procuror, ofițer de miliție, medic legist — a constituit unul din subiectele de bază ale consfătuirii clujene.

Ni se citează în acest context un caz, defel singular: autorul unui viol și al unui omor deosebit de grav, comis într-o pădure lingă Brustureasa, Bacău, în seara zilei de 26 octombrie 1981, a fost descoperit în mai puțin de 48 de ore grație, în bună măsură, folosirii videocamagnetofonului. Aparatul, înregistrînd cele mai mici detalii de la locul faptei și din împrejurimi și permițînd revizionarea lor de zeci de ori de către întreaga echipă, a făcut posibil prin această muncă în colectiv să se emită o ipoteză care s-a dovedit

sentința, cînd suryine o lovitură de teatru dintr-o direcție neașteptată.

În urma verificării raportului de către un medic legist de profesie, acesta constată: căderea pescării nu putea provoca o hemoragie gastrică de tipul celei descrise în raport, deoarece o lovitură prin cădere nu produce o asemenea leziune. Dimpotrivă, hemoragia pe întreaga suprafață pledează pentru o acțiune caustică... Se dispune deci exhumarea, în ciuda opoziției familiei, și se constată indubitabil că moartea fusese provocată prin otrăvire. Fata, după ce s-a învîntat în apartament, traumatizată și de cădere dar mai ales psihic, a înghițit o puternică doză de otrăvă, la care putuse avea acces ca laborantă. Tocmai de aceea părinții îi dăduseră lapte înainte de a o transporta la spital: ei au constatat otrăvirea, dar nu au dezvăluit adevărul pentru a-l pedepsi pe tînăr. Acesta, desigur, avea cel puțin moral o parte de vină, dar nu aceea pentru care fusese pus sub acuzare.

— Detest amatorii — ne-a spus cel care ne-a relatat cazul, referindu-se la primul

de zeci de ori la locul faptei și, întru sfîrșit, conturează o ipoteză. Se găsesc și scrisori care dovedeau prezența în apartament a amantului victimei și care, totodată, relevau înrîutățirea progresivă a relațiilor dintre cei doi. S-au identificat urmele lăsată de degetele unei mînuși înșingurate pe un dulap cu haine din care dispăruse o sumă de bani ce aparținuse femeii. Bănuielele convergeau către concubin, despre care s-a mai stabilit că a revenit la locuința victimei după deces. În aceste condiții, s-a luat măsura reținerii bănuțului, dar cercetările au continuat. Dacă totuși...?

După alte două luni de investigații asidue s-a descoperit criminalul adevărat în persoana fostului soț al decedatei; tot el își însușise banii din dulap și apoi a distrus metodele toate urmele, inclusiv hainele purtate atunci, cu excepția unei scurte de velur pe care a încredințat-o unui bătrîn spre păstrare — scurta era nouă și nu dorea să renunțe la ea... Ulterior a fost recuperată de miliție într-o grădină de la marginea orașului și pe ea, cu toate că fusese degradată de intemperii, s-au putut detecta și analiza pete de sînge din aceeași grupă cu cea a victimei.

Dar nu circumstanțele, destul de incilcite, ale acestei afaceri, pe care le-am expus foarte rezumativ, merită atenția noastră, ci faptul că a putut fi elucidată doar ca urmare a unei munci de echipă extrem de calificată la locul faptei, precum și a strînsei conlucrări a procurorului cu specialiștii în medicina legală și criminaliștii din miliție. Un amănunt revelator: și-a adus contribuția și un psiholog, care, prin testările efectuate — cu acordul bănuțului! — a ajuns la concluzia nesincerității acestuia (el de fapt era criminalul) cînd se declara inocent. Bineînțeles, nu testele psihologice au constituit proba, dar au facilitat și scurtat munca anchetatorilor, întărîndu-le convingerea că se află pe o pistă bună.

Intervine din nou profesorul Scripcaru cu un caz din practica sa, evidențiînd rolul uneori hotărîtor jucat în echipă de medic legist.

...În locuința ei din Iași o femeie este găsită moartă în patul ei. Ușa încuiată pe dinăuntru, în cameră absolut nimic deranjat! Nu transpare nici o motivație plauzibilă a faptei, nici un fel de semne de violență pe corpul și fața decedatei, despre care, în plus, se știa că nu se afla în conflict cu nimeni. S-ar fi putut deci crede că ea s-a întors acasă, a încuiat ușa, s-a culcat în pat... și a murit. Opinia medicului legist: agresiune prin asfixie parea infirmată de fapte — ușa încuiată, lipsa oricărei urme de violență, absența unei motivații plauzibile. Au existat și alte argumente, dar...

— ...ne-am încapătînat să ne susținem punctul de vedere, să fim „absurzi” cu adevărul — arată interlocutorul — deși chiar din punct de vedere pur medical problema nu era foarte simplă. Și iată, după o lună de perseverare pe pista sugerată de expertiza noastră, organele în drept au descoperit criminalul. El acțiunase după un conflict și luase — credea el — toate măsurile posibile de siguranță: s-a introdus în cameră spîrgînd un geam, fără zgomet, a așteptat venirea victimei, a comis oribila faptă, a încuiat ușa pe dinăuntru, a șters cu grijă toate urmele, a ieșit după ce a pus la loc geamul etc., uținînd că nici o crimă „perfectă” nu rezistă în fața eforturilor conjugate ale unei echipe în lupta împotriva „infracțiunilor contra vieții”. Cîț de tehnicist sună aceste cuvinte care însă, dincolo de Codul Penal, de samedenia de articole de legi implicate și de sofisticate tehnici criminaliste, se reduc în fond la ceva foarte simplu și elementar, ele proclamînd integritatea și noblețea ființei umane.

LIONEL NIȚESCU ■

Faptele sînt aerul nostru!

ulterior justă și în baza căreia criminalul a fost prins peste cîteva ore și apoi judecat și aspru pedepsit conform legii.

„AMATORISMUL, DUCE MAI TOTDEAUNA LA CONCLUZII FALSE”

Dincolo de tehnică, factorul hotărîtor în criminalistică rămîne însă omul, fleurul, spiritul de echitate al anchetatorului, pasiunea pentru adevăr și justiție.

Cel care ne-a relatat cazul spunea: „Mulți se laudă, și pe drept cuvînt, cum au prins criminalul. Uneori, schema este complet răsturnată”.

Intr-un oraș de pe Valea Jiului un medic de circă face autopsia unei tînere, deoarece nu funcționa acolo un medic legist. Totul indica vinovăția bănuțului, care dealtfel, în toată sinceritatea, își recunoștea singur vina. Deznodămîntul unui banal dar tragic caz de gelozie. O laborantă avusese legături de dragoste cu un tînăr, dar apoi, din cauza lui, relațiile dintre cei doi s-au răcit. Într-o seară, fata l-a invitat sub pretext că i-a sosit fratele din Moldova. Tînărul, precaut, a rugat pe un prieten să-l însoțească, să-l aștepte jos în stradă și apoi a urcat în apartament, unde însă constată repede că fratele nu se afla acolo. Vrea să plece, fata îl prinde din spate în brațe și caută să-l rețină. El se apleacă, se zmucește și tînăra cade pe scări, cu fața în jos, toată în sînge. Cu mari eforturi reușește să se ridice și îl amenință, iar cel în cauză fuge speriat, fiind văzut de prieten și de o vecină care ieșise din cauza zgometului și a altercației. Părinții, alarmați și ei, își transportă fiica în apartamentul lor, după o vreme îi dau să bea lapte și anunță salvarea. Prea tîrziu: victima decedază la spital.

Autopsia executată, cum am spus, de către un nespecialist, relevă multiple fracturi și o hemoragie puternică pe toată suprafața internă a stomacului, cauzată de cădere. Se conchide că este vorba de moarte prin violență, prin căderea pe scări, cu contuzii și hemoragie internă. Făptășul prezumtiv este arestat și trimis în judecată pentru leziuni cauzatoare de moarte — culpă gravă pedepsită cu ani grei închisoare. Insuși tînărul, la anchetă, se recunoaște vinovat de moartea fetei. Faptele, martorii audiați, recunoașterea inculpatului, toate păreau să pecetuiască

medic care a efectuat autopsia, trăgînd concluzii în probleme în care nu era competent. Amatorismul duce mai totdeauna la concluzii false, uneori ireparabile. Faptele sînt aerul nostru!

Există un aspect al medicinei legale puțin cunoscut marelui public, și anume contribuția adusă la profilaxia infracțiunilor. Profesorul doctor Gheorghe Scripcaru, șeful catedrei de medicină legală și deontologie medicală de la Institutul medicofarmaceutic Iași (catedra, ne-a informat interlocutorul, este cea mai veche din țară, începuturile ei datînd de la Vodă Cuza), evocă un caz aparent banal, dar cu implicații.

Un copil de 12 ani dintr-o familie bine consolidată are o personalitate psihică fragilă, nu suportă nici măcar să vadă o pasăre chinată. Iată însă că sub impresia filmelor „tari” și a unor romane de aventuri care l-au impresionat în mod exagerat și poate și sub imperiul unei crize de pubertate — fuge de acasă pentru a-și dovedi sieși și altora că este și el erou de film. E ușor să fugi de la părinți, dar greu să trăiești fără sprijinul lor la o vîrstă atît de fragedă... Și copilul, pentru ca să aibă ce să mănînce, a început să fure, să comită infracțiuni care îl aduc repede, cum era de așteptat, în fața autorităților. Dar acestea nu s-au mulțumit să constate și să încadreze în articole de legi, ci au solicitat un minuțios examen psihiatric. Astfel, medicul legist a pus în lumină cauzele profunde ale comportării deviate, determinismul biopsihosocial, toate culele adînci ale personalității copilului, pledînd pentru luarea de măsuri pedagogice, nu punitive, în familie și în școală. Și, în adevăr, drept rezultat al unor eforturi conjugate, micul erou amator care apucase pe căi greșite și-a revenit complet din rătăciră sa de moment, ba chiar a devenit premiantul clasei. Ce s-ar fi întîmplat dacă medicul legist nu și-ar fi făcut datoria cum se cuvine?

ELOGIU ECHIPEI

Pasiunea pentru adevăr, evitarea erorilor de apreciere, complexitatea muncii criminalistului sînt relevante de procurorul clujean Iuliu Andrei printr-un caz prin-cips.

O femeie în vîrstă de 45 de ani este găsită moartă în apartamentul ei din Cluj-Napoca. Anchetatorii se deplasează

plin. al Capitalei de județ; mult prea multe aparate medicale neîntreținute, lăsată de izbeliște, al căror pret, dacă ar fi să facă cineva socotelile, ar depăși cu mult milionul; oameni tîrîți prin judecări din diverse pricini. Întreaga rețea sanitară așteaptă un deznodămînt la această stare de încordare, de loc propice muncii într-un sector în care agitația inutilă nu face decât să dăuneze. Acesta a fost și motivul reținerii noastre de a da drumul celei de a treia anchete — să nu mai

județului!? Pentru acesta din urmă s-au găsit paturi și în spital și loc în policlinică. Pentru urologul Tigăran, nu!

Sîntem siguri că lucrurile nu vor rămîne așa! Pentru că, se știe, întreaga rețea sanitară a țării, nu numai a Gorjului, e pusă tocmai să apere starea de sănătate a oamenilor muncii, să satisfacă nevoile celor suferinzi și nu interesele de culise ale unor medici, fie ei și directori de rețele județene. După cum, înrîși sîntem siguri că se va reveni și asupra reinfiin-

la Albeni, Baia de Fier, muncitorii forestieri din zona Novaciului și Crasnei și alți mulți oameni din împrejurimi. 4. De ce nu s-a ținut cont de o distribuție judicioasă a cadrelor? La Tg. Jiu sînt 5-6 medici balneologi, iar la Novaci nici unul? La toate aceste „de ce”-uri așteptăm răspuns, după cum, credem că e timp să ni se răspundă și la celelalte semnale ale revistei. Măsurile de repunere a lucrurilor în ordinea lor firească nu mai trebuie amîinate!

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

Ce-ar mai trebui adăugat după niște abuzuri?

punem și noi jar peste un foc și așa declanșat. Iată însă că pe „fir” ni se comunică alte abuzuri „la zi”. Cu un an în urmă, a fost trimis la specializare, pentru urologie, cu raport de necesitate întocmit de Direcția sanitară județeană, dr. Tigăran, chirurg din Sadu, în vederea înființării unei secții de urologie la Tg. Jiu, secție de care județul avea nevoie ca de aer. De curînd dr. Tigăran a terminat specializarea și s-a prezentat la post. I s-a răspuns că nu sînt locuri vacante la Tg. Jiu — motiv pentru care a fost trimis din nou la Sadu ca medic chirurg. Ce dacă județul întreg nu avea o secție de urologie?! Ce dacă pentru noua secție fusese trimis dr. Tigăran la o doua specializare un an la București?! Sigur că nu sînt locuri nici la spitalul județean, nici în policlinică, pentru urologie, cită vreme doar cu cîteva luni în urmă fusese transferat de la Sadu dr. Velcea, chirurg pentru care se făcuse loc în Tg. Jiu luîndu-se un post din rezerva celorlalte spitale ale

țării secției de balneologie din Novaci, despre soarta căreia, pe lingă ce aflasem de la oamenii locului, ne-au scris numeroși cetățeni. Alegem din teanc scrisoarea lui Catană Constantin din satul Ciocadia, comuna Benghești, pentru „de ce”-urile pe care le pune, întrebări rămase de atîta timp fără răspuns: 1. De ce a mai fost înființată secția de balneologie din Novaci, dotată cu aparatură, dacă imediat a fost desființată? 2. De ce a fost transferat dr. Navolan din Novaci la Tg. Jiu cînd primise aprobarea de la Ministerul Sănătății pentru înființarea acestui eabinet de fizioterapie în policlinică (nu în spital — cum s-a tot vehiculat ca acoperire a situației!) — medicul fiind de-al locului, depunînd tot interesul pentru realizarea unui cabinet model? 3. De ce să meargă cale de peste 40 km suferinzi de boli reumatismale pînă la Tg. Jiu să se trateze, cînd mijloacele de transport în comun sînt deja neîncapătoare, iar suferinzi sînt destul din rîndul minerilor de

Continuă să ne sosească numeroase semnale din Gorj despre situația rețelei sanitare — asupra căreia ne-am oprit în una din anchetele noastre pornind de la cazul doctorului Becherete — semnale care dovedesc că lucrurile nu numai că nu au fost puse la punct ci, am putea spune, au căpătat curs amplificator. Promiteam, în finalul ultimei anchete, că vom reveni asupra nefiresților stări de lucruri ce se petrec de o bună vreme în amintita rețea sanitară. Nu am făcut public acest lucru, dar am informat forurile de resort, în amănunt, despre aspectele culese de noi, făcîndu-ni-se promisiuni că se vor comunica, în cel mai scurt timp, măsurile luate. Nu am primit pînă în prezent, deși a trecut atîta timp, nici un răspuns. Ni s-a confirmat telefonic de la Ministerul Sănătății că din ancheta întreprinsă împreună cu Comitetul județean Gorj al P.C.R., a rezultat un material de 16 pagini despre abuzurile săvîrșite de direcția Direcției sanitare, Salomeia Jianu, dar că trebuie să obținem o aprobare pentru a studia și noi paginile în cauză. Aprobarea nu am primit-o intrucît, se spune, organele județene trebuie să hotărască măsurile ce vor urma. Ca și cînd în materie de abuzuri săvîrșite, verificate și consemnate negru pe alb, ar mai fi ceva de adăugat dintr-o parte sau alta, interesul tuturor nefiînd comun: de curmare a acestora.

Așadar, nu știm încă ce cuprinde procesul verbal al constatărilor cercetărilor întreprinse de Ministerul Sănătății și forurile județene, în urma semnalelor trase de noi. În ce ne privește, am făcut publice doar cîteva din verigile unui întreg lant al ilegalităților dintre care, spre completare, mai amintim cîteva: peste 30 de transferuri ilegale, cele mai multe făcute dintr-un sac aproape gol, în altul prea

Urmează Kaiserslautern!

Dobindind dreptul de a juca în turul 4 al Cupei U.E.F.A. (cu F.C. Kaiserslautern), Universitatea Craiova a egalat performanțele mai vechi ale formațiilor S.C. (Dinamo) Bacău și U.T.A., și ele pătrunse, în 1970 și, respectiv, 1972, în aceeași fază (superioară) a competiției, dar ea a izbucnit, după opinia noastră, mai mult. Pe un plan mai larg, Universitatea a readus fotbalul românesc, concomitent cu acel memorabil 0-0 de la Florența (la obținerea căruia jucătorii craioveni au merite substanțiale), în prim-planul confruntărilor continentale, dându-ne totodată speranțe, justificate, că „recolta” din primăvara lui 1983 va fi, și ea, bogată, gruparea olteană propunându-și (ca pas imediat următor) să urce în semifinalele Cupei U.E.F.A. În alt plan, ea și-a rotunjit un frumos palmares internațional, devansând Steaua (C.C.A.) în clasamentul general al participării românești în cupele europene, clasament care se prezintă la zi după cum urmează :

1. Dinamo	58	23	9	26	99-94	55 p
2. Craiova	36	16	7	13	50-39	39
3. Steaua	43	14	10	19	55-72	38 etc., etc.

cu observația că, într-un așa-zis clasament „al adevărului”, Craiova ar fi chiar lideră, beneficiind de +3 (față de -3 al dinamoviștilor). Sototind că Universitatea a ieșit în Europa mult în urma lui Dinamo, prima ei participare datînd din 1973 (eliminată în turul 2 al Cupei U.E.F.A. de Standard Liège, 2-0 și 1-1), ni se pare în afara oricărui dubiu afirmația, întemeiată pe statistici, că **Universitatea Craiova e cea mai bună echipă românească de fotbal a ultimului deceniu.**

Acesta fiind spus, să ne fie permis să analizăm, succint, drumul elevilor lui Oțet și Ivan, în actuala ediție a Cupei U.E.F.A., drum triumfal pe care jucătorii români au eliminat, consecutiv, pe Fiorentina (3-1 și 0-1), Shamrock Rovers Dublin (2-0 și 3-0) și Bordeaux (0-1 și 2-0), înregistrînd un golaveraj net pozitiv (10-3), în condițiile în care golurile primite de Lung la Florența și Bordeaux s-au datorat unor lovituri de la 11 metri, ambele inventate de arbitri (cel dictat de Garrido la Bordeaux a fost chiar strigător la cer) ! Notîndu-i pe autorii golurilor Universității, Cîrțu (3), Balaci (2), Ungureanu, Irimescu, Ticleanu, Geolău și Campbell (Shamrock, autogol), să intrăm în detalii, subliniînd însă, din capul locului, că valoarea lotului craiovean și omogenitatea lui s-au dovedit precumpănitoare în confruntarea cu adversari de marcă, Fiorentina și Bordeaux fiind formații bine cotate la „bursa” fotbalului european. Remarcabil rămîne faptul că, în cele 6 partide, craiovenii n-au aliniat decît 15 jucători, fundașul central Ciupiu evoluînd însă doar 32 de minute, înlocuindu-l pe Ștefănescu în prima partidă cu Fiorentina. În rest, cu excepția meciului de la Dublin, cînd Ungureanu n-a jucat (din cauza cartonașelor galbene, motiv pentru care va absenta și Balaci la Bordeaux), apărarea Universității a avut, invariabil, alcătuirea Lung - Negrilă, Tilihoi, Ștefănescu, Ungureanu, și ea a dus greul, mai ales în deplasare. A ieșit însă mereu cu fața curată, luptînd exact și dirz pentru fiecare minge, lăsînd impresia unui „bloc funcțional” fără fisuri. Marea surpriză a acestei linii a constituit-o, fără îndoială, portarul Silviu Lung, care a făcut citeva partide senzaționale (cea de la Bordeaux și cea de la Florența, în poarta națională), atîngînd o valoare în care nimeni (nici chiar el însuși) nu mai credea. Adresîndu-l, încă o dată, cele mai fierbinți felicitări, îi urăm să rămînă cit mai mult în formă ! Ceilalți apărători s-au comportat conform așteptărilor și „cărților lor de vizită”, adică excelent : Negrilă a fost sigur și dezinvolt, Tilihoi (poate că n-am fost totdeauna drepti cu acest mare sufletist, el a intrat în returul cu Bordeaux la capătul unei crize istovitoare de sciatică) s-a arătat mobil și vigilent, Ștefănescu a fost „creierul” echipei și purtătorul ei de cuvînt, iar Ungureanu, mereu în creștere, a demonstrat că se poate conta pe el în situațiile cele mai dificile.

Mijlocul a fost, și el, un compartiment forte : Irimescu (fundaș lateral la Du-

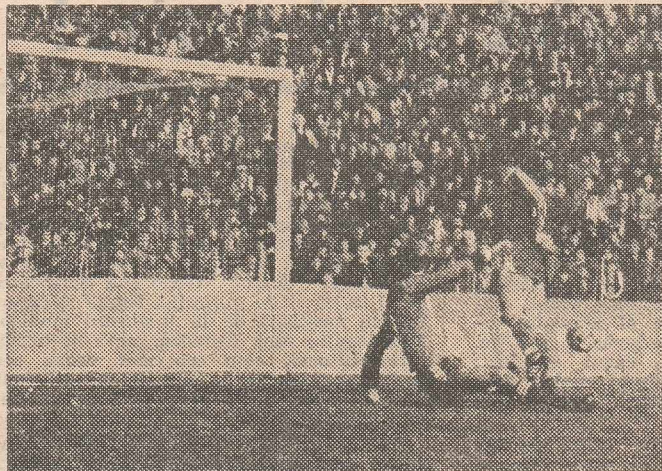
blin), Ticleanu (prestație excepțională la Bordeaux), Donose (adevărat „metronom”, și el minunat în Franța), Balaci (lipsă la Bordeaux din cauza unui cartonaș primit cu ușurință) și Beldeanu (bun la toate, închizînd foarte bine în fața fundașilor centrali) au alcătuit (de regulă în 4) o linie mobilă și puternică, „motorul” echipei și, totodată, rampa ei de lansare. Sistemul cu 4 mijlocași, aplicat mai ales în meciurile din deplasare, a dat roade și aici, în zona centrală a terenului, Universitatea și-a măcinat adversarii, halfii ei fiind cînd apărători (Beldeanu, Donose, Ticleanu), cînd atacanți (Balaci, Ticleanu), adevărați alergători de cursă lungă, știînd (după nevoi) să temporizeze sau să accelereze. Judecînd după cele 10 goluri marcate, se poate aprecia că atacul și-a făcut pe deplin datoria, chiar dacă, surprinzător, pe lista marcătorilor nu figurează (nedrept e uneori fotbalul !) toc-

bind calitățile de excepție. Dacă aripa Crișan n-a avut, în general, un sezon prea bun (el a fost totuși titular în 5 meciuri, mai puțin la Bordeaux), evoluînd slab și în ultima partidă (a prins o zi nefastă, să nu-i întîntăm un nou proces de intenție !). Cîrțu a demonstrat că rămîne, dincolo de labilitatea lui, același jucător de finețe, redutabil îndeobște în întîlnirile de acasă (unde a marcat și cele 3 goluri). În rezumat, un „15” (ca la rugby !) omogen, harnic și ambițios, gata să se bată, fără complexe, cu orice adversar, pe orice teren, un grup de fotbaliști maturi și experimentați (unii în ciuda virstei), care ne-au dăruit, la capătul unei munci exemplare, atîtea satisfacții și care, sintem siguri, ne vor mai dăru-i.

Izbinzile Craiovei nu pot fi detașate de competența și abnegația antrenorilor Constantin Oțet și Nicolae Ivan, foarte lucizi și foarte muncitori, ajutîndu-se și

mereu prompt, mereu acolo unde trebuie, ca și, firește, autorităților locale, care au vegheat cu tact și responsabilitate asupra destinului „campionaiei unei mari iubiri”.

În ciuda tuturor elogiilor, pe deplin justificate, ce-a fost a fost. Așa e fotbalul și aici, undeva, se ascunde farmecul lui inimitabil : meciul care urmează e cel mai greu. Pentru Craiova, așa au hotărît sorții, meciul următor va fi, în cadrul turului 4, cu F.C. Kaiserslautern, una din reprezentantele de frunte ale puternicului fotbal vest-german, echipă clasată (la ora la care redactăm acest text) pe locul 7 în Bundesliga, la 6 puncte de lider (Hamburg) după consumarea a 17 etape. Un adversar, neîndoios, redutabil, presărat cu internaționali (numai Briegel a jucat la El Mundial, dar și alte nume sînt de rezonanță : Th. Allofs, Hellström, Nilsson, ultimii 2 suedezi), dar nu un

Așa s-a înscris golul care a consfințit meritata calificare a Craiovei în turul 4 al Cupei U.E.F.A. : la o minge trimisă inteligent de Irimescu, Geolău a sprintat see și, ajungînd cu o fracțiune de secundă înaintea portarului Ruffier, a trimis balonul în poarta franceză ! Nici încercarea disperată a fundașului Specht n-a mai ajutat la nimic și, în timp ce Gheorghită Geolău își manifestă bucuria, internaționalul Trésor privește resemnat, cu minile în șold. E 2-0, grație acestui gol, venit ca urmare logică a superiorității echipei române, Universitatea își continuă drumul în Cupa U.E.F.A., întînd, ca obicei în imediat, pîtrunderea în semifinale. S-o însoțim cu gîndul nostru de bine și să-i urăm mult succes !

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

mai Cămătaru ! Deși n-a înscris, Cămătaru (prezent în 5 meciuri, absent de la 3-0 cu Shamrock) are merite uriașe în obținerea calificărilor, el muncind ca un hamal și reușînd, prin dese și derutante deplasări, să fixeze citiva apărători adversi, creînd astfel culoare de pătrundere pentru coechipieri. O remarcă specială pentru Geolău, care a jucat fără greșală la Bordeaux și care, în returul cu Tigana și compania, a înscris golul decisiv. El n-a stat prea mult în teren (la 3-1 a fost rezervă, la Florența a jucat 10 minute, la Dublin, 13, în returul cu Shamrock, 63 etc.), dar de cite ori s-a apelat la el, a adus un reviriment, pro-

completîndu-se reciproc, capabili să mențină (chiar și în momentele cele mai grele) echilibrul și optimismul în rîndul jucătorilor. Trebuie adăugat aici și numele doctorului Vasile Frînculescu, distins profesionist, cel care, înaintea returului cu Bordeaux și secundat de masorul Aurian Tîeu, a făcut adevărate „minuni”, scăpîndu-i pe fotbaliștii de oboseala drumului (prelungit) de la Florența, recu-perîndu-i (inclusiv pe Tilihoi) în cel mai scurt timp. Vorbe de laude se cuvînt și conducătorilor clubului, președintelui acestuia, Silviu Cătăneanu, și, întîi și întîi, vicepreședintelui cu probleme de fotbal Corneliu Stroe (mereu pe drumuri,

adversar de neînving ! Ne asumăm această afirmație (asupra lui Kaiserslautern vom reveni) în deplină cunoștință de cauză, încrezători în valoarea Craiovei, în capacitatea de mobilizare a jucătorilor ei, în atmosfera foarte bună din jurul echipei. Nu ne-am temut de Bordeaux (și am avut curajul să scriem asta), nu ne temem nici de Kaiserslautern ! După părerea noastră, drumul spre semifinalele Cupei U.E.F.A. rămîne deschis, dar el trece, obligatoriu, prin încercările din 2 (în deplasare) și 16 martie 1983. Altfel zis, urmează Kaiserslautern !

VIDIU IOANIȚOIA

A fost sau nu gol ?

Meciul Craiova - Bordeaux s-a încheiat, dar iubitorii fotbalului continuă să comenteze faza petrecută în minutul 70, „descompusă” aici grație abilității fotoreporterului nostru Victor Rădulescu. Deși s-ar părea (este și opinia autorului articolului de mai sus care, după ce a urmărit partida pe viu, a revăzut fazele ei pe micul ecran) că balonul n-a depășit în întregime linia porții lui Ruffier (Ov. I. : „plasa s-a mișcat ca urmare a loviturii în bară”), e greu de dat un răspuns la întrebarea dacă a fost sau nu gol la „capul” lui Cămătaru. Vă lăsăm, stimați cititori, să judecați singuri, convinși fiind că fiecare va găsi răspunsul cel mai corect !

Echipa națională se află pe un drum bun. Totul e ca el să continue!

Izbitind abia acum să ieșim de sub impresiile imediate ale meciului de la Florența, vom încerca să obiectivizăm evoluția tricolorilor noștri în ultimele partide, să privim critic drumul pe care aceștia s-au înscris de câteva vreme, mai exact de când antrenorul Mircea Lucescu a preluat cirna reprezentativei. Bilanțul primului an competițional al foarte tânărului antrenor național M. Lucescu (37 de ani, unul dintre cei mai tineri din Europa, dacă nu cel mai tânăr) se află extras în chenarul alăturat — și el atestă o activitate destul de susținută pe plan internațional, 14 meciuri în ceva mai mult de 12 luni, timp în care „naționala” a rulat circa 40 de jucători. Remarcabile fără îndoială sînt în primul rînd rezultatele obținute în meciuri oficiale, 5 puncte în clasamentul grupei a V-a a actualului Campionat european, situație care a adus echipa noastră pe primul loc după 3 meciuri disputate.

Care au fost însă „armele” cu care echipa noastră națională a reușit să se impună în meciurile-cheie ale sezonului de toamnă, respectiv cel cu Suedia, la București și cel cu Italia, de la Florența? În primul rînd vom aprecia realismul antrenorului Lucescu, al întregii conduceri tehnice a „naționalei”, care au știut să întindă plapuma tactică a echipei exact atît cît a fost nevoie, pentru obținerea rezultatelor dorite. După 2-0 în meciul cu Suedia, naționala română a știut să închidă jocul, păstrînd rezultatul așa cum, să nu uităm, reprezentativa Cehoslovaciei n-a izbutit, într-o situație similară, împotriva aceluiași adversar. Atunci s-au făcut auzite unele critici, iar criticii și mai vehemente ne-au fost adresate de cea mai mare parte a presei italiene, după meciul de la Florența. La conferința de presă care a urmat meciului de la 4 decembrie, ne-am permis să-l întrebăm pe Enzo Bearzot, antrenorul echipei campioane a lumii, ce părere si-a făcut despre selecționata României. De față cu întreaga presă italiană, domnul Bearzot s-a făcut că nu înțelege întrebarea, replicînd apoi, textual: „Nu mi-am putut face nici o părere, fiindcă n-a jucat decît pentru rezultat. Dealtfel, a recunoscut dînsul, l-a și obținut!” Dar dumneavoastră, am insistat, cum veți juca la București, nu tot pentru rezultat?! „Da, s-ar putea să aveți dreptate, a recunoscut celebrul antrenor. Însă cînd ai jucători ca Scirea, Orsari, Antognoni sau Rossi, poți spera să joci altfel, mult mai deschis... Dar în definitiv, nu știu de ce ar trebui să ne plîngem; jocul betonat tot de la noi l-ai învățat!” În fapt, Enzo Bearzot a pus într-adevăr punctul pe i și, din cite ne-a fost dat să înțelegem, cam la fel s-a exprimat și președintele U.E.F.A., Artemio Franchi, italian și el, în discuțiile pe care le-a purtat cu conducătorul delegației noastre la Florența (ca și în Belgia), Nicușor Stan, vicepreședinte C.N.E.F.S. O echipă ca a Italiei, cu întreaga sa galerie de jucători celebri, cu experiența sa atît de mare, își poate permite să se apere și să atace pe orice teren s-ar desfășura partida. În ciuda pesimismului accentuat al presei („A-vem Mondialul. Vom pierde Europa?”), jucătorii italieni nu s-au pierdut cu firea, susținînd că meciurile pentru calificarea în turneul final nu s-au încheiat și că Italia păstrează încă șanse importante. Bergomi, absent în meciul de la Florența, declara negru pe alb: „Biletele pentru Paris le vom obține în Cipru!” Este vorba despre primul meci al anului care vine, în februarie, cînd Italia speră să cîștige două puncte în deplasare, necesare moralului și... speranței. Următorul meci al „squadrrei azzurra” se va desfășura însă la București, primul al echipei noastre în sezonul de primăvară (16 aprilie 1983). Așadar, selecționata României se va găsi la acea dată din nou în postura de a sal-

Meciul de la Florența a încheiat, practic, primul an al bilanțului pe care Mircea Lucescu, director tehnic al F.R.F. și antrenor al echipei naționale, va trebui să-l prezinte fotbalului românesc, numeroșilor săi susținători. Un bilanț pozitiv, fără îndoială, după cum urmează:

1. 0-0 cu Elveția, la Berna (preliminari C.M.) — nov. 1981
2. 1-4 cu Belgia, la Bruxelles (amical) — martie 1982.
3. 2-1 cu Bulgaria, la Ruse (amical) — aprilie '82
4. 3-1 cu Cipru, la Hunedoara (C.E.) — mai '82
5. 0-1 cu Argentina, la Rosario (amical) — mai '82
6. 0-2 cu Peru, la Lima (amical) — mai '82
7. 3-2 cu Chile, la Santiago (amical) — mai '82
8. 4-0 cu Japonia, la Suceava (amical) — iulie '82
9. 3-1 cu Japonia, la București (amical) — iulie '82
10. 1-0 cu Danemarca, la București (amical) — sept. '82
11. 2-0 cu Suedia, la București (C.E.) — sept. '82
12. 2-1 cu Scl. Olimpiciă a Bulgariei, la București (amical, meci neinclus în palmaresul oficial) — oct. '82
13. 1-4 cu R.D.G., la Karl Marx-Stadt (amical) — nov. '82
14. 0-0 cu Italia, la Florența (C.E.) — dec. 1982

Așadar: 14 x 2 4 22-17, opt victorii, două meciuri nule și patru înfrîngerii, 22-17 golaveraj, dar trebuie reținut că nu mai puțin de 8 dintre aceste meciuri s-au disputat în deplasare și doar 6 pe teren propriu (încheiate cu 6 victorii). Între rezultatele bune „afară” notăm debutul de la Berna (0-0 cu Elveția), victoriile în Chile și contra Bulgariei, dar mai ales, desigur, meciul nul contra Italiei, la Florența. Zece meciuri amicale și doar 4 oficiale însă (unul în preliminariile C.M., celelalte trei în C.E.), toate fără înfrîngere! Sperăm desigur ca bilanțul anului 1983 să devină chiar mai bun!

va ori compromise definitiv șansele campioanei mondiale, un adevărat retur al meciului de la Florența! Este limpede pentru noi că soarta calificării nu va trece prin Cipru, ci pe la București...

Spuneam că echipa României se află acum pe un drum bun, poate fără termeni de comparație față de trecut. Gîndind astfel, argumentăm în primul rînd prin încrederea de care dau acum dovadă componenții echipei naționale, prin atmosfera foarte bună care există în cadrul lotului. Antrenorul Lucescu a izbutit să întroneze, chiar fără măsuri disciplinare voite severe, o bună atmosferă de lucru, la care s-au angajat fără rezerve toți selecționabilii. S-a muncit bine și cu folos în Belgia, în fapt o premieră pentru reprezentativa română, s-au pregătit în liniște toate aspectele jocului care urma schemele de contracarare a celebriilor adversari italieni. Cum bine știm, nucleul Craiovei a fost din nou cel care a dus greul, impunînd o coeziune și un spirit de sacrificiu proprii numai marilor echipe. Opt jucători în lot și șase în teren la Florența, cu Lung, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, alături de neobositul Bölöni și de Iorgulescu, printre cei mai buni, Universitatea Craiova și-a impus măsura valorii competiționale, așa cum, la numai cîteva zile după aceea, a reușit spectaculoasa calificare în fața francezilor de la Bordeaux. Am reținut cu această ocazie frumoasa declarație a lui Costică Ștefănescu, căpitan al Universității și al echipei României: „Pentru mine, cel mai important lucru este curajul cu care am atacat această calificare”.

Ne-ar place să asociem totuși rezultatul echipei obținut la Florența cu cel de pe Wembley, în primăvara anului 1969. Acel 1-1 cu fericirii, pe atunci, deținători ai Cupei Jules Rimet, chiar dacă după un meci amical, a dat semnalul formării unei tihere echipe reprezentative române, care a reușit nu după multă vreme calificarea la Mondialul '70. Așa cum a declarat adevărat, Mircea Lucescu își pregătește echipa în primul rînd pentru meciurile de calificare la C.M. '86, etapa actuală nefiind, după părerea sa, decît una intermediară, folosită pentru rodarea unei formații cît mai valoroase. Sigur, și acest punct de vedere este realist, și ne gîndim cu multă satisfacție că, în afara lui Ștefănescu sau

Bölöni, atît de necesari fără îndoială în momentul de față echipei naționale, ceilalți componenți ai lotului reprezentativ, de la Lung și Rednic, pînă la Gabor sau Cămătaru, n-au decît în jur de 25 de ani, dacă nu mai puțin. Maturitatea sportivă n-o vor atinge, deci, decît peste 3 sau 4 ani... Andone, Ungureanu, Țicleanu, Geolgău și alții alții își încep practic cariera internațională învingînd Suedia și remizînd cu Italia, pe terenul ei, ca să nu mai vorbim despre calificarea craiovenilor în turul IV al Cupei U.E.F.A. Aici este, în fapt, marea cîștig (dincolo de rezultatul pur statistic) al meciurilor din toamna anului 1982, cel al acumulărilor de moral și încredere în forțele proprii ale unor jucători atît de tineri, față de care preferențele din anii care vin pot fi, oricît de mari, pe deplin justificate. Privind așa, Florența '82, ca și Wembley '69, poate și trebuie să devină semnalul de stringere a rîndurilor unei echipe foarte valoroase pe plan internațional, competitivă în oricare confruntare majoră a fotbalului mondial. Sigur, mai sînt multe de făcut la echipa națională, dar sîntem siguri că atît conducerea federației, cît și C.N.E.F.S. vor înțelege mai mult decît oricînd sprijinul de care au nevoie antrenorii Mircea Lucescu și Mircea Rădulescu, punînd real umărul la eforturile lor. Deocîndată, referîndu-ne mai cu seamă la meciul de la Florența, curajul și dirzenia, spiritul de sacrificiu și dăruirea ne-au adus în fața unui rezultat de excepție. Rămîne ca, plecînd de la aceste date, de la bunul cîștigat și forța morală superioară, echipa națională să-și perfecționeze armele tehnico-tactice, devenind cu adevărat o mare echipă continentală. Florența '82, din acest punct de vedere, poate deveni abia... ora zero a fotbalului românesc! Cu alte cuvinte, drumul bun pe care s-a înscris echipa națională în ultimul an este încă abia la început, iar greul abia de acum încolo va veni. Nutrim speranța că tricoulul nu ne vor dezamăgi.

DUMITRU GRAUR

Omul care joacă

Nu-i greu, parcă-i momentul!

Cînd scrii sub liniștea binefăcătoare și atît de dorită în ultimele luni a ploii, gîndurile se adună parcă mai repede ca oricînd, putînd întrece în viteză conexiunea firească dintre ele. Ascultînd-o duminică după amiază din nou pe Nana Mouskouri, atacînd unic acordurile corului robilor din Nabuco, cum numai ea se putea încumeta să o facă, am simțit că substratul verdian al luptei lombarde de atunci de a scăpa de austrieci, poate fi asemuit și cu aspirațiile de puțină șansă care ne-au suris nouă acum, în fotbal. În acest final de sezon incandescent și care, după cum constata Cristian Topescu în transmisia din Florența toscană, în fine, s-a mai reîntors cu fața și spre noi. Poate că și „Forța destinului”, prin care marele Verdi pregătea succesul lui Nabuco, poate fi asemuită cu mișcarea pentru fotbalul nostru a unor ani de succese reale și de satisfacții și bucurii deosebite pentru milioanele de iubitori ai celui mai

popular dar, bineînțeles, și controversat sport și de la noi. Nu știu dacă este prea mare încumetarea mea de a încerca astfel de sugestii din comparații îndepărtate dar, fotbalul, fiind viață, este incontestabil și un fenomen ciclic și aș vrea să redeschidem o nouă perioadă de victorii pentru fotbalul nostru, așa cum a constat foarte bine, creînd parcă o axiomă în acest sens, Ioan Chirilă în... „Cu cărțile pe față”.

Da, această medie de vîrstă de 26 de ani, ca și talentul multora din jucătorii Craiovei, dă dreptul să se speră că sînt de-abia la începutul asaltului final al cuceririi deplinei maturități sportive și că lucrul acesta poate însemna foarte mult dacă vor reuși să constituie un nucleu de reprezentare al fotbalului nostru. Dar tot atît de drept mi se pare că nu trebuie să fie... trecute cu vederea, meritele de pînă acum ale lui Dinamo (cel puțin în a aduce cîteva idei noi de joc), sau potența de jucători a arsenalului Stelei, din care cel puțin Balint și Iovan vin puternic din urmă... Aceste reușite din acest sfîrșit de an ne obligă pe toți care încă slujim fotbalul într-un fel sau altul de a fi mult mai atenți în viitor, atunci cînd ochii hrăpăreț ai următorilor adversari se vor repezi și mai virulent și mai devorator asupra reprezentanților noastre. Îmi permit un singur exemplu, acum trecut, dar care poate da de gîndit chiar

dacă nu mai făcea prin realitatea lui sărbătoarea oltenească atît de potență și cu prelungiri. Dacă se juca cu Geolgău și Ciurcu cel puțin mai devreme, bisotini-girondini erau terminați mult mai categoric. Sigur, mulți au văzut și gol la excelentul cap al lui Cămătaru, la fel ca și mine, dar nimeni nu a știut să explice că mingea care a scuturat plasa a lovit cîrligul care o susținea, în spatele barei elipsoidale și, nu rotunde (!), deci depășise cu circumferința linia imaginată a porții.

O, dar cite nu s-ar mai putea spune, începînd și cu falsa impresie care ne-o creăm despre noi, respectîndu-i aiurea pe alții. Causio, supranumit „il barrone”, nu s-a sfîșit, după ce i-a umflat ochiul lui Geolgău, să se repeadă la reverul (zic eu l...) lui Mircea Lucescu care venise să-și vadă jucătorul și care cel puțin trebuia să-i spună... cîteva cuvinte. Normal, știm că au fost atîția baroni dubioși numai prin puterea apasă a singelui ereditar, încît e momentul să ne respectăm și să ne întreținem, așa cum trebuie și sub toate formele, felurile forme de valoare de care dispunem, măcar de acum înainte, după acest posibil răsărit al fotbalului nostru. Știu, s-ar putea să se spună că, iarăși... e greu.

CORNEL DINU

Cronica șoselei

N-am fost destul de meșter

Tînărul cu care discut, înalt, cu ochelari la Belmondo, cu o privire și o atitudine de neajutorat, nu realizează nici acum pe deplin dimensiunile reale ale tragediilor pe care le-a provocat. Trece de la una la alta și trebuie să-ți concentrezi atenția pentru a desprinde cît de cît o concluzie din vorbirea incoerentă a șoferului.

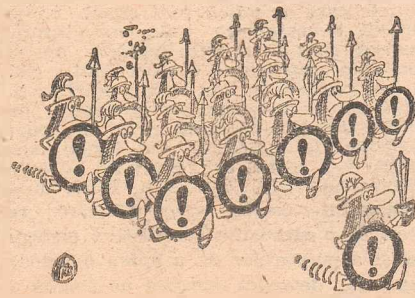
„Examenul l-am luat din primul foc, la șofer bun, am 20 000 de km la volan, nevasta-i gravidă în luna a patra, am urmat școala, da, da, cursurile la zi, cum se spune. De fapt nu m-am căsătorit decît acum 6 luni. Drăguță și bună fata pe care am luat-o. Mă duceam cu rufe la spălătorie. Ea nu poate să le spele. Duce greu sarcina și are și un serviciu greu. Eram grăbit, ce-i drept, deoarece mai aveam și altele de făcut. Știi dv. ca într-o gospodărie tînără. Femeia n-am văzut-o pe zebră. De fapt am văzut-o, dar nu prea bine. Ce mai la deal la vale, mă gîndeam la comisioanele mele din ziua aceea. Dacă reduc viteza la „trezeci”? Sincer, nu prea. De regulă se opresc pietonii. De data asta, însă... Zi cu ghinion, asta-i!”

„Venisem de două zile la socri. Nu ne văzuseră de 6 luni. S-au bucurat tare mult bătrîni de vizita noastră. Nevastă-mea era fericită. Discutam tocmai de copii. Știi, avem doi copii. «Ce păcat că nu sînt și ei cu noi, aici, la mama», spunea soția mea. Nu l-am putut lua de la cursuri. Am zis că-i păcat să piardă atîtea ore. N-am putut lua concediu mai devreme. Ce să-i faci?”

„Cînd plecam la plimbare, cu soția, socrii ne petreceau pînă la poartă. Eram tocmai pe zebră. Intenționam să ne uităm la vitrina magazinului pentru copii de vizavi. Eu am întors capul spre ei, să le răspund la semnul care ni-l făceau cu mina. Soția a luat-o puțin înainte. Nu era la mai mult de 3-4 pași de mine. Am auzit, deodată, un zgomot destul de puternic și infundat, apoi, aproape comitent, un țipăt. Cînd m-am uitat să văd ce s-a întîmplat, soția mea nu mai era lingă mine. Am intrat în panică. M-am uitat de jur împrejur. Lumea fugea către rigola trotuarului. M-am apropiat și eu. Era nevastă-mea. Zăcea într-un lac de sînge. Murise. Salvarea a venit în zadar. Măică-sa, de la poartă, a văzut toată scena. S-a repezit spre locul unde fusese aruncată soția mea. Își smulgea părul din cap. Biata Olga! Nici nu și-a mai putut lua rămas bun de la mine. S-a pierdut la nici 35 de ani. Femeie bună, de casă. Cum să le explic celor mici moartea mamei lor?” „Eu mergeam în spatele femeii (relatează o martoră). Mașinile care veneau din stînga noastră reduseseră mult viteză. Era clar că intenționau să ne lase să trecem și așa au și făcut. Din sens opus am văzut, de asemenea, o mașină care mergea destul de încet. Bruce, alături de aceasta, a apărut alta, în mare viteză. Lovirea femeii din fața mea s-a produs atît de neașteptat, încît cu greu am realizat că victima a fost izbită, luată pe capotă și apoi, mai departe, aruncată pe asfalt, lingă trotuar.”

În plină zi (ora 13,00), asfalt uscat, vizibilitate bună, pe o stradă cu 2 benzi pe sens, o femeie este omorîtă pe trecere de pietoni, unde o regulă nu numai de circulație, ci și de polițete, de bun simț, de civilizație, de respect elementar pentru oameni, își cere ție, șofer, să permiți pietonilor să traverseze în siguranță strada. Adevărul e că tînărul șofer a văzut pe cele două femei (bărbatul, după cum am arătat era ceva mai în spate) și a încercat să treacă prin spațiul dintre ele. Nu a reușit, însă, lovînd victima cu farul și catapultînd-o apoi pe capota motorului. Totul, de la izbirea femeii și pînă la căderea ei de pe mașină pe asfalt, s-a petrecut în nici 3 secunde. În trei secunde, doi copii rămîn fără mamă, un soț își pierde soția, o familie în vîrstă își pierde unica fiică, o femeie gravidă și un bătrîn bolnav (tatăl șoferului) sînt groaznic traumatizați, iar un tînăr de nici 25 de ani va rămîne toată viața cu acest teribil film al vieții care a răpus-o, în fața ochilor. „Am crezut, ne-a relatat mai tîrziu autorul, că femeile se vor opri și voi putea să mă strecur printre ele. În extremis, am încercat chiar și o ușoară fandare pentru a ocoli victima prin spate, dar n-am fost probabil destul de meșter”. Parcă problema se pune să fii meșter. Bineînțeles, trebuie să fii și foarte priceput în pilotarea unui autovehicul. Aici nu-i vorba însă de măiestrie, ci de conștiința răspunderii deosebite ce o porți atunci cînd te urci la volanul mașinii și de respectul cel mai elementar pentru semenii tăi.

VICTOR BEDA

ADRIAN ANDRONIC

Lumea in care trăim Largă deschidere către lume

Există o rubrică pe care ziarele o publică frecvent: cea a extraselor din presa străină despre România. Sunt o lectură deosebit de interesantă, o lectură generatoare de mândrie patriotică. Căci chipul patriei în conștiința lumii este mai frumos ca oricând. Iar de mulți ani, colegii noștri de profesie din diferite țări ale lumii asociază numele României de cel al tovarășului Nicolae Ceaușescu. România-Ceaușescu — o asociere logică, firească, pe măsura realității. Două cuvinte care înseamnă muncă, realizări, pace, colaborare, cetezanță.

Este expresia unei profunde realități a zilelor noastre — România, președintele Ceaușescu și-au câștigat în lumea întreagă un prestigiu deosebit. Pentru că într-o lume confruntată cu nenumărate și complicate probleme, într-o lume neliniștită de viitorul ei, România și-a făcut auzit distinct glasul pe scena mondială. Este cel al unui popor care își dedică toate energiile muncii creatoare, care înalță o nouă societate și care dorește să aibă condițiile de pace necesare împlinirii aspirațiilor sale legitime de bunăstare și progres. Este expresia voinței unui popor stăpîn pe destinul său, al unui popor care acționează cu toate forțele sale pentru afirmarea în lume a păcii și colaborării. Și nu numai atât. În politica românească există o concordantă deplină între vorbe și fapte, între declarații și acțiuni. Faptele, acțiunile concrete sînt cele ce au făcut prestigiul României socialiste.

Eforturile românești pentru salvagardarea păcii, pentru înșenarea orizontului internațional, pentru depășirea dificultăților ce marchează în prezent realitatea mondială, poartă amprenta unei consecvențe exemplare. Aceste eforturi reflectă înaltul spirit de responsabilitate al unei țări care a înțeles din propria sa experiență istorică, că destinul umanității nu poate fi lăsat doar în câteva mini, că toate statele, mai mici sau mai mari, mai puternice sau mai puțin puternice, pot și trebuie să acționeze pentru a înlătura pericolul de război, pentru a facilita o soluționare corespunzătoare intereselor păcii, a tuturor problemelor zilelor noastre. Menținerea păcii nu depinde doar de un stat sau altul, ci de acțiunea conjugată a tuturor statelor lumii. Pentru că trăim într-o lume a interdependențelor și nu ne putem imagina că ar fi posibil ca o parte a globului să trăiască într-o pace reală, iar alta să cunoască grave vărsări de sînge. Pacea este indivizibilă și realitățile mondiale trebuie examinate în conexiunea lor, pentru că orice pas înainte întreprins într-o zonă poate ajuta la soluționarea problemelor ce se pun în altă parte a lumii.

Este spiritul în care acționează România, promovind o politică de colaborare multilaterală cu toate statele socialiste, cu toate țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniat, o politică de concurență reciproc avantajoasă, în spirit constructiv cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social-politic. O contribuție de cea mai mare importanță la promovarea acestei politici o aduce dialogul la cel mai înalt nivel prilejuit de vizitele întreprinse de președintele republicii, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a întreprins peste o sută de vizite oficiale în țări din Europa, Asia, Africa și cele două

Americi și, de asemenea, au avut loc, la București, peste o sută de vizite la nivel de șef de stat și de guvern. S-au semnat, cu aceste prilejuri, 20 tratate de prietenie și cooperare, aproape 90 documente comune.

Amplificarea relațiilor internaționale ale României, dimensiunile noi ale prezenței țării noastre în viața mondială se exprimă sintetic în două cifre: în 1965 România întreprinse relații diplomatice cu 65 de state. În prezent, numărul acestora este de 137. Ar trebui de adăugat că România are relații economice cu 150 de țări și că volumul comerțului exterior a sporit de 8 ori față de 1965. Schimburile comerciale cu țările socialiste au crescut, numai în ultimul deceniu și jumătate, de peste 5 ori, iar ponderea statelor în curs de dezvoltare, în schimburile comerciale ale României, s-a mărit de la 4,9 la sută în 1965, la peste 28 la sută în prezent.

Sînt mărturii concrete ale consecvenței și clarviziunii politicii partidului, indisociabilă de gândirea profund realistă a secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Preocuparea pentru o concurență activă cu toate statele socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu cele nealiniat, cu toate statele lumii, este concepută ca o contribuție la cauza păcii, la stabilitatea mondială, la eliminarea pericolului de război și la apropierea între state. Căci această apropiere trebuie realizată prin eforturi continue, dărîmind barierele neîncrederei, obstacolele ridicate de adversarii destinderii, de cei ce nu înțeleg sau nu vor să înțeleagă năzuințele pașnice, constructive ale tuturor popoarelor.

Ziua de miine a popoarelor poate să fie pașnică, dar pentru realizarea acestui obiectiv este nevoie de eforturi stăruitoare ale tuturor popoarelor, ale tuturor țărilor. Securitatea fiecărei țări este strîns legată de respectarea independenței ei, de neamestecul în afacerile interne, de o concurență rodnică, pe deplin egală. Înțelegerea acestei realități reprezintă sensul major al demersului României socialiste, al președintelui Nicolae Ceaușescu, demers de o puternică rezonanță și care izvorăște din natura orînduirii noastre, din realitățile specifice românești, din istoria noastră, din voința poporului român, din aspirațiile sale pașnice.

Politica României este o politică de largă deschidere, de concurență constructivă, de amplă unitate a tuturor celor ce năzuiesc să trăiască într-o lume a dreptății și justiției, într-o lume ferită de ororile războiului.

O deschidere spre toate statele animate de idealuri pașnice și constructive.

O deschidere către aspirațiile înalte ale epocii.

O deschidere spre o concurență care să fie în beneficiul tuturor popoarelor, să slujească planeta prea des frîmîntată și pusă în fața unor dileme tulburătoare.

O deschidere ce nu înseamnă, nici un moment, pierderea identității. Sîntem mereu noi — fiii acestui pămînt, cu ceea ce ne este propriu, dar sîntem receptivi la ideea colaborării care să servească poporului român și păcii.

Demersul românesc poartă pecetea realismului, ceea ce explică prestigiul său. Un prestigiu confirmat de viață.

AL. PINTEA

Nuclearismul pe banca acuzării

Una din temele centrale ale dezbaterilor internaționale din cursul acestui an a constituit-o realizarea dezarmării generale și complete și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, precum și marile demonstrații pentru pace și împotriva înarmării nucleare, care au loc în numeroase țări ale lumii, au oferit un climat propice pentru intensificarea cercetărilor științifice în domeniul apărării păcii și repudierii forței și amenințării cu forța din raporturile interstatale. În acest cadru se înscrie volumul recent publicat la New York, în editura Basic Books, sub titlul inspirat „Arme ce nu pot fi aparate. O acuzație politică și psihologică împotriva nuclearismului”, sub semnătura a doi specialiști de renume din S.U.A. — Robert Jay Lifton și Richard Falk. Primul autor lucrează ca cercetător la Yale University. Cel de-al doilea este profesor de drept internațional la Princeton University și a vizitat România cu prilejul unei conferințe Pugwash ținute la Sinaia.

Punctul de pornire al autorilor este acela că omenirea trăiește în prezent într-o eră a absurdității, sub amenințarea permanentă a holocaustului nuclear. Înarmarea nucleară nu este și nu poate fi izvorul unui sentiment de securitate nici pentru națiuni și nici pentru indivizi. Dimpotrivă, susțin autorii, „faptul existenței centrale al erei nucleare este vulnerabilitatea (p. 29, subl. în original. „The central existential fact of the nuclear age is vulnerability”). După ce demonstrează că existența armelor nucleare și spirala cursei înarmărilor generează coșmar și insecuritate, iar spectrul distrugerii totale a civilizației umane este real și devine tot mai amenințător, autorii reamintesc că dacă Hiroșima s-a putut reface după cataclismul nuclear la care a fost supusă, în condițiile actuale un război nuclear nu va mai lăsa „o lume exterioară intactă” („an intact outside world”) care să ajute la refacere, deoarece nimicirea planetei riscă să fie totală. Autorii constrînesc un vocabular special pentru a descrie „lumea de după bombă”, care ar fi o lume lipsită cu desăvîrșire de orice viitor. Dicționarele curente ale oricărei limbi nu cuprind cuvintele care ar putea reda exact consecințele devastatoare ale apocalipsului nuclear spre care este împinsă omenirea prin obsedantul și aberantul ciclu al înarmărilor. În fața acestei stări de lucruri autorii lansează avertismentul patetic: „Simțim că acest ciclu nu poate continua la nesfîrșit. Ori facem ceva pentru a-l curma, ori riscăm să ne auto-exterminăm” (p. 80). Așa fiind, lupta pentru interzicerea armei nucleare reprezintă o strădanie colectivă a omenilor și a popoarelor de a apăra o valoare supremă, devenită deosebit de fragilă în fața călătoriei ireversibile spre moarte.

Această valoare supremă a autorii o identifică în însăși „viața omenescă” care trebuie ferită de flagelul nuclear.

Intrucît pe toate meridianele se scrie mult în zilele noastre despre pericolul înarmărilor nucleare, autorii (în să se delimiteze critic de toți politicienii și publiciștii care caracterizează această luptă pentru ocrotirea dreptului fundamental la viață și pace al omenilor și al națiunilor ca fiind doar o simplă „retorică”. În realitate, această luptă face corp comun cu însăși integritatea și raționalitatea omului puse în slujba apărării vieții pe planeta noastră.

Lupta împotriva înarmărilor nucleare se înscrie organic în eforturile de promovare a normelor dreptului internațional în raporturile dintre toate statele lumii. Or, prin continuarea cursei înarmării nucleare este subminat, așa cum se demonstrează în carte, „autoritatea fragilă a dreptului internațional, punînd sub un serios semn de întrebare lupta îndelungată pentru introducerea unor măsuri de reținere și de responsabilitate în purtarea ostilităților militare” (pp. 152—153). Autorii se pronunță împotriva „barbarismului” pe care îl reprezintă folosirea armei atomice și ajung la concluzia că în săși erodarea sau declinul dreptului internațional în ultimele decenii constituie, în parte, o reflectare a „nuclearismului fără frîne”.

Intr-un capitol special intitulat semnificativ „Pasivitatea — dușmanul păcii”, autorii combat cu toată vigoarea mentalitatea tuturor celor care adoptă atitudinea reprobabilă „de a aștepta apocalipsul”. În opinia lor, împărtășită de toți cei care iu-

besc pacea și viața, omenirea nu trebuie să-și aștepte în pasivitate împlinirea destinului. Nu există nici o rațiune valabilă care să determine umanitatea să-și aștepte propriul sfîrșit. De aceea, autorii pledează cu multă convingere pentru extinderea mișcării partizanilor păcii, pentru intensificarea mișcărilor populare îndreptate împotriva doctrinei și practicii „nuclearismului”. Reducerea riscului unui război nuclear este o posibilitate reală. Liderii politici lucizi și responsabili au înțeles că pericolul nuclear nu ține de domeniul fatalității, ci de cel al acțiunii conștiente a omenilor. Pe bună dreptate, autorii evidențiază însemnătatea mondializării mișcării antinucleare și citează în acest context „marea demonstrație din România” (p. 152, „large demonstration in Romania”) împotriva cursei înarmării nucleare, precum și protestele tot mai puternice din întreaga lume împotriva bombeii atomice. Autorii pun în relief faptul că opinia publică, alarmată de riscurile pe care le comportă un război nuclear, este în măsură să creeze posibilitatea opririi aventurismului nuclear. În acest scop, apare necesar să fie stigmatizată „imoralitatea, ilegalitatea și ilegitimitatea armelor și tacticilor nucleare”. Soluția o constituie prohibirea folosirii sau amenințării cu folosirea armei nucleare, așa cum se prevede în rezoluțiile pertinente ale Adunării Generale a O.N.U. În acest context, este formulată și evidențiată necesitatea unei declarații conținînd angajamentul solemn și ferm al tuturor guvernelor de a nu recurge primul la arma nucleară. Realizarea unui asemenea obiectiv postulează repudierea militarismului în general. În opinia autorilor repudierea militarismului este mai largă decît respingerea nuclearismului, iar acesta din urmă nu poate fi combătut cu adevărat fără „alungarea” îndrumării militariste a politicii externe. O lume fără arme nucleare este posibilă, dar materializarea acestei posibilități presupune o acțiune fermă împotriva doctrinelor și practicilor întemeiate pe nuclearism. Autorii nu propun imagini utopice. Ei sînt conștienți de dificultăți, dar sînt încrăzătorii în succesul final al mișcărilor populare îndreptate împotriva cursei înarmărilor nucleare. Ei susțin că aceste mișcări își pot îndeplini sarcinile pe care și le-au asumat într-o atmosferă de sinceritate, curaj și speranță, iar drept încheiere adresează un apel patetic forțelor iubitoare de pace de pretutindeni în „lupta epoeică de eliberare a planetei de amenințarea nuclearismului”.

Dincolo de limitele de concepție ale lucrării de care ne-am ocupat în aceste însemnări, limite care derivă din filosofia pacifistă insuficient de structurată a autorilor, nu putem să nu salutăm filonul umanist care le animă gândirea în strădania colectivă în care sînt angajați pentru apărarea valorilor supreme ale vieții și păcii.

IOAN VOICU

New York, decembrie 1982.

Vitalitatea principiilor

Indiscutabil, orice analiză parțială sau totală a evoluției lumii de azi va consemna ca un element pregnant prezența distinctă și dinamică a României socialiste în concertul statelor contemporane.

Prezența românească are la bază un angajament tulburător prin finalitatea sa prin principiile care-l călăuzesc zi de zi, lună de lună, an de an — a face totul pentru triumful păcii, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, a colaborării, înțelegerii și progresului fiecărui popor.

Reafirmat cu atîta forță încă din prima zi la Conferința Națională a Partidului Comunist Român ce se desfășoară în această săptămîină, angajamentul dă glas vocației păcii și înțelegerii ce evidențiază fidel voința națiunii române de a trăi și munci într-un climat internațional de comprehensiune, de respect reciproc, de cooperare și, mai presus de orice, de liniște.

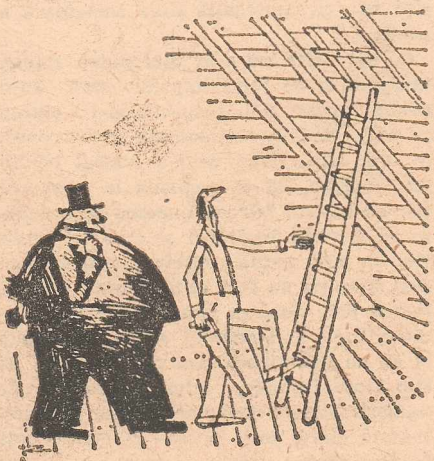
Poporul român, cel care, în trecut, de atîtea ori, cum zicea atît de plastic cronicarul, s-a aflat în calea răutăților, aprobă și beneficiază din plin de acțiunea neobosită, fermă și eficientă a Partidului Comunist Român, a României socialiste și președintelui său, în slujba păcii, a libertății și a demnității. Altfel zis, cum s-a subliniat atît de bine, în acțiunea internațională a tovarășului Nicolae Ceaușescu, poporul nostru își vede bine definite propriile sale rol și loc în viața lumii contemporane, iar în audiența largă și tot mai profundă a ideilor, convingerilor și acțiunilor conducătorului partidului și statului nostru — accesul său la universalitate.

Înainte de toate, aceste realități au la bază principiile de relații între țări și partide, pe care, indiferent de mărimea geografică sau potențial uman, trebuie să le respecte toți în raporturile cu toți. Există apoi înțelegerea nuanțată a transformărilor revoluționare petrecute pe plan mondial și mai cu seamă aprecierea lătosă de orice reținere a actualei situații din lume care, relevă România, datorită încordării sale și a eventualității conflagrației distrugătoare reclamă cu putere a bolirea folosirii și amenințării cu forța, dictatului, zonelor de influență, cursei înarmărilor, să asigure dezvoltarea independentă a popoarelor, colaborarea lor bazată pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne.

România privește cu răspundere la imaginea lumii de azi, iar aceasta nu-i poate fi indiferentă din perspectiva opțiunilor sale socialiste și, implicit, a păcii și progresului. Scrutinînd realist și lucid evoluția contemporană, în care este evidentă și tendința realizării unui nou echilibru mondial între diferite state și grupări de state, partidul nostru apreciază că acest nou echilibru va avea la bază o mai mare diversitate a controlor de putere și va ține seama de rolul lumii a treia, al țărilor mici și mijlocii, al celor în curs de dezvoltare și nealiniat. Dar, în același timp, el apreciază că viabilitatea noului raport de forțe, ca și a noului echilibru, trebuie să se bazeze pe principiile de egalitate, de respect al independenței și neamestec în treburile interne ale altor popoare. Cu alte cuvinte, așa cum reafirmă în aceste zile Conferința Națională a partidului, edificiul păcii nu se poate baza decît pe principii pe cît de ferme, pe atît de vitale. Stă în puterea popoarelor pentru a-l dura în acest fel acționînd consecvent și constructiv, original și direct.

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

După EULENSPIEGEL — R.D.G.

Lumea se amuză

După SVET V OBRAZECHE — Cehoslovacia

Mă pregătesc pentru întâlnirea cu Susan Belling și mi se pare apropiat să recitesc afișul prin care se anunță prezența ei. Are ceva din invitația la festin: „Biblioteca Română din New York solicită plăcerea de a vă avea în compania sa la întâlnirea cu distinsa soprană Susan Belling...”

In program: Mendelssohn, Mahler, Purcell, Fauré, Ravel, de Falla, Enescu, T. Brediceanu.

Rindurile care urmează ne familiarizează cu biografia invitatei. „Strălucitor”, „splendid”, „frumusețe răpitoare”. Nu sînt cuvintele lui Lucian Cernat, coordonatorul bibliotecii în acest moment și autorul afișului. El le-a împrumutat doar din cronicile care anunțau în aprilie 1977 debutul lui Susan la „New York City Opera”. Dacă aș căuta prin colecția mea de ziare de atunci, aș găsi probabil referiri la acei „Lily” de Leen Kirchner, Eram la New York chiar în respectivele zile. Dar afișul îmi stă la îndemână și pot afla, grație lui, că Susan Belling, născută în Bronx, figurează în prezent printre exponenții muzicii clasice și contemporane. Are în biografia artistică 50 de premii mondiale. A cîntat împreună cu orchestrele simfonice din Chicago, Detroit, Washington, Los Angeles. A apărut pe scena operelor din New York, Santa Fé, San Francisco, Ft. Worth, St. Louis, Cleveland și Miami. Debutul european a avut loc la festivalul de muzică barocă la Castel Franco, Veneția. Roluri recente: Pamina în „Flautul fermecat”, Rosina în „Bărbierul din Sevilla”, Serpina în „Serpitoarea stăpînită” și chiar... Susanna în „Nunta lui Figaro”.

Aceasta este Susan Belling care, într-o după amiază, a venit să ne cînte și să ne încînte la Biblioteca Română.

— Deci, cum m-ați ajuta să pot spune cititorilor români cu cine am stat de vorbă?

— Am început ca pianistă.

— Interesant, ce-a urmat?

— Amîndoi părinții mei au fost soliști vocali. Primele mele încercări muzicale au fost ca pianistă, apoi ca violoncelistă. În adolescență mi-am dat seama că sînt atrasă de vocea umană, de frumusețea ei. Am descoperit că „produs” sunete eu însămi. Am descoperit plăcerea de a cînta. Dificultatea venea de la faptul că am început de la o vîrstă prea fragedă. Am ajuns la școala de muzică, în New York și aceasta mi-a dat prilejul să interpretez de timpuriu muzică la nivel profesional.

— Există la respectiva dată a începuturilor, o personalitate pe care să încercați a o urma?

— Mă fascina Maria Callas.

— De ce?

— Dovedea capacitatea esențială de a se exprima veridic și cu deosebită intensitate în tot ce făcea. Unii n-au plăcut-o pentru motivul că nu ar fi avut cu adevărat o voce foarte frumoasă. Pentru mine era impresionantă prin liniștea cu care comunica. Sigur, am acum sentimentul idealizării muzicii. Pot merge mai departe cu confesiunile, spunînd că prima mea dragă a secretă mergea spre cîntăreții de jazz.

— Unde a rămas acum muzica de jazz?

— Șeful meu a lucrat ca jazz-disk-jockey, aici, în New York. Vă puteți închipui că știu destul despre acest gen de muzică. Mi se pare că sîntem într-o situație particulară. Devin curioasă, aș putea zice preocupată, să văd încotro mergem? Întrucît asistăm la o fuziune între

rock și jazz. Îmi plac o serie de piese născute din această compunere. Problema mi se pare a fi legată prea mult de tehnologie: totul a devenit atât de electronic. Ceea ce depășește foarte mult ce se aude de vocea umană. Ca în orice împrejurare, orice lucru bun își are reverberul...

— Interesul tinerilor americani pentru aceste feluri de muzică pare a atinge efectul — drog, jazz, rock etc.

— Dar nu este propriu-zis muzică de jazz ceea ce spun eu. Părerea mea este că mulți oameni nu sînt interesați în jazz. Nu mai sînt. Este mult mai popular mixajul. Așa-numitul soft-rock.

— Cum găsiți atracția pentru operă în rîndul cetățenilor Statelor Unite?

— Ei bine, actualmente, mult mai mare. Sînt mai numeroase, în comparație cu 20 de ani în urmă, teatrele de operă în diverse state, în ceea ce am putea considera, în raport cu New York, firește, provincie. Muzica propusă este atrăgătoare, place. Problema o reprezintă punerea în scenă. Calitatea interpretării, de asemenea. Ca să poți cînta pe scenă trebuie să dispui, se știe asta, de volum corespunzător, să ai forță. Or, de regulă, nu este așa.

„Muzica românească este realmente frumoasă”

— Cum arată în opinia dv. harta calitativă a operii americane.

— Numărul unu rămîne Metropolitanul. Aș așeza apoi în ordine, opera din San Francisco, opera lirică din Chicago. Dar una singură are program întregul an — Metropolitan. Cred că nu este un secret pentru un european faptul că americanii nu dovedesc cine știe ce zel pentru muzica de operă.

— De ce?

— Cred că la mijloc se găsește distanța care îi separă. Opera îi este cumva străină cetățeanului american în obiceiuri, în ritualuri. E prea europeană pentru el. Opera se arată a fi mult mai apropiată de sensibilitatea europeanului. O anumită rigiditate a operei nu place americanului. Cîneva îmi atrăgea atenția asupra unui fapt: americanii cînd merg în afară, sînt deosebit de deschiși, plini de căldură; la ei acasă însă sînt închiși, se retrag în sine. Cu europeanul e invers: departe de casă se comportă reținut, acasă la el însă redevine familial, apropiat. Revenind la muzica de operă, am să recunosc că aerul muzicii de operă rămîne parcă cel propriu unei perioade mult rămasă în urmă. Nu arată a muzică la zi, ca stil mă refer.

— Susțineți deci că modernismul n-a pătruns pe ușa operei americane.

— Nu am sentimentul că se încearcă acest lucru. Și de ce s-ar face? Noi sîntem prea tineri ca națiune ca să ne sperie lucrurile vechi. Ar fi probabil și greu să reușești ceva modern și bun.

— Să revenim în punctul în care se află interpreta vocală Susan Belling. Genul preferat?

— Muzica de cameră. Îmi place muzica în cadrul restrîns. Să fac înregistrări destinate și ele unor cercuri intime. Am dat concerte în numeroase rînduri, colaborînd cu orchestre simfonice de mare anvergură. Nu în acest cadru poți reda nuanțele muzicii. De aceea mă întorc ori de cîte ori am ocazia la muzica de cameră, la muzica contemporană.

— Știți la ce mă gîndesc acum? Artiștii, de regulă, sînt tentați, sînt fascinați de locul unde îi vede cit mai multă lume. Oameni sîntem... Or, muzica de cameră...

— Problema artistului astăzi este, după mine, creația. Ceea ce nu are nici o legătură cu numărul celor ce te privesc sau te ascultă. M-ați văzut la Biblioteca Română cîntînd pentru 50 de persoane. Am făcut-o cu plăcere și m-am pus în situația de a crea special pentru ei repertoriul ce mi l-am ales. Cred că aceasta reprezintă valoarea. Sigur că mi-ar plăcea să adun în fața mea 50.000 de oameni. Sau sute de mii, de milioane. Este situația interpretului de la televizor. Dar nu poți ajunge la aceeași fază a comunicării. Mărturisesc însă că eu însămi apelez la compromisuri. Am cîntat în „Hollywood Bowl”, în fața a zeci de mii de oameni, avantajos pentru cariera ta, pentru a-ți face nume. Dar merg și cînt sistematic în spații restrînse. Pentru sufletul meu, aș putea spune.

— Ce sens dă televiziunea existenței muzicii de cameră, soliștilor săi?

— Televiziunea a adus pe neașteptate în casa oamenilor, între altele, și muzica de operă, și muzica de cameră. Ceea ce este foarte bine. Dar revenim la efectul tehnologiei asupra calității spectacolului. Electronica intervine, uneori brutal și deformativ asupra vocii...

— Arta pierde, să înțeleg eu, din pricina televiziunii?

— Întrebare serioasă. Electronizarea distanțează oamenii între ei, depărtează pe interpret de publicul său. Izolează dacă vrei pe fiecare, de modul natural în care a crescut și în care s-a deprins să trăiască. Nu sînt sociolog de meserie, dar așa văd eu lucrurile. Am văzut oameni alienați de vecinătatea acestei tehnici în plină ofensivă.

— Ne-ați dovedit că vă este apropiată muzica românească. Aștept să vorbiți despre atracția pentru creația noastră artistică.

— Muzica pe care am ales-o are calitatea de a aparține tocmai acelei categorii amintite la început. Ea face trimitere la rădăcinile culturii, este o muzică cu caracter popular, descînsă direct din muzica populară. Este realmente frumoasă. Am preluat și interpretat fragmente muzicale din repertoriul lui George Enescu cu ocazia centenarului nașterii sale. Dar, ca să fiu sinceră, cred că se cîntă încă puțină muzică românească contemporană aici, în Statele Unite. Cred că ar trebui încurajată această idee.

— Am ajuns la o întrebare care răsucesce privirea spre înainte: ce vă frîmîntă pentru mine, pentru mai tîrziu?

— Doresc să repet experiențe de genul celei de la Biblioteca Română. Asemenea manifestări artistice îți prilejuiesc un larg registru de opțiuni de repertoriu. Oamenii obișnuiți nu aleargă după muzică clasică. Or, în astfel de împrejurări, ai în față o lume care te așteaptă, care doarește să comunice cu ea.

NEAGU UDROIU

Ultima ocazie pentru a răspunde la ancheta noastră de opinie

Cel mai, cea mai...

Vă amintiți stimați cititori că e ultima săptămînă în care mai puteți să participați la o amplă anchetă: spuneți-vă cuvîntul asupra celor mai de seamă realizări din 1982, în cele mai diferite domenii ale culturii, științei, tehnicii și sportului românesc. Așadar, vă propunem să alegeți cele mai semnificative fapte, precum și pe cel mai bun dintre cei mai buni, întocmai cum rezultatele întrecerilor socialiste, periodice, în vastul cîmp al creatorilor de bunuri materiale, îi desemnează pe fruntași, cu încrederea că mai multe păreri convergente dau șanse mari unei obiectivități. Este vorba deci de a alege faptele și personalitățile anului 1982 care s-au afirmat ca atare și s-au autodepășit, constituindu-se, în același timp, într-un combustibil al mersului înainte al obștii.

Paginile revistei „Flacăra” vă stau la dispoziție. Scrisorile conținînd opțiunile dumneavoastră și motivarea lor trebuie să sosească pînă la data de 23 decembrie.

Spuneți-vă cuvîntul asupra realizărilor și personalităților anului 1982 din cele mai variate domenii. În cele ce urmează vă dam doar cîteva sugestii, rămînd la latitudinea dv. să adăugați orice altă faptă sau personalitate ce o socotiți demnă de a fi așezată sub semnul superlativului.

Alegeți cel mai bun, interesant, atrăgător, îndrăgit, nereușit, supărător, mare, mic... cea mai bună, interesantă, atrăgătoare, îndrăgită, nereușită, supărătoare, mare, mică... Picurile vor purta mențiunea PENTRU CONCURS.

Vom întocmi clasamente pe domenii. Desigur nu clasamente rigide, însă este cert că un an anume se înscrie ca o perioadă revelatoare în viața obștii ca și în viața unui artist sau a unui om de știință, a unui inginer sau sportiv. Pe scara acestor criterii, orice izbîndă, înaintea de a fi o victorie în întrecere cu alții, este o victorie în lupta cu sine a fiecăruia. Ne vom strădui să le consemnăm.

Opțiunile dumneavoastră se vor referi la toate vîrstele, naționalitățile și profesiile.

- Inițiativă socială
- Invenție
- Descoperiri (științifice, arheologice)
- Inventator
- Cercetător
- Fapt de omenie
- Carte de proză
- Carte de poezie
- Carte de critică literară
- Almanah
- Actor (actriță) de film, de teatru
- Piesă de teatru
- Film
- Cel mai îndrăgit gen de spectacol
- Emisiune radio, TV
- Autor
- Sportiv (fotbalist, rugbist, handbalist, atlet)
- Echipă sportivă
- Manual școlar
- Muzică tină
- Compozitor
- Lucrare muzicală
- Interpret
- Carte științifică
- Anecdote, caricatură
- Arhitectură sau monument
- Fapt de eroism
- Cel mai semnificativ moment din viața dv.
- Cea mai frumoasă femeie (atașaj fotografic pentru concursul „Miss Flacăra”)
- Cel mai urit, rău, reprobabil gest sau fapt întîlnit

Nimic, niciodată !...

Dacă o majoritate covârșitoare pierde masiv și sistematic datorită dilatării escaladei înarmărilor, o minoritate trebuie să cîștige, în schimb, tot masiv și sistematic, de pe urma același escalade.

De o parte sute de milioane de informații, de bolnavi, de neștiutori de carte. De cealaltă o mină de potențai ai armelor și armamentelor. De o parte spațiul care miine nu mai există. De cealaltă parte certitudinea umilării fenomenale a conturilor bancare.

Războiul este o afacere. Ea devine superactivă cînd armele încep să funcționeze, dar se menține extrem de dinamică, de infloritoare și sigură înainte ca omenirea să se înghițtească, dacă mai poate, în funduri de cratere. Procentele acestui joc de societate care a masat omenirea pe pîrtia ruletei radioactive nu reprezintă un mister absolut așa cum i-ar sta bine unui joc. Un documentar axat pe tema „părții leului”, adică partea care revine din dreptul la civilizație al fiecăruia celor autoindrituiți să desființeze Terra noastră, notează: calculele economiștilor arată că, în S.U.A., rata beneficiilor este de 8—12 la sută în ramurile civile ale economiei, în vreme ce comenzile militare aduc beneficii de 30 pînă la 40 la sută. O comisie senatorială americană, care a examinat situația a 131 de monopoliuri ale complexului militar-industrial, a constatat că 94 dintre ele au obținut 50 la sută beneficii nete; 49 — peste 100 la sută; 22 — peste 200 la sută; 3 — aproximativ 500 la sută. Mai mult, o corporație a „realizat” 2.000 la sută beneficii pe capitalul investit! Într-un cuvînt, producția militară înseamnă pentru monopoliuri un de-bușeu garantat.

O organizație newyorkeză ce se ocupă de „prioritățile economice” a întocmit, recent, un raport, ale cărui date atestă că „partea leului” din creditele militare ale S.U.A. revine unui număr de 8 cer-

porații — „Boeing”, „General Dynamics”, „Grumman”, „Lockheed”, „McDonnell Douglas”, „Northrop”, „Rockwell International” și „United Technologies”.

O situație aproape identică se întîlnește și în Europa occidentală. Cea mai mare parte din producția de armament și material militar a țărilor vest-europene este, de asemenea, fieful capitalului particular. Mai bine zis, al marilor monopoliuri, al firmelor transnaționale. Printre principalele consorții din R.F.G. specializate în producția de război se numără „Messerschmitt — Bolkow — Blohm” (MBB), „Dornier” (avioane și rachete), „Krauss-Maffei” (tancuri), „Howaldtwerke Deutsche Werft” (nave de război), „Siemens” (radioelectronică). În industria militară vest-germană sînt angajate peste 220.000 de persoane. La rîndul ei, în Marea Britanie, industria de armament a fost considerabil sporită, datorită subvențiilor acordate de stat. Companiile particulare și-au întărit poziția; un rol de prim ordin revine firmei „Vickers”, veche „vatră” furnizoare de arme din Europa, care fabrică acum avioane, submarine atomice. Peste o treime din acțiunile companiei sînt deținute și azi de corporații particulare, deși, oficial, șantierelor sale navale sînt naționalizate din 1977. „Vickers” deține, de asemenea, 50 la sută din acțiunile lui „British Aerospace”, din industria aeronautică, numărînd 68.000 muncitori și funcționari. Nu sînt străine de sfera militară nici o serie de monopoliuri petroliere, ca „Royal Dutch Shell”, „British Petroleum” sau „Imperial Chemical Industries”.

Alte documentare oferă liste asemănătoare, punctează procente, evidențiază jocul băncilor și jocul industriilor în acest meci feros și hohotîtor jucat pe umerii miliardelor de oameni normali care se ambiționează să creadă că pacea ar merge mai mult bani decît războiul. Deocamdată însă regula sfîrșitului de omenire impinge în groapa înarmărilor întrea geografia. Se cumpără arme de către toți și, dacă lucrurile nu se opresc chiar și în ultimul ceas, vor fi unii în stare să

acrediteze imperativul cumpărării de moarte și după moartea pămîntului.

Documentele O.N.U. și ale S.I.P.R.I. pun în evidență gravitatea situației, subliniind că, în 20 de ani, volumul tranzacțiilor cu armament a crescut de 12 ori, în numărul țărilor importatoare aflîndu-se în special statele în curs de dezvoltare. Din 109 țări importatoare, 95 achiziționează sisteme majore de arme, iar valoarea totală a importurilor s-a triplat în ultimii cinci ani. În anii '60—'70 partea țărilor în curs de dezvoltare în cheltuielile mondiale pentru înarmare a trecut de

la 4 la 14 la sută; în ultimul deceniu, cheltuielile militare ale „lumii a treia” au crescut mai repede decît produsul lor național brut. În ansamblu, țările în curs de dezvoltare cheltuiesc pentru arme sume de trei ori mai mari decît ajutorul pentru dezvoltare ce le este acordat.

În general se cheltuiesc pentru sfîrșitul civilizației sume mai mari decît însuși prețul de cost al acestei civilizații care riscă să nu mai coste nimic niciodată.

RADU BUDEANU

Sinteți pregătiți?

Peste cîteva zile, Almanahul Flacăra 1983 va fi pus în vînzare!

Alert, divers, grav, ironic, duios, romantic, caustic, vesel, inteligent, persiflant, palpitant, suav, zbanghiu, antrenant, incitant, sprintar, sobru, efervescent, derutant, penetrant, temeinic, informat, dens, adică de citit pe nerăsuflute: acesta este Almanahul Flacăra 1983. Ca să fiți siguri că-l veți avea în mînă, ceea ce ar însemna că vă veți umple timpul liber cu o lectură captivantă, faceți tot posibilul pentru a vi-l procura în primele ore de la apariția sa!

Veți găsi în paginile lui, între altele, Almanahul copiilor; Femeia din lac, un roman polișt de Raymond Chandler; Retrospectiva campionatului mondial de fotbal din Spania; Noua viață a Pompeiului; În ospete la Ionel Perlea; Cele mai frumoase poezii ale anului 1982; Prietenul nostru, calul; Bătălia anticancer; Cehul lui Camus; Muzica tină din Cenaclul Flacăra; Contribuții românești la descifrarea manuscriselor de la Marea Moartă; Un pictor, Anatol Vulpe, dispărut în condiții neelucidate; Umor, caricaturi, cuvinte incruștate; Esperanto o limbă care cere dreptul la viață; Cubomania, o jucărie de milioane; Inima și tainele ei; Marin Preda văzut de la volanul mașinii sale.

Vă atragem respectuos atenția că Almanahul Flacăra 1983 vă așteaptă, dar nu acceptă să întîrziati la întîlnire. Sinteți pregătiți? Peste cîteva zile, el va fi pus în vînzare! Vă dorim succes!

Pamintul țării

Esti flacăra care-ncalzește
Tot ce gindește românește,
Esti focul viu ce dă lumină
Să crească florile-n grădină,
Să crească-n șesuri verde griul
Oglinzi să joace-n soare riul,
Să te iubească generații
De oameni ce păzesc Carpații, —
Tu patria ești, ești partidul
Cu neamul tău pietros ca zidul
Pe care nu-l dărimă timpul
Și-l apără de veci cu schimbul
Toți fiii tăi de orice grai
Aici pe românescul plai
Suind cea mai abruptă creastă
Spre comunismul ce adastă,
Cu ochi spre vilvataia vie
A vremilor ce au să vie
O viață bună și mai dreaptă
In care visul va fi faptă.
Ei sint acei ce cîntă-n cor
Sub roșul steag și Tricolor.
Deci acest străbun pămînt
Ce oare-n lume ni-l mai sfînt ?
Il ocrotim de mii de ani
Stăpîni pe el și suverani.
Și treacă ani mereu cu mila —
Aici va fi tot România.

MIHAI BENIUC ■

Floarea națiunii

— Conferinței Naționale a partidului —

Un forum de partid cînd se adună,
Adică însăși floarea națiunii,
Ca fluxul mării în bătaia lumii
Se-nalță țara-n piscul lui — cunună.

Idelle rotese precum lăstunii,
Ori albatroșii-n preajmă de furtună
Și versul cel de foc atunci se-nstrună
Din coarda cea arzîndă a gordunii.

Un forum de partid ce întrefese
Istoria-n năvala ei fierbinte
E-o punte arcuită-ntre Congrese —

Granit unînd și inimă și minte ;
Poporul, către fărîmuri ferm alese,
Spre-a trece și mai grabnic înainte !

NICULAE STOIAN ■

Partid cînd spun...

Partid cînd spun, mi-e gîndul la lumină,
la soarele de viață dătător.
Invesmintînd a patriei grădină
In stral țesut cu fir strălucitor.

Partid cînd spun, văd ochi ce prospectează
fărîmuri noi ce-avem de cucerit
in zbor someț, spre vremea viitoare,
pe frunți purtînd chemarea spre zenit.

Partid cînd spun, văd stema călăuză
străluminînd destinul românesc,
văd țara mea cu oamenii de geniu
pe cei ce demn și-n pace construiesc.

Partid cînd spun, aveea văd bărbatul
ce-ntru hipează vveri de neînfrînt,
neostenit in fruntea națiunii,
stejar crescut din strămoșesc pămînt.

Partid cînd spun, văd FORUMUL gîndirilor,
pe cei ce sint aleșii din popor
trasînd matur pe harta cutezanțel
noi culmi de-atîns in marș de tricolor !

IOAN COSTEA ■

Stincă din Carpați

De milioane de ani stă de veghe-n
Carpați —
stincă peste culmi cu zăpezile veșnice ;
are frați in Alpi, are frați in Himalaia,
uriasă crescînd între ceruri.
In culele ei visează rătăcitoarele stele,
pe frunte îi hohotese lumini-fără număr,
soarele la piept i se odihnește.
Dar nici atunci stîncea nu mă pierde din
ochi,

chiar dacă uneori sint departe :
cu fața spre mine mereu
imi face semne — ca dulcea mea mamă.

BARTIS FERENC ■

In românește de DIM. RACHICI ■

Patria

Cu Patria mea m-am născut într-o toamnă
Și cu Patria mea am crescut, cot la cot,
Peste ea visul meu să-l ridic dacă pot
O voi face căci ea va-nțelege ce-nseamnă

Pentru Patria mea am săpat o fîntînă
Ca din Patria mea să pot bea zi de zi
Eu nu-mpart astăzi totul — fie miine
ce-o fi —

Eu nu uit Patria cînd mă ține de mină

Eu nu cer cit nu dau, cit nu cumpăr
nu vînd,

Și nici singur nu plec după singurătate ;
Patria crește-n mine suprema dreptate —
Eu in ea sint cuvîntul, eu in ea sint
un gînd,

Eu rămîn linia de ochire vibrînd
Între este și cit mai departe se poate
Cinstind și-mbărbătîndu-și și țara și
poporul !

GRIGORE GRIGORE ■

Partidul

Partidu-l copilul părinților noștri
născut și crescut să ne fie părinte,
blazon al dreptății pe inima obștii
și scut pentru mersul mereu înainte.
Arareori, unii partidu-l confundă
c-un bun de consum folosit pe ales,
c-un calcul făcut pentr-o sumă rotundă
sau pavăza unui meschin interea.

Partidul n-a fost și nu o să fie
al celor ce-și dau mereu cu pumnul in
piept,

Partidul a fost și va fi omenie
și lege sortită cuvîntului drept.

Partidul e fratele nostru mai mare
venînd, la nevoie, să stingă nevoi,
Partidul, de vrei, e o-ngemănare
cu ctitorii simpli ai vremilor noi.

SANDU ȘTEFĂNESCU ■

Despre omenire

In case ori in inimi să măsoar
de cînd își are viața-n vremei pivotul,
ca patriei și lumii veghetor
la luptă să pornească patriotul.

La luptă... cum eu astăzi visător
văd frunze-n vînt ducînd spre lac exodul
iar inima-mi bătînd in crengi sonor
să spună, dîncolo de verbe, totul.

Prea plină mi-e de fapte, bărbătește
exempte dînd de cînsti și măsură
neclătinată-n cîntece și ură,

Nu s-a tocmit cu ce nu se tocmește :
partid, popor, — conducător erou,
in pași cu al speranțel clar eou.

LETAY LAJOS ■

Fiul națiunii

Rodește România un fruct ales de soare
Din seve de-omenie, din pace, libertate,
Ștrălucitor luceafăr pe comunista zare
Ca flacăra nestînsă arzînd in demnitate.

El fiul națiunii e viu in fiecare
Fraternizînd prin veacuri umane emisfere,
Cu nimburi de curată și caldă sărbătoare
Unește fiii Țării c-o limbă ce nu pierde.

Și cum să nu-i inchine și versul lor poezii
Și să-i înalțe slavă întregul lui popor
Cînd țara-i o cetate a tinereții vieții
Cu porți de nestemate deschise-n viitor ?

Acuma cînd pămîntul e alb ca o speranță
Cu sufletul fierbinte imi eint conducătorul:
Să fie veșnic finăr ca steagul ce se-nalță
Cinstînd și-mbărbătîndu-și și țara și
poporul !

Izvor de purpura

Cu-nțelepciunea verbului ce-așază
Inscripții calde-n florile de măr
Așa e timpul nou ce se-ntrupează
Suprem într-un destin de adevăr.

Într-un destin de soare și de gînduri
Sub roșul steag purtat de toți ai mei
Avînd izbînda-n nesfîrșite rînduri
A muncitorilor și patriei temel.

Măsura viețuirii-nălțătoare
Izvor de vis este din zori in zori
Puterea de a fi prin fiecare
Cuprînsul românesc in trei culori.

Această ctitorie comunistă
Pulsează-n griul păcii de contur
Și va pulsa atît cît mai există
Istoria in ochiul nostru pur.

PAVEL PEREȘ ■

Imn lui Horia

Lui Horia-i cioplese o roată, frate,
Copacii se aplecă-n vînt ciudat.
Un plop s-a plîns „rotar de împărat,
Din mine crengile au fost tăiate...”

Se clatină pocni și glie, frate,
Iar pietrele pe stradă sint cu jeg.
Pe roată trupul Horici erubat e,
Drept care duruie orașu-ntreg.

Dar viscolul tăios, — pădurea bată-l —
De ce dă roade prin cetate iar ?
Da ! Horia-n fruntea oștii, iată-l
Din nou ! Mulțimi așteaptă nu-n zadar !
Ca stele-n munați ard focuri. Saltă maril
Acestei vetre, ne-nfricați feciori.
Făclii te-ndeamnă să arunci jandarii,
Crăieștii călăreți să îi omori !
O, singe-a curs cîndva pe acest loc.
Jandari prin singe mărșuiră, frate.
Dar roata Horiei aruncă foc.
Ecou-i duruie peste cetate.

LASZLOFFY ALADAR ■

In românește de AL. ANDRITOIU ■
și ANTAL MIKLOS ■

Ferestre spre viitor

La vremuri de cumpănă,
cînd păsări de pradă sfîșiau veghile
vămilor
și nomade copite tulburau liniștea apelor,
dacii, fiii acestor pămînturi —
binecuvîntate de zel
și jinduite de hoarde — făceau cuvîntul
roată și roata cuvînt ;
rostogoleau ciutura-ntrebărilor cu iz de
pămînt

In fîntini. Și, de-acolo, din adine,
din întunericul cel de la izvoare,
fulgerul înțelepciunii săgeta frunțile.
Spaime se-nvâlmășeau pe drumuri de țară ;
nori amenințători întuneceau orizontul,
in timp ce-n sfat — gînd lingă gînd,
lumină lingă lumină —
tîmplele hotărau soarta pruncilor.
De sfatul lor încărunțeau zările,
se scuturau florile și se umpleau cărările
de povara roadelor gîndului.
Ferestre se deschideau in timp
și cel mai viteji și mai drepti dintre tracii
cătînd înspre noi
pleceau împăcați spre Zamolxe.

Și furtunile iscate de arșițele pottelor
treceau ;
se risipeau norii cei aducători de moarte
și pămîntul — biruitorul trecătoarelor
patimi —
adunîndu-și dîntre seve fiii și datinele
asternea peste rani velințe de frumusețe
întu întîmpinarea strănepoșilor.

Eu, cel din urmă aed
hotărît să port printre oameni primejdia
cuvîntelor
stau in cumpăna acestui veac biutuit de
furtunil
in mijlocul unui fluviu de sudoare
și plămădesc in lumină, din visele
străbunilor,
cea mai sublimă și mai dulce piine a
vieții.

Gustați-o, popoare !
Pentru voi am copt-o in țestul de lut al
Traciel
și pruncii — toți pruncii acestui pămînt —
vă vor binecuvînta !

Aici — in inima acestei Cetăți — lingă
clocotul apelor
și neclîntirea de peste două mii de ani a
neamului,

un freamăt de brațe ca o mare
urcă-n istorie, chipul de miine al țării.
Gînd lingă gînd, lumină lingă lumină,
urmașii înțelepților celor mai viteji
și mai drepti dintre tracii
deschide-vor la Marele Sfat al Țării,
largi și minunate ferestre înspre viitor.

Eu, din pervaz, imi voi desfăta mierlele
ochilor
in lumina beșugului, in timp ce-n zbor,
stoluri de porumbei albind zările
vor umple liveziile strănepoșilor
de aromele palmelor noastre.

NICOLAE NICOLAE ■

*Flacăra. Redacția, București, Piața Șcintei 1; căsuța poștală 3312, cod. 71341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : Secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Tudor Octavian, Mihai Pelin, I.D. Goia, Dumitru Eliade, Dorin Sălăjan) — 14 57, 25 66 ; Secția cultură invătamînt (Nicolae Grigore Mărășanu, Adrian Dohotaru, Victor Nită, Horia Pătrașcu, Tania Radu) — 26 00, 25 60 ; Secția scrisori, probleme cetăte nești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Lionel Nițescu, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ștefănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) — 25 58, 21 30 ; Secția știință, urgențe, cenoaciu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanîtoaia, Liviu Timbus, Cici Iordache, Dan Birlădeanu, Constantin Balacciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, George Cusnărenco, Elena Ghera, Vasile Măneacu, Constantin Dragomir, Sorin Postolache) 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42 ; Secretar responsabil de redacție Nicolae CRISTACHE — 17 60 10 interior 25 50 ; Redactor șef adjunct — Nicolae ARSENIU — 17 60 10 interior 21 28 ; Redactor șef — 17 60 10 interior 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Șcintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 126 București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU